

8874

PIRKEI DE-RABBI ELIEZER.

פרקי ר' אליעזר.

PIRKE RABBI ELI EZER.

פרקי ר' אליעזר.

PERSIA: [16--]
PERSIAN SCRIPT

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

שבתו בשעה שנבראן אין בין מוצר למעלה אלא שלשים ושש
 שעות ושתי ידות שעה אין הלבנה חסירה מען הדתיע אלא
 כהריות עין אפילו בה במלוא החוש סופרת במזרח וצמעה רב
 ואין כח בעין לראות את הלבנה עד שמונה שעות בין במעלה
 הלבנה בין בסוף הלבנה חשבון ימות שנת הלבנה של
 מאות וחמשים וארבעה ימים וששים היום של השנה
 של חמשים לבנה ששע מאות ושמונה שעות ושלשים ימות
 של שעות של שנת לבנה ששע מאות וששים וחמש מאות
 וארבע שעות כל המזלות משרתים למעלה לבנה
 ותולדות בני אדם ועלום העולם עומדי כלמי שהוא מהם
 הוא מבין מולד לבנה ותולדות בני אדם ועלום הכתא אומי
 וחזי לאותות ולמועדים וליומים ושנים אותות השבורה
 הלבנה לא ימטון משלמים לחמה ביום וכל לבנה
 בליכה בשלשה מחזורות של חמה בארבעה מחזורות
 של לבנה שמונים וארבעה שנה שעה אחת מיומיו של
 הבלה באים חמה והלבנה והשבים בתחלת רביעי לשעת שבת
 בשעה שנבראן בשעת שנה הבת לבנה מעת לחמה
 ביום מעלת ששים עובר בתוכו וככה את אורו
 רב נחלאי אומי גזירת מלך היא כשישראל חושטאין ואיומי
 מעבדין את השנה כראוי הבלה עושה בדחמיו ומכהה
 ושאל רגז על אומות העולם שנכה אמר יני אל דרדך ה

חכם

אט תלמדו ומה השם כשם שאין אור הלבנה מושל לאור
 החמה ביום ולא אור החמה מושל באור הלבנה בלילה כך
 זימן כהשלין לא מעין הלבנה ביום ולא מעין החמה בלילה
 לא ישאג בול איש את רעהו מלוד הלבנה בין ענין
 לערב ענין כמין שתי ינעדות כמיות זועלזו וחוזבין
 כשהוא אור לבנה אלו שני ענין הופכין את פניהן בלוח
 מערבית וחוזא עיני מעין שניהן כמין סוכר בליטה הראשון
 מדה אחת ובלילה השנית מדה השנית וכן עד חציו של
 היום עד שיעלה כולו ומחציו של היום אלו שני ענינים
 הופכין את פניהן בלוח מזרחית פינת לבנה שיצאת
 מתחלה מתחיל ועבנס ומתכסה בין שניהן בליכה מדה
 אחת בליטה השנית מדה שני וכן עד סוף היום עד
 שיתכסה כולו מעין שהוא מבין בין שני ענינים ששם
 בשומי ענין לבושו מעין שהוא מתכסה כולו שנתקע
 בחדש שומר בכסא ביום חגיג ביום ביום שהוא מתכסה כלו

כרתן שאמיר

בעשרים ושמונה במלול נבראו חמה ולבנה מעין שנים
 היו לבנה חבה והוא היה מעבר את השנה ואדור כך מסרו
 למדים הראשון שנה ספר תולדות אדם זה ספר דרכו מעין
 העולם וכל תולדות בני אדם ואדם מסר לחמך ועבנס

למנוח העבוד ועיבוד את השנה שג' ויתחלק חנוך בדרכי
האלהים כמטן העולם שמקד אלהים לאדם ואדם לחנוך
וחנוך מקד לעמו ונח נבטק לבקוד העיבוד ועיבוד את השנה
שג' עוד כל ימי הארץ זרע וקציר ותור וחום זרע וזר
תקופת תשרי תקציר זה תקופת ניסן ותור וקציר וקציר
טבת ואם זה תקופת תמוז תיץ בעתו וזרע בעתו
מען החמה שג' ויום ולילה לא ישבתו ונח מקד לשם
ונכנס לבקוד העיבוד ועיבוד את השנה ונתרא כהן שג'
והוא כהן למלך עליון וכי שם בן נחכה היה אלמלך
שהיה בכור מעל משרת למלהיו ביום ובלילה נתרא קין
ושם מקד למברהם ונכנס לבקוד העיבוד ועיבוד את
השנה ונתרא גם הוא כהן שג' שבעיניו ולח ינחם אחוה
כהן לעולם מטן שמקד שם למברהם שג' על דברו
מלבי צדק ומברהם מקד ליצחק ונכנס לבקוד
העבוד ועיבוד את השנה לאחר מיתתו של אברהם
אבינו שג' והי אחרי מות אברהם ויבדך אלהים את
יצחק בנו על שנתקם לבקוד העיבוד בירכו ברכות
עולם ויצחק נתן כל הברכות ליעקב ומקד לו
קוד העיבוד וינח יעקב לחוצה לארץ בקט לעבוד
את השנה וירא אלהים אלי יעקב עוד לבמה עוד שפעם

עלה

אחת נגלה שג' בואנה לארץ ונענו לעבוד את השנה
וכטבא לארץ אמ' לו הבה קום עבד את השנה שג' וידא
אלהים אל יעקב עוד בבאו מבדן אדם ויבדך אותנו על
נכנס לבקוד העיבוד בירכו אלהים ברכת עולם
ויעקב נתן כל הברכות ליוסף ולמחיו ומקד להם קוד העבוד
והי בעתו את השנה בארץ מצרים ומת יוסף ואחריו
ונתבעטו העיבורין מישראל שג' ומת יוסף וכל אחיו
וכטם שנת מעטו העיבורין מישראל במצרים כך
עתידין להתבעט בסוף מלכות רביעית עד שיגלה הבה
על מלהו' וכל שג' הבה על משה ועל אהרן במצרים
ולבדן קוד העיבוד כך עתידין הבה להגלות עלהן בסוף
מלכות רביעית שג' וימלינו אל משה ואם אהרן בארץ
מצרים לחמרי מהו לממר אמ' להם עד עכשיו היה
אצלי קוד העיבוד מיכאן ואילך יהיה מקור עלכם שג'
הח' שג' לכה ראש חדשים שלכם הוא לעבד את
השנה בארץ מצרים ובארץ גלגל לבבל היו מעבדין
את השנה על ידי השאר בארץ אם היה שאר אחד
מהם היו מעבדין את השנה בבבל עלה עזרא וכל
הקהל עמו ובתש יתקל בן בני לעבד את השנה בחוצה
לארץ אמ' לו הבה וחזקל אין לך רשות לעבד את השנה

ביום הזה לא יבא אדם אחד לראות את שאלת הווא
לפי שהיה זה יום ימים וחסידים בחוזה לארץ
ובדין יבא אדם אחד לראות את השנה אלא על ידי ימים
שבארץ וכל השנה בחוזה לארץ ורועם יאן ובקר
שאלת ישראל אין מעברין את השנה אלא על ידי יום
יאן ובקר שבארץ שנת צנאדם בית ישראל וסביב על
אדמתם שאלת הווא לעבר את השנה
על ג' קמיעין מעברין את השנה על האילנות
ועל השצים ועל התקופות הגיעו השנים ולא הגיע אחד
מהן אין מעברין את השנה לא על האילנות ולא על
השצים הגיע אחד ולא הגיע השנים מעברין את
השנה על התקופות אם נכנסה תקופת טבת למעשים
ימים של חדש טבת ולמטה אם מעברין את השנה
במעשים ימים של חדש טבת ולמעלה מעברין את
השנה: מחזור העיבור תשע עשרה שנה ושבעה
מחזורים קטנים יש בו יש מהן משש ויש מהן משתים
שש שנים שלש שלש שנים שלש ומסורת ג' ג' ג'
אלו הן בשנים שלשה מעברין את השנה: ראינו
אומ' בעשרה שני אלהים נצב בעדת אב' ואין עדה לא
עשרה ואם נתמעטו מעשרה לפי שהן מועטין

ספר תורה ופסוקים לבטל קמיעין
לפי גדלן והקטן לפי קטנת וכו' וכו'
וכן כסין כשהן לחביות ששם
השם ושומעין בתקול בשמע הזה
ואם מעט הדור אין שומעין מאומה
יכול לראות וכו' עמהם אשר יהיה עומד
ההוא בשעה ההיא שני אשרי אדם יודע תלושה לאחד
העו של הנה הן כוהלכין בראש חדש נוסן נגלה הנה על
על מעשה ועל אהלן צמירים והיתה שנת חמש עשרה שנה
של מחזור הגדול של לפנה ושש עשרה שנה של מחזור
העשור מיכאן ואילך המעט יהיה לכם:

פרק תשיעי

בחמישי השריץ מע המים כל מיני דגים זכרים ונקבות
טמאים וטהורים ובשע קימען הן מטהרין בקמיעין
ובתקנות הן מטהרין ואם אין לן הן מטמאין בחמישי
השריץ מע המים כל מיני עוף כנה זכרים ונקבות טהורים
וטמאים ושני קימען הן מטהרין בזכר ובתקנות תקלף:
ר' אלעזר אומ' אף בארבע יתרה ושני מיני עופות
נבחרו לתרבן עולה ואלו הן תורים נבי יונה: בחמישי
השריץ מע המים כל מיני חגבים זכרים ונקבות טהורים
וטמאים ובשע קימען הן מטהרין בכרעים אלו כבים

כ"ב

עבודת ה' אשר כערת החסר
הה' ב'ה ל'דושלם להחריב ועשה
החריבה ולמ' החריבה והיו ישראל
סעם שלשיות שלחן לבנה
ה' יתן ש'ינו וצ'ין ע'מיו ונח' יורע א'ב שלגנים
קדושים ל'ט'טובה ועבטת ה'ן עושק ד'טובה ח'ה'ה'ה'
מ'ת'מ'ל' ל'ע'ש'ה'ם ד'ח'מ'ים ו'ש'נ'ל'ח ל'נ'ג'ז'ן ע'ל'ט'ו'נ'א'י'ה'ן של
י'ט'א'נ'י' א'כ' ו'ל'א' ע'נ'ד' א'ל'ט'א' ד'י'י' ש'י'ט'ר'א'ל' ק'ו'ר'א'י'ן א'ו'ר'י'
נ'ב'י'א' ש'א'ר' א'ל'ט'א' א'ר'ף א'ו'מ'ו'ת' ה'ע'ו'ל'ם ק'ו'ר'א'י'ן א'ו'ת'י' נ'ב'י'א'
ש'א'ר'י' ה'ר'י' א'ב' ע'ו'מ'ד' ו'צ'ו'ר'ח' ל'י'ם מ'ל'ב'נ'ו ל'ב'ע'ת'ו'ם ש'ל'ח
נ'א'כ' כ'צ'ו'ד' ה'ש'ם' ע'ל' ה'ש'מ'י'ם נ'א'כ' כ'צ'ו'ד'ן ש'נ' ע'ל' ה'ש'מ'י'ם
כ'צ'ו'ד'ן ו'ע'ל' ה'א'ר'ץ נ'א'כ' כ'צ'ו'ד'ן ש'נ' מ'ל'ט'א' כ'ל' ה'א'ר'ץ כ'צ'ו'ד'ן

מה שכתוב...
שנה אלוהים...
לפניהם...
אחריהם...
אנשים...
ועמד הים...
וקנערי...
לקחו אותם...
עד שהטיילו...
אל הים...
ימי בראשית...
טאדם שנבטם...
ענינו של הדג...
רוחה כל מה...
זרוע לצדיק...
תלגיה במעין...
כל מה שבימים...
זרוע לצדיק...
שבא יומם...
הולכנו אצלנו...

הולכו

הולכנו אצלנו...
מה מדורד...
בלשונך...
לצדיקים...
ושקיע...
אבינו...
אבינו וברח...
לדג הצלצץ...
ובתהומות...
בתוכו שני...
גדול של עוקי...
שני מצטט...
מקום שמעברי...
עלי עברו...
חיינו אלהינו...
לקצני הרים...
היכל וי...
הרים היא...
קבועה בתהומות...
ומתבלטן...
אם לו הדג...
התבלט

במכונן

ואתה יונה נבון... פלא שמוד במתקום עומדך שאם
מבקש לה... לא מתבלב ואם רבון כל העולמים
תקרי... ונענה דרי ירדתי העלתי עקראת מלכות
ומתיק דרי תמינטי לבמות החייני ולא שנה עד שיצא
כמי דבר זה אשר נדרתי אשכמה לצבוח את לוי ולמען
ביום ישועת ישראל שני ואני בקול תודה אשבחה לך
באותה שעה רמי הבה לדג והקיא את יונה לבשר
שני ויאמרו לך ויקיא את יונה לבשרה: וראו
המלחים כל וגבורות והנפלאות שעשה הבה ליונה
והטלכו איש את אלהיו שנמשחים הבלי שאם
חסדים יעזבו וחרו ליכו ועלן פרושלים וכלן בשר
ערלותם לעשהם שני ויראו האנשים יראה גדולה את
יוני ויצבחו צבוח ליוני וידרו נדרים וכי צבחו צבוח אל
זה דם ברית מיכה שהיא בדם צבוח ועדרו להבית
איש את אחתו ואת בעו ואת בנו ואת כל האות לטען
אלהי יונה ונדרו ושלמו ועשהם הכת אומרין ועל
הגרים גירי צדק:

פירק אחד עשר

בשמי הארץ הוציא מן הארץ כל מיני בהמות
זכרים ונקבות גדולים וקטנים שהורים וטמאים
ובשע סימנין מטהרין במעשי הגדה ובמכריסין

דברי

הכרמה הן מטהרין ושלשה נבון... פירק
עולה ואלו הן שור שה כשבית ושור... כל הארץ
שבטה וטרפה מותר באכילה חוץ מששת ימי
הן החלב והדם גיד הנשה וכל מין דוג פרה שאינה
טרפה ושלמה כל בשרה מותר באכילה חוץ מגיד הנשה
(השאר כמני ירק שנ כירק טעם נתתי לכם בשמי
הוציא מן הארץ שבע חיות כולם מהורות שהיו מתן
ואכילתן כעוף הארץ וצבי וחרמור וחקן
ודישון ותאו וזמר ושאר כל החיה שבשדה כולם
טמאות אלו שגבראן מן הארץ טעם וגמן מן
הארץ כשהן נגענין חזרין למקום שגבראן מן הארץ
שני תסתיר כעך ובהלען ותאסוף רוחם יגענין ולא עברו
ישוננו וכת אחר אומ ורוח הבהמה היו רדתה היא למטה
מן הארץ בשמי הוציא מן הארץ כל מיני שתצים
ורמשים כולם טמאות בשמי הוציא מן הארץ
בהמות שהנא רובץ בארץ הרים ובכל יום ויום אכלו
הרים מרעיתו ובטלה הן נצמחין מאיליהן וכאלו
נגע בהן שני כי בול הרים ישאן ען וכל חיות השדה
ושחקן שם ומימי הודין להשקותו שמימי הירדן
סובבין את כל ארץ ישראל חצין לעשה מן הארץ

והינן למיניהם...
הוא שיהיה...
שם הנה...
כעשה...
כל העולמים...
ימים ושבע...
מאריך...
ועל חנם...
התחיל...
פינות...
הדם...
ירקרת...
בראו...
מעבר...
טבר...
שבכל...
בין העולם...
כי עבר...
בשעה...

ג' ש' ב'

10

השלות...
גולם...
לגן עדן...
נצ' לגרש...
לגלגל...
ובמבוא...
עשה...
ורחב...
כלפי...
בעולם...
ליוצרו...
מתאר...
ש' אחור...
מערב...
ירחין...
לן...
באים...
ועט...
את...
את...
אדם...

ואשר ימלך צדק ושלום
מלך ישראל ויהי
מלך ישראל ויהי
בארץ שן והוא יהיה
זה במרוץ ששכלך מסוף העולם ועד סופו ולא עוד אלא
שהיו כל הדורות יושבין למתן אחר ויהיו מלכי
המבול ומרוץ היה מלך עליהן שנותרו ראשית
בבבל המלך הג זה יוסף שמשל מסוף העולם ועד
סופו שן וכל הארץ באו מצרימה והארץ באו מצרימה
אין כתיב כאן אלא וכל הארץ והיו מצאין מקם שלהם
ומצאתם אל יוסף שבבול שארבעים שנה היה
למלך וארבעים שנה מלך הוא בעצמו שן ויקם
מלך חדש על מצרים וכתב ויוסף הוא השלט על
הארץ המלך הך זה שלמה שמשל מסוף
העולם ועד סופו שן ושלמה היה מושל בכל המלכות
מן הנהר ארץ פלשתים וכתב אחר אוב והם מצרימים
אוש מנחותו כפי כסף וכפי זהב ושעמלות
המלך החמישי זה אחאב שמשל מסוף העולם ועד
סופו שן חי וי אלהיך אם ישגוי ומעטבה אסד לא
שלא אדע שם לבקשך אמרו אין והשבו ארץ
הממלכה ואת הגוי אסוף ומצאך והלא כל

שה

שדי אכרמות כבוננים הם תחת
היום שלהם ומצותם אל אחת עשרה אכל כמות
מאותם ושליש ושנים שן ויפקד את עמלק ואת
ויחזק כמותם שנים ושלוש המלך הן גדולי עמלק
מסוף העולם ועד סופו ולא עוד אלא שמשל בעת השנים
ובחיות העדה ולא היו כותחין את פיות אלם בדשוחו של
בבולת נר שן ובכל דורא בע המשא חית צלא ועוף שיעא
יהב בידיך והשלטך בכלהון המלך הך זה כורש
מסוף העולם ובגד סופו שן כה אמר כורש מלך פרס כל
ממלכות הארץ נתן לי ויהי אלהי השמים אחשורש
משל בחצק של עולם הלא כל חצק של עולם אינו אלא
מאה ושש עשרה אכרמות ובזכות אסתר הזכינו לך
אחת עשרה אכרמות שן ויהי בימי אחשורש הזמני
המלך הך זה אלכסנדרוס מתרונן שמשל מסוף
העולם ועד סופו שן ואע היית מבין וחתה סניג העינים
בא מן המערב על כע כל הארץ על כע הארץ אין כתיב
כאן אלא על כע כל הארץ שמשל כנה ולא עוד אלא
שביתם לך בתצות המדבר ולידע מה בתצות המדבר
ולא עוד אלא שביתם לך למהו ולידע מה בתהום
ולא עוד אלא שרעה טענות בשנים ולידע מה בשנים

ושמרת בלבבך ושמרת בלתי ידעת לאספה עתה מעצמי ובטח מבטחי
שני ואמרתי לאדם אמת בטעם עי' עד שהיה לו לבדו ש
גזרתי נגדו יד יהודה אוב' על שם אדמתי שלקח
כיספה נקרא שמי אדם' ר' יהושע עבדן קרחה אוב'
על שם שהיא בטח ודם נקרא שמי אדם' משבנה
לו עזר קרא לו אש' והוא אש' ונתן דב' שמי' יעלה
י' יוד באושי ה' באשה' אב' דב' אש' הולכים בדרך
ושומרים כל מצותי הרי שמי ביעהם ומציל אותם
מכל ערה' ואם לאו הרי אנו פוקין את שמי' להם
ואן נעשין אש' והאש' והאש' אוב' אש' שמי' אש'
ה' אש' אש' אש' אש' אש' אש' אש' אש' אש' אש' אש'
הראשון בגן עדן' והלא כל האדם ה' אש' אש' אש' אש'
חובה אחת ולפיכך שלש חוקיות טענות כבוד לאדם
עשה לו' חוקיות שני בשדן אש' אש' אש' אש' אש' אש'
יקרה מקובותך אודם ונסודה' והלום' תרשום שהם
וישפה' קטר' נבך' וברקות' זהב' הרי אש' אש' אש' אש'
והיו המלאכים שנתנו פנים בתופים' ומרדן ותכונות
שני כי מלאכת' בנפשו' ונתן בן' באיזה יום' ביום
שנברא בו אדם הראשון שני ביום הבראך כונן באותה
שנה אב' ה' אש' אש' אש' אש' אש' אש' אש' אש' אש'
חוקר לאדם ולעזרו ששם מידת אמונות חסדים רשום

עומד

עומד: חביבה אמונות חסדים לבי' אמונות
מאזנים ועולמות שהם מקרבים על גבי' חסד ב' חסד
חכמתו ולא זכה ודעת אלהים מעולות' והיו המלאכים
מקרבים והולכים לבטח כמעדשים שהם פשוטים את
החוקיות שני כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך
אין דרכיך אלא דרך חתום ועוד הוא בא דרך חיים
והב' חוקר לבטחם כחזן מה חזן דרכו של חזן עומד
ומברך את הכלה בתוך חוטמה' כך ה' אש' אש' אש'
ולעזרו שני ועברך אותם אלהים נגד'

פרק שלשה עשר

הקנאה והתאוה והכבוד מיוצאין את האדם מן האדם
העולם' אב' ששאר השרת לבטח ה' רבון כל העולמים
מה אדם ותדעו' אדם להבט דמה ימנו כעל עובר'
הלא שער מוטל' אב' ה' אש' אש' אש' אש' אש' אש'
מתקסין כולכם לבטח בשטונות' כך הוא מיוחד אחתי'
בתחתונים' ולא עוד אלא שאתם אין אתם יכולין
לעמוד ולתרות שטיות לבטח הבריות שבראתי ועמדו
ולא יכלו' ועמד אדם הראשון וקרא שמות לבטח
הבריות שני ויקרא האדם שמות א' כיון שראו
מלאכי השרת כך שבן לאחוריהם' באותה שנה יצאו

מנאפי השוקת את ארצנו באים יענה של אדם הרחשון
טחטח ל... ארץ ארץ ארץ וכו' ויהיה
סמאל שר בשמים שרפים מעש כנבים והחיות
בארבע כנפים סמאל בשמים עשרה כנפים מה שיה
קמאל לתק את הכת שלג יורד ורחק את כל הבדיות שברא
ה' וטא מעמ בהם חכם להרע כחש' טו והחש היה
ערום מכל חיות השדה והיה דמותו של החש כמין ש
גמל ועלה סמאל ורכב עטון והיתה התורה עונות
ואומרת מה קמל עכשיו נברא העולם עד לג' וד' שמים
כעת במרום תגדיו רבון כל העולם ושחת לבוק ולרבו
משל למה הדבר דומה לאדם שיש בולעה כל משפטים
שהוא עושה מדעתו הוא עושה או כל הדברים שהיה
מדבר ומדבר הוא מדעתו הלש ארץ מדבר אלמ' מדעת
רוח רעה שיש בו כך הנחש כל מעשיו ששוק
וכל דבר שדבר מדעתו של סמאל ועליו הכת אומ'
בדעתו דחה רשע מעל למה הדבר דומה למלך
שמשא אשך והשליט אותו בארץ פוננות ימלא
ובכל מה שיש לו אמ' לך כל מה שיש לו בידך
חוץ מעזבית א שהיא מלאה עקרבים נבט זחל
אחרי אעלה כגון שואל חומץ אמ' לך מה המלך

ויהי

ויהי בך אמרה לו יפה מה המלך טוהג צי כלמה שיש
לנצודו חוץ מעזבית א שהיא מלאה עקרבים אמ' לך
והלש חסמין של מלך אינו מלא בזביות זניחא מלך
שהוא מפתק לטא מטה אחרת וליותנה לך המלך
זה אדם וכמה זר וזה נשק שואל חומץ זה הנחש ש
ועלהם הכת אומ' שם נבט פונט מון רחוק אל יכל
קום דן דין נחש צע לביץ עתמו ואמ' חסמט הולך
ואומ' אני לאדם יודע שאינו שומע לו מנע שהאיש
קשה לעולם שט והאיש יודע כשעלם אלמ' לך ריני
הולך ואומ' משה שחש יודע שהיא שופעת לשהשים
ששענות לבלאדם שט מתיות נכל ידעה מה הלך
הנחש ואמ' למשה חן אתם מצוים על פירות הארץ
הזה אמרה לו חץ שט ומפרי העץ אשר בתוך הגן
כי ין ששכע הנחש מתוך דברה שלמה למה
כותק ליכנס בה ואמ' לך והלש ודמי אמ' לבם הבה
למ' תגעו בו אמ' לך הין אמ' לך והלש אין עיוני אלמ'
עין רעה שבשעה שאתם אוכלים מנע תהיו כמנהג
מהו בורח עולמות אף אתם יכולין לבד את עולמות
מהו ממות ומחיה אף אתם יכולין להכיות ולהטות
שט כי ידע מלהים כי ביום אכלכם ממנו ול' הלך

הנחש וגזע בחיילין ויהי החייל ענווה ואם רשע אכלתה
בין רשע אכלתה ביי כיו שאני מלך כל על כל הארץ
ואתה הדיוט שנתבאח רגל גאון ויד רשעים אכל
תנדיני הלך הנחש ואכל לאשה אתי געתי בחיילין
כיום אף אם תגעי בן ואם תגותי הלכה האשה
וגעה בחיילין וראת מלך המות בא כגדה אמרה
אוי לוי עכשיו את מותה והבה עושה אשה אחרת
ונתנה לאדם אלא הרי אני גורמת לך שואכל עמי
אם נמות נמות סענו ואם נחיה נחיה סענו ולתנה
מכלה מפירות החיילין ונתנה לך ואכלתה ותתן גם
לאישה עבדה ואכלי כיון שאכל מפירות החיילין
נתתהן עינין וכהן שיניו אם אדם לאשה מהו
שהאכלתה שעיני נתתהן ושיני כהן עמי שכספי
סכחי שיש עמי כך יכה עיני כל הדורות

לחכות

פרק ארבעה עשר

עשר ירדות ילד הילד על הארץ ואם הן אבן עין
ב בדור הכלה ג בקדום ד בקנה ה במצרים
ו בקיני ז בצור ט מינות ותשיעוץ באהל כענד
שתי פעמים באהל הרי ט ירדות י לשתד לבוא
א בגן עדן בעיני שני וישמענו את קול יי אלהים

לפניהם

מתהלך בגן וכת אחר אה זודי ירד לגן ושב לבדין אמת
שומט בצדק ואמת וקרא לאדם ואמר לן אדם למה עברתה
מלפני אה לפענ רצונ כל השלביים את תלך שמעתי
ואורא ורעדו עצמותי כי ערום אני ומכעל כי ערום
אנכי ממעשה כי ערום אנכי מצונוי שן ואורא כי ערום
אנכי ואחבא מה היה לבושו של אדם הראשון מתחלה
טור ימרוך היה לבוש וטמן כבוד היה מכוסה עליו כיון
שאכל מפירות החיילין נסתלק ענו כבוד מעליו והטשטעור
צבורן מעליו וראה עצמע ערום שן ואמר מי הגיד לך
כי ערום אתה וגו' אם אדם לבג הבה רבע כל העולם
כשהייתי לבדי לא חטאתי לפעך אלא האשה שהבאתה
אצלי היא הדיחה אותי מדדכיך שן ואמר האדם האשה
אשר וגו' אה הבה לאשה לא דיין שחטאתה אלא
שהטאתה את האדם אמרה האשה רבונ כל העולמים
הנחש השיח אותי לחטאת לפעך שן ותאם האשה הנחש
השיח גו' הביא שלשתן בדין וגזר עשה גזירות
דין תשע תללות ומיתתה הפיל את קמח ואת הדת של
מבתום קדושתן מן השמים וקצץ את רגליו של נחש
ואררו מכל חיה ומכל בהמה ונקר עינו שהוא טשט את
עורו בעצבני ושיהיה מולך לשבע שטים ויהא שוחף במיעור
על כע הארץ ומאכלן מתהמך במעין לעמר ומרוחות בתעם

שתרבו ומות צפון ונתן טמאה בין ופינ האשה זיהוין ^{מרצון}
 את ראשו ואחר כל אכל מות ונתן לאשה תשע
 קלפה ומיתה עיני דם נדה ועיני דם בתולטם
 ועיני הריון צפון עיני גדול צנים וראשה מכוסה כאצל
 ואינה מלפנת אותה אלא מזנות ורועשת את אנה ע
 בעבד עולם וכשנחה משוחררת לבעלה ואינה נאמנת
 בעדות ואחר כל אכל מיתה הוניה דיג של אדם
 הראשון תשע קלנות ומיתה קיטר כוח קיטר קומתו
 טמאת הזב טמאת קרי טמאת תשמישה מטה ע
 זרע חטים וקוטר קוצים ושם מאכלן פבהמה ולחמ
 בדמיה ומזונג צדיעה ואחר כל אכל מיתה
 אם אדם חטא הארץ מה חטאת שנתאדרה אלא על
 שאל הגידה אותה המעשה לפיכך נתאדרה כשצני
 אדם חוטאין בעבירות חמורות הוא שולח כגמה בבני
 אדם כשצני אדם חוטאין בעבירות קלות היא מכה
 אבירות הארץ בעבור האדם שנאדרה האדמה ^{עשירי}
 כרת חמשה עשר
 רבי אליעזר אומר אע שמעתי במגע וני עבאות מדבר
 ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת
 המות ואת הרע חיים זה תורה שש עץ חיים היא וגו'
 טוב היא תורה שנ כי לקח טוב נתתי לכם תורת אלה

מגזוב

המות זה מטאך המות הרע זה יצר רגב
 אם הבה לישראל הרי שתי דרכים הלפני נתתי לכם אחת
 לפונה ואחת לרעה של טובה חיים ושל רעה מות
 של טובה ישבו שתי דרכים אחת שצדקה ואחת
 של חסד ואליהן ממוצע ביניהם כשיבוא אדם ליכנס הרי
 הוא מברין עליו ואומר כתיחו שטרי ועבאגוי עדיין שומר
 אמונים כך אמרו חכמים כל מי שהלך בדרכיו של הבה
 ושסק בתורה קנה לן חילעולם הבה וא"י הזה וחיי העולם
 הבא שנ כי חיים הם לבעיהיהם וכל מי שמהלך
 בדרכיו של יצר הרע סוכן לגיהנם ומעין שדברי תורה
 ודברי חכמי חיים לעולם הבא שנ כי חיים הם ואומר כי ^{הוא}
 ומיד כי הוא חייך לעולם הזה ואורך ימים לעולם הבא
 ומעין שהיא אריכות ימים לעתיד לבוא שנ כי בי ירבו
 ומיד נתן הבה לישראל שתי דרכים של צדקה ואחת
 של גמילות חסדים בא שמאל הנביא ושגד
 שתי דרכים איבן ואם באיזה מהם את חולך אם הולך
 אני בשל צדקה של חסד טובה ממנו ואם אהל בשל
 חסד של צדקה טובה ממנו אלא אני מעוד לפני שמים
 וארץ שאת כטח את אחת מהם אמר הבה אתה נתתה
 את לבבך בין שתי דרכים הלפני חייך שאת נותן לך שלש

מתנות טובות ללבבך שכל מי שהוא עושה צדקה
חסדים יירש שלש מתנות טובות ואם הן צדקה וחיים
וכבוד שני רוח צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד
ללבבך שבשכיל צדקה גמולות חסדים שיש ראשונים
בעולם הזה הן זכין לחיי העולם הבא שנ' ימצא חיים צדקה
וכבוד וכשיבוא אדם מישראל ששה שני דרכים הללו
אליהו ז"ל עומד בין שני דרכים הללו ומצדדים לפניו
פתחן שערים וגו' של רעה יש צדק דרכים על
כל כחה ופתח ז' מלאכים עומדין ד' מבחוץ ג' מבפנים
אין מבחוץ רחמנים ואם מבפנים אכזרחים כשיבוא
אדם ליכנס הדחמנים מקדימין אותו ואומרינו מה לך
ליכנס בתוך האש הזאת מה לך ליכנס בתוך הגחלים
הללו שמע לנו ושעב' אם שמע מהם ושעב' הרי זה
מוטב ואם לאו אומ' להם חיי' בא ליכנס בפתח
שני הדחמנים מקדימין אותו ואומרינו לך הרי נכנסת
בפתח הראשון אם תבנה בפתח שני מה לך להיות
הבריות בורחין ממך וקוראין אותך טמא טמא לא טוב
להיות קוראין אותך בלזר ולחטמא' שמע לנו ושעב'
אם שמע להם הרי מוטב ואם לאו אומר להם בהם חיי'
בא ליכנס לפתח שלישי הדחמנים מקדימין אותו

כתחיים

ואמר

ואומרינו לך הרי נכנסת בפתח שני אם תוכנס בפתח שלישי
מה לך להיות מחוק מתורת אלהיך לא טוב להיות חקוק
בתורת אלהיך חקות ולא מחוק שמע מצדו ושעב' אם שמע
להם הרי מוטב ואם לאו אומר להם בהם חיי' בא ליכנס
בפתח רביעי הדחמנים מקדימין אותו ואומרינו לך הרי
נכנסת בפתח שלישי אם תבנה בפתח רביעי וכשבא
לפתוח פתח רביעי הדחמנים מקדימין אותו ואומרינו לך
הרי נכנסת לבבל הפתחים הללו ואמרינו לך ולא שמעת
ולא שבתה עד עתה והב' מוחל וסולח וימינו פשוטה
ל' קבל את השבים שנ' טובה חל' כי יאמרוך שמע לנו ושעב'
אם שמע הרי מוטב ואם לאו אומר להם בהם חיי'
אמרו אכזרחים זה שלא שמע לראשון נוציא את רוחו
שנ' תמא רוחו ישנב לאדמתו ועליהם הכתב' אומ' פקד עון
אבות על בנים על שפגמו ועל רביעיים לשונאוי' וכתב' אהל
אומר הן כל אלה יטעלו פגמים שלש עמגבר' וכן הוא
קורא לאלעזר ואומ' לך אלעזר אתה עשית עצמך כחוט
השערה המשוכלש ש' ורחוט המשולש לא במהרה ינתק'
חייך אתה קורא עמך הפקות הזה תמים תהיה עם יוי'
אלהיך' אם תקרא עם יוי' אלהיך לא עמך יוי' אלהיך'
ברק ששה עשר
על ג' דברים השגלים עומד' על התורה ועל העבודה ועל

גמילות חסדים על חתונה מניין שני אם לא ברית שמים
וארץ ח יומם ולינה חוקות שמים ומרץ לא שמת וכת' אריות
בו יומם ולילה על העבודה מניין שני ותגלת ישראל רצוני
על גמילות חסדים מניין שני כי חסד חפצתי ולא זבח
ודעת אלהים מעולות על קטובה גמילות חסדים
לחתום מניין אמן לבדין שהיה שהוא ^{על} חסד לאדם ולעשרו
אם היה לבד לאפי השדות בואו וגמילות חסד לאדם לעולו
אם היה חבשה למע גמילות חסדים יותר מצדדים
ועולות שישראל עמדו להקדיש על גבי המזבח שני
חסד חפצתי ולא זבח י יקוי אומ' שבנת ימי המשתה
מטן אמן לבדין מיעתב אבינו שעשה שבנת ימי המשתה
ושמחה ולתח את למה וחזר ולתח את רחל ועשה שבנת
ימי המשתה שני מלא שבוע זאת ונאספו כל אנשי
המיקום למען חסד עם יעקב אבינו שני ויאסף לבן את
כל אנשי המיקום אם להם היה גמילות חסד עם יעקב
אבינו עבדי חייכם שאתן שכלכם בעולם הזה בשביל
שלא יהא שכל רשעים לעתיד לבוא שני כי בן נתן יהוה
תאוונה לאדם י שמעון אומ' כתב מברכה את כל
אשר לו כי צחק שני ויתן מברכה את כל אשר לו לצחק
ונטל הכתב ונתנו ביד עבדו אלעזר שני וכל
טוב אדוניו בודו הואיל והכתב בידו כל ממון בידו

אומ'
ידוע

לע

ליטל ולחשב בצד אבינו ונאספו ונתן את ארבע עשר
חרן שהלך מהלך שבעה שש יום ובשש שעות בא העבד
אל חרן והיה תביה בלבו ואם היום יצאתי והיום באותי שש
ואבוא היום אל היום העת י אביהוא אומ' רצה הבה ש
למנו חסד ליתחת ושלא מלך למע העבד ונתפצה הארץ
לעניו ובשש שעות בא העבד אל חרן וכת' מלכים שש
יצאת לשאוב מים מימיה באותה שעה יצאת מהו ואיש
למנו חסד ליתחת עטה להדוע לצחק שהיתה ראיה לו מפי
הגבורה שני במאזנים לעלות וענן לבן ובתואל ואמר כאחד
הואיל ותדבר יא מפי הגבורה אין אמן וכולן לעטב אומר
שני וענן לבן ובתואל ע' וכת' אחר אומ' הנה הבתה לפניך תח
ולך השכים העבד בבקר וראה המלך עומד וממתן
לו בחוץ ויאמר אלהם אל תאחרו אותי שהרי האיש שבא
אתמוס עמי והצטח דרכי עומד וממתן לו בחוץ ויאמר
אליהם אל תאחרו אותי וכחזן שהוא עומד ומברך את
הכלה בתוך חופתה כך עמדו וברכו את רבקה אחותם ש
לוצחת שני וברכו את רבקה ע' בן שעות ביום יצא
העבד מחרן ולתח את רבקה ואת לבורה מונקתה והרבע
אותם על הגמלים ובשביע שש יתחד עבד עם הנערה ש
בלינה בא העבד בשש שעות אל חברון בעת תפלת מנחה
יא יצאת להתפלל תפלת מנחת ערב וראה גמלים באים

שני ימים ושלשה ימים ורשעו אומר אל אבותי ואל אחי ואל בני
בני העבד הזה מרמה בידו וישוד על העבירות שש כנען בידו
מאזני מרמה לשנות אהב שמה גע צינור הצוא ארץ
הנערה והוציא את בתו ליה באמצע אם טהורה היא
הרי היא מפי הגבורה והכניסה האהלה והוציא את בתו
והראה לאברהם אביו אחר כך לתחה שש וביאה האלה יצחק
עמו לבמה וינחם יצחק אחרי אמו אלמא שהיתה מעשה רבקה
דומין כמעשה נדה אמו וכן היו נהגין ישראל לגדולתם
הבתולים באמצע שש ולתקן אבי העדה ואמה וכו':
ותן ביתו של אברהם היה אשעזר מהיבן היה עבדו
כשויצא מאור כשדים עמדו כל גדולי המדינה ונתן לו
מתנות ועמד במרוד וכתב לו את עבדו אליעזר עבד עולם
במכות עולם וכשגמל חסד לעצת הוציא לחירות ונתן לו
הבה שדרו בעולם הזה כדי שלא יהיה לו חלק בעולם הבא
שאין בו שכל לרשעים והקיומן למען והוא נעץ מעל השמש
שבעת ימי המשתה מניין אנו למדין משמשון
אלהים שירד לארץ פלשתים ולתקן אשה ועשה משתה ימים
שש ויהי כראותם אותו ויתחו שלשים כרעים ויהיו אותו נע
הוא אותו אובלים ושוננים ושכחים עמן שש ויחמר להם
אחודה נאלכס חידה עמו וכתב אחל אונג ואלו כלן להגיד
החיתן דומה למען כל שבעת הימים

ע
הי

מה המלך אע"פ ויעא לשוק לבדו כל ימיו כך החדת איומו
יוצא לשוק לבדו כל שבעת ימי המשתה מה המלך לובש
בגדי כבוד כל ימיו כך חתן לובש בגדי כבוד כל ימיו המשתה
מה המלך מתקסין אותו הכל כל ימיו כך חתן מתקסין אותו כל
ימי המשתה מה המלך שמחה ומשתה לכינו כל ימיו כך
חתן שמחה ומשתה לכינו כל ימיים מה המלך כנו מאירות
כל ימיו כך חתן כנו מאירות כל ימיים שש והוא כחתן עמו

סדרק שבעה עשר

על הרעה גמילות חסדים לאבנים מניין אנו למדין מהמלך שחמ
בעצמו גמל חסד למשה עבדו ובידו קברו ואלו לא היה
הדבר כתו אי אפשר לאמרן שש ויתבר אותו בגי מולכות
פגור: רבן אמר אל בני שלל יחודה הנשיא אומ' לא
במשה בלבד אמל חסד אלמא אף לאהרן כשעל משה ואהרן
נאלעזר הניחו את אהרן בחדר החר וירדו להם ולמ האמון
כי אונ אהרן לא מול חסד לו מה ששה הבל נפול ארונג שש
אהרן והעביר אותו על מחנה ישראל ודחו כל ישראל ארונג
של אהרן פורח באור והאמון כי אונ אהרן וגמל לו חסד
שש ויראו כל העדה כי אונ עמו למשה גמל לו חסד האשים
בלבד שש ובכונ בע ישראל את משה: אבל לאהרן גמל לו
לן חסד האנשים והנשים והטק שהיה אהב שגם ורודף שגם

ועובר בכל מחנה ישראל בכל יום ויום ועשה שלום בין אדם
לחבירו ובין איש לאשתו לטובך גמולו לו חסד האשים והשנים
והטף שני ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל
ו יוקו אור וימי האבל מען אנו למדין מיעקב אבינו שעשו
לו בענין וימי אבל שני ויגש לאביו אבל שבעת ימים
גמילות חסד למצולם מען אנו למדין מאיבבל בית
איש בעל שהיה ביתה סמוך לשוק וכל מי שהיה בשוק עובר
היתה וינאה מביתה וכל סחנות בכפות ידיה ומתוננת בפיה
ומהלכת עשרה צעדות ונתנבא עליה אלהו זל שני
וכל חתן שהיה עבר בשוק היתה וינאה מביתה
ומצטננת בכפות ידיה ומתלפת בפיה ומהלכת עשר צעדות
ונתנבא עליה אלהו זל שני ואת עצמות איבבל ואכלו
הכלבים בעמק יזרעאל ואין קובר ויה איברים שאכלו חסד
לא אכלו הכלבים ולא ישלטו בהם שני וילכו לתוברה ול
מיסון בה כי אם הגולגולת והרגלים וכפות ידיה
גמולות חסדים לא בשום מען אנו למדין מחצי שבט
מעשה כשנהג שאול ודין אמרו האיש שהיטלנו מחרפת
כל שנים ומחרפת בטעמן חייבין אנו לגמול לו חסד ועמדי
כל הגבדים שבהם והלכו כל השלה שני ויקמן כל איש חיל
וילכו כל השלה ויקחו את עצמות שאול ובענין את גיית

שני ויקחו את עצמותיהם ויקברו אותם ותחת האלים נון למבלים
מען מעמדין בלחם וביין שני חיינ למדין נכסי אנשי יבש גלעד
חיו גמולין חסד שאול ובענין בעום וכפי ובמקד שני ויעמו ש
שבעת ימים אמר להם הבה אתם גמלתם חסד עם שאול ועם
בענין אנשי משלם לבם שכרכם לעמד לבוא וכשעתיד הבה
לקבץ את ישראל מארבע פנות העולם בתחלה הוא מתב
חצי שבט מנשה שני לו גלעד ולי מנשה ואחר כך אפרים
ראשי אחר כך יהודה מחוקקי לו גלעד זה אחאב ילין
ישראל שמות ברמות גלעד ולי מנשה כמשמעו
ואפרים מעני ראשי זה ידבעם יהודה מחוקקי זה אחיתפל
מואב סיר רחצי זה גיחזי על אדום אשכך נעלי זה דואג
נעלי מלצת התרועעי אמר הבה עלי לפלש עליכם לעשותם
רעים אלו עם אנו ר מעתה אולי לאחר שלשים שנהג שאול
ובענין שאר רעב לארץ ישראל שנה אחר שנה ויבקש דוד את
עניו ויבמהלך שנה אחר שנה אלא בשנה ראשונה עט
ישראל לרגל אמר להם דוד שמא יש לכם בני אדם עובדין
עלי שבענין עני הגשמים לעררים סני הסמרו לכם מן ימנה
לשבכם וכתו וחרה אף יהוה בכל לעצר את השמים
יתאו וברקו ולא מצאנו בשנה השנייה עני לרגל
אמר להם דוד שמא יש לכם בני אדם מגלים עריות שבעני
לפני עריות הגשמים לעררים שני וימנו רביבים ופלתוש

לא היה ומצח אשה זונה היה לה מאת הכלם יצאן נבדקן ושא
 מצאן בשנה השלישית עלן ישראל לגלגל אה להם
 דוד שמא יש בכם שופבי דמים שבנן שמכות דמים
 בעצרים שנולדו תחטפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם לא
 יחנק את הארץ יצאן נבדקן ושא מצאן אה דוד מיכאן
 ואילך אין הדבר תפני אלא בוי עמד דוד והיה מתפלל לפני
 ה' כל שני ויבקש דוד את פני יי אה ה' כל דוד דוד על
 שאול אין אותה תפיה שבימין פא נעשו עני בישראל אין
 שאול שנמשק בשמן הקדש אין שאול שחלקן עם שאול
 דבוא אתם בארץ והוא בחזתה לארץ מיד עמד דוד ונתח
 את כל בקרמי ישראל נדוליהן ועבדן את הירדן וצאו לביט
 גבעד ומצאן את גופת שאול ויהונתן בנן שלח שלמה בהם
 רמה שנ שופר כל עצמת אחת מהנה לא נשברה ולקחו
 את גופת שאול ויהונתן בנן ונדבן אותם בארון המות
 את הירדן שנ ויקברו את עצמות שאול ואת יהונתן
 בנן בארץ בנימין בצבע בתבל קיש אבן ונעשו ככל
 אשר עוה לן המלך מה עוה לן המלך שיהיה משבירן
 ארון של שאול ושל צונו של שפט ושפט והיה
 השפט שנ כעם בארון של שאול ושאין הן בשני
 ובנותיהן נחמטן חסד לן כדי שיצאן כל ישראל ירי
 חובותן באימות חסדים וכן על שבאן לבנות ירושלם

ולארץ תוכן שנ ויקברו את עצמות שאול ויהונתן בנן
 בארץ מה עוה המלך זה שצוה המלך כיון שראה ה' כל
 כל ישראל שנמלן לן חסד מיד נהגה על פיהם רחמים
 ונתן מטר עם הארץ שנ ויעתר אלהים על הארץ אחרי
 כן ר נתנאל אום שלש מאות שנה עד שלח נולד
 ואשיהו נקרא שמן שנ הנה בן נולד לבית דוד ואשיהו שמו
 וכן שנים מלך וכי בן שמונה שנים מהן דעתו שישראלית
 המצבות ויכרות האטרות וגודע הפסולים והיתה זכותן
 מבהקת לפני בסא הכבוד ובעביל הרעה שהיו ישראל
 עושין בסתר נחמק הצדיק שנ מפני הרעה נאספו הצדיק
 ונאספו כל היהודה וירושלם וירמיהו הנביא לגמול חסד
 ליהוה שנ ויקחו ירמיהו על יאשיהו ויאמר כל השך
 והשרות בתיהן ויהיו על יאשיהו עד היום ר מאיר
 אום השרים אלו הלויים שהן עומדין על הדוכן וישור
 והשרות אלו נשותיהן ר שמעון אום לא על הלויים
 ונשיהן בלבד אמרו אלא על כל הנשים החכמות שבישראל
 שנ כה אמר יי עבדות התבונן וקראתן מקוננות
 ותבואנה ואל החכמות שלחו ותבואנה וכן קבלו כל
 ישראל להיות גומטן לן חסד כלם חכמי ישראל ונדוליהן שנ
 ויתנו לחת על ישראל ראה שלמה שמידת

והוא

גמילות חסדים גרופה לפני ה' וכשנה בית המקדש
 צנה בני שני שעדים אחד לאתנם ואחד לאבלים ולמנו
 והיו ישראל הולכין בשבתות ויושבין בין שני שעדים הללו
 והנכנס בשער החתום היו יודעין שהוא חתן והיו אומרים
 לנ' השוכן בבית הזה ישמחך בצנים' והנכנס והנכנס
 בשער האבלים ואכסה טכמ' היו יודעין שהוא אבל והיו
 אומרים לנ' השוכן בבית הזה ינחמך' והנכנס בשער
 האבלים ולא היה מכוסה שפתו היו יודעין שהוא מנוודה
 והיו אומרים לנ' השוכן בבית הזה יתן בלבבך ותשמע לדברי
 חבירך ויקדבוך כדי שיצאו כל ישראל ידי חובתן בצמילות
 חסדים' משחרב בית המקדש היתנו חכמים שיהיו
 החתום והאבלים נכנסים בבתי כנסיות ומדרשות ואנשי
 המקום רואין את החתום ושמהים' ורואין את האבל ויושבין
 לבנו על הארץ כדי שיצאו כל ישראל ידי חובתן בצמילות
 חסדים ועשהם הוא אומ' ברוך נותן סוד טוב לגמילות חסדים'
 פרק שמעיה עשר
 עשרה דברים נצטוו בהם מעשות ואילנהו' פי הארץ'
 ופי הבאר ופי האתון והתשת והמן והמטה והשמיר
 והכתב והמכתב והלוחות ויש אומרים אף המזיתין
 ותבורתן של משה ואילן של אברהם אבינו והמעברה

ששה

שעמד בה משה ואשהו' ויש אומרים אף צבת צבת
 עבויה' ויש אומרים אף מחלן של משה ועמוד האש
 ועמוד ענן' ל' יאשיהו אף הפרדה ובגדן של אדם ראשון
 בשש שעות ציום נכנס אדם הראשון למעדן והיו ש
 המלאכים מופתין ומביאין אותם למעדן' ובין השמשות
 בערב שבת נכנס ויצאו מלאכו השרת וקוראין עלון ארבע
 הפותק הזה אדם ביקר בליפון נמשל לבהמות נדמו אין פתו
 צאן אלא נמשל לבהמות נדמו בהמות נדמו טהום'
 צא יום השבת ועמד סגור לאדם לבנו הבח ואמ' לפני
 רבנו של עולם בששת ימי בראשית לא נהרג הרג בעולם'
 ובי אתה מתחיל והורג' זו היא קדושתו וזו היא ברכתו
 שאמרת לו ויברך אלקים את יום השביעי' ובזכות
 השבת ניצל אדם מדינה של גיהנם' ראה אדם את פוחה
 של שבת ואמ' לא על חנם ברך ה' את יום השביעי התחיל
 משורר ומזמר את יום השבת ואמ' מזמור שיר ליום השבת'
 ל' שמעון אומ' אדם מזמור זה ונשתבח בדורו'
 ובא משה וחדשן על שמו מלם שאין הוא מזמור שיר
 השבת ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולם טוב
 להודות ליוי' אמ' אדם כי ידעו כל הדורות שכל מי שהו
 משורר ומזמר לא עליון ומודה על כשעין בדיו ועוזבי עצל

מדינה של גיהנם אולי טוב להיות ליוני ולגמר לשמך
עליון להגיד בבקר חסדך ואמונתך כי אם אדם כלב
העולם בזהו דומה לליבה וכל באי העולם הבא שהוא דומה
לבקר יגידו ויאמרו חסדו של אמונתו הזה שעשה עמי
והצילני מדינה של גיהנם אולי להגיד בבקר חסדך כי
עלי עשור ועלי נבל כל עדות שמנות לישראל
בעשרה כנור שהיה מנגן בעשרה דף נבלים
עדות הנמת בעשרה ועדות ברכת השם בעשרה ועדו
ברית מילה בעשרה ועדות חלצה בעשרה שני ויתח
בעז עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבוכה וישב
אם הזה איני רוצה מישראל כל דבר אלא הגיון פיהם
שהוא זמר בכנור שני עלי עשור ועלי נבל ועלי הגיון כנור
כי שמחתני יי' בפעלך אם אדם שמחני הזה
שמחה גדולה שהכניסני לגן עדן והראני מקום שכונת
הצדיקים והראני הרבה מלביות ומיטות ומיטות והראני
בנישי ומיטות לעתיד לבוא ולתחתי משנותי שבעים
שנים שהיו חיי והוספתני על ימיני אם לו הזה ימים עלימי
מלך תוסף חייך שחני מוסף עלי לעתיד לבוא שני
שמותו כמו דוד ודודי ונתן רנון ועבד לא לצמעסון
שנאמר צמעה ידך ארתי מהאדם מעשית

גמל

התחיל אדם מהכל ומעבד ומזמר לא עליון ואומה
אדם מעשית יי' אבל עומת מהטובותיך כהיום רב
למאד שני מאד עמיתן מהטובותיך איש בעל לא
ידע אם ראית אדם מישראל שחא בעל מן התורה ולא
למד בינה חכמי ישראל ולמדוהו בינה ודברי תורה
שני בינו בוערים בעם וכסילים מתו תשכילן אבל
שהוא בקי באמות העולם הוא כסיל למה שאינו יודע
דברי תורה שני וכסיל לא יבין את זאת ברוח
רשעים כמו שש' אמר דוד אומתי כשאתה רחוק
שרבו רשעים כמו שש' לבקות את פני כל הארץ
והוציעו כל עובדי ע' דע שהן ומעשיהן און ידע שהן
ימות המשאח למה שלא הרבן הזה אלא לאבד מן
העולם הזה ומן העולם הבא שני להשמדם עדי עד
ואתה מרום לעולם יי' ראה דוד שרבו רשעים
כמו שש' לבקות את פני כל הארץ והוציעו כל עובדי
ע' שהן ומעשיהן און ולא אם הלבויה עד שראה
שהן עתדין להשמד מן העולם הזה ומן העולם הבא
שני תמון חטאים מן הארץ ע' ועזו של הזה בעולם ה'יה
ובעולם הבא שני ואתה מרום לעולם יי' כי הנה
אוביך יי' אמרו ישראל לפני הזה רבון כל העולמים

ממקומו שנ' פארז בלבנון וישגה' שותלים בבית יהודה
כשעתיד ח'צה לתבץ את ישראל מארבע רוחות העולם באין
שהיו כן ורד שהוא שתול שרשיו מכבדוזה לערוזה כן שער
ה'צה לתבץ את ישראל מארץ טמאה להביאן ולשונתלן לארץ
טהורה שנ' שותלים בבית יהו' בחצרות אלהיו יפריחו'
ויצטחו בבית יהו' שנ' בחצרות אלהיו יפריחו' ענן
יגבון בשיבה מה השיבה הזאת הדיד וכבוד לזקנים כן
יהון ישראל בהדר וכבוד לפני ה'צה לעדני לבוא ענן
יגבון בשיבה דשנים ורעננים יהיו אלג גבורי כוח צמח
בגשמייהם הטובים יהיו דשנים ורעננים יהיו
להגיד כי ישראל יהנה כל אלן לבנה להגיד ולבלל
ולטבח ולשנן מעשי ה'צה שהיא צדיק וישר הוא ויחין
עול לבנות שנ' להגיד כי וישר יהו' ישרי ולא עולתה בגו'

פרק תשעה עשר

בית שמיני אומ' שמים נבראו תחלה ואחר כך הארץ
שנ' בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ
בית הלב אומ' ארץ נבראו תחלה ואחר כך
שמים שנ' לפני הארץ יסדתה עו' בית שמיני אומ'
שמים נבראו תחלה שנ' אלה תולדות השמים
והארץ בית הלב אומ' ארץ נבראו תחלה שנאמ'

טתה את איבך עליו עול קשה על צוארינו אכלנו
יודעין שאחריתן יאבדו וכל פועלי עז שהן און ^{ישיהו}
און ורע יתברדו כמוץ למען רוח שני תברדו כל פועלי
און ותרם כראם קרע מה הראם הזק קרנותו
גבוהות מכל הבהמה והוא מנוח למיניו ולשמאלו
כך מנחם בן עמיאל בן יוסף קרנותו גבוהות מכל
מלך ומלך והוא עתיד למשאל כל רוחות העולם
ועליו אכל משה בכור שורוהדר לו וקרע ראם קרנו
ועמו רצות אמרים ואכלו מעשה של והם רצות
אמרים עמו ועליו יתוצבו כל מלכים להרגו שני יתוצבו
מלבי ארץ שהנגוי אחד בארץ רואין במפת שואית
של ותבט עיני בשורי אילו שעתידין לבוא עליהן
ישמענו אמנם בארץ שני בתמים עמי מרעים עו
עדיק כתמר ימרו מה התמרה הזה יפה במראה
ובאכילה וכל פירותיה טובים ומתוקים כך בן דוד
יפה במראהו ויטה במצודו שני עדיק כתמר ימרו
כארץ בלבנון ישגה מה ארץ בלבנון שרשו
מרובין למטה בארץ אטלו כל הרוחות שבעולם
באין עליו אין מניחת אותו ממקומו כך בן דוד שרשו
וכוח מעשיו מרובה לפני הבה אפי כל האומה העולם
באין עליו אין מניחת אותו

חלקו

ממקומו של כאלו בלבנון ישגה טתלים בצית יהודה
כשעתיד חבה לתבץ את ישראל מארבע רוחות העולם באין
שהיו כן ורד שהוא שתול שרשו מכברוגה לערוגה כך שרד
הבה לתבץ את ישראל מארץ טמאה להביאן ולשנותלן לארץ
טהורה שני טתלים בצית ימי בחצרות אלהיג ימריחו
ויטחו בצית ימי שני בחצרות אלהיג יפריחו עו
יגבון בשיבה מה השיבה הזאת הדי וכבוד לזקנים כך
יהון ישראל בהדר וכבוד לפני הבה לעדנד לבוא עו
יגבון בשיבה דשנים ורענים יהיו אלג גבורי כוח צמג
במעשיהם הטובים יהיו דשנים ורענים יהיו
להגיד כי ישראל יקנה כל אלו לפני להגיד ולהלל
ולשבח ולשאת מעשי הבה שהוא עדיק וישר הוא ויחין
עול לפני שני להגיד כי וישר ימי עולי ולא עולתה עו
פרק תשעה עשר
בית שמי אומי שמים נבראו תחלה ואחר כך הארץ
שני בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ
בית הלל אומי ארץ נבראו תחלה ואחר כך
שמים שני לפני הארץ יקדחה עו בית שמי אומי
שמים נבראו תחלה שני אלה תולדות השמים
והארץ בית הלל אומי ארץ נבראו תחלה שמי

ביום עשות ימי אלהים ארץ ושמים ציור טמאיו אומ
שמים נבראן תחלה שנ וכלן השמים והארץ ציור
אומ הארץ נבראת תחלה שנ אף ידי יסדה ארץ ומיני
טמאה שמים ציור טמאיו אומ שמים נבראן
שנ כה אמר יוי השמים כסאי והארץ הדום רגלני ע
בנקה תחלות ביטהם על ש הדבר הזה עד
ששרת עליהן רוח הקדש והסכימן על שניהם
שטניהם נבראן בשנה אחת וברגע אחדי אמרו
מה עשה הבה נראה יד ימינו ומתח השמים ומתח
יד טמאנו ניסד ארץ שנ אף ידי יסדה ארץ ומיני
טמאה שמים תוראני אליהם ישמרו נבראן
שניהם כאחד שנ וכלן השמים והארץ וכי כלן
השמים וארץ כולה מעהיות ומטעמוד והלא כתן
עליהם כה אמר יוי השמים כסאי עו שכלן ממלאכה
שכלן ממגעל שכלן מציווי שנ וכלן השמים
והארץ אמרו ישראל לפני הבה רצונ כל העולם
שמים וארץ כלתה מציווי ומגעל אצל רחמוך
וחסדיך אלת תבלה שחם תכלה רחמיך וחסדיך
העולם אינו עומד שנ ואתה יוי אלת תבלה רחמיך
מצעו ויכל אלהים ביום השביעי ע

טמאה

שבע

שבעה המכות ברא הבה בעולמי שש
המכות חניך אחת שמורה לדורות ברא יום אחד
בשבת וגמר כל מטאכות וחונכין שנ ויהי ערב ויהי
צקר יום אחד ברא יום ב וגמר כל מטאכות
חונכו שנ ויהי ערב ויהי צקר יום שנ ברא יום
וגמר כל מטאכות וחונכין שנ ויהי ערב ויהי צקר יום
שלישי וכן כל ששת ימי בראשית ברא יום
שבעי שלא לעשות בן מלאכה ושלא נאמ' בו ויהי
ערב ויהי צקר יום שביעי ולמה שהיא שמור לדורות
שנ והיה יום אחד וידע לינו לא יום ולא לילה והיה
לעת ערב והיה אור משל למק הדבר דומה לאדם
שיש לו כלי חמה ואינו מנחילן אלא לבניו
כך הבה יוק ברכה ומנוחה וקדושה שהיה לפניו ולא
חנחילן אלא לישראל תדע לך שהיא כן בן
וראה כשיטאן ישראל ממערים עד שלא נתן להם
את התורה הנחילם את השבת ושתי שבתות
שבתו ישראל עד שלא נתן להם את התורה שנ את
שבת קדשך הודעת להם ואחר כך מצות וחוקות
ותורה עויתה להם ביד משה עבדיך ויברך
אלהים את יום השביעי ויקדש אתו ע הבה צדק וקדש

בני ישראל אבות היא לעולם אה' ה'בה ששנת ימים כעלתי
עלם וביים הטביעו נחתי מכל מלאכה לטיכך נתת להם
לישראל ששנת ימי המעשה ויום השביעי יום ברכה וקדושה
ועל וחה לי ולהם ששנת וזין בני ישראל וגו'
שבעה דתיעים ברא ה'בה ומכולם לא בחר אלא בערבות
למבון כמא כבוד ולבנותו שנסקו לרוב בערבות ביה
שמו: שבעה ארצות ברא ה'בה ומכולם לא בחר
אלא בארץ ישראל שש' תמיד עמי יי' לחד ביה וכת אחר
אומ' ארתי לא אדמה יה בארץ החיים: שבעה
מדברות ברא ה'בה ומכולם לא בחר אלא במדבר סיני
ליתן את התורה ש' אחר חמד אלהים לשבתו אה' יהוה
אלהים ושכון לבצחו: שבעה ימים ברא ה'בה ומכולם
לא בחר אלא בים כנרת והנחילן לנפתלי שש' ולגמלני
אמר ע' ומדו זה מלא ברכת יוי' זה לרכה שהורישו שש'
יס ודרום ירעה: שבעה עולמות ברא ה'בה ומכולם
לא בחר אלא בעולם שביעי שהדי ששה עולמות לשאת
ולבוא ולמלחמה ולשמים עולם שביעי כולו שבת ^{אל וחה}
לחיי עולם: שבעה נרות ברא ה'בה נעשו בבית
המקדש ומכולם לא בחר אלא בער שביעי של שבת
שהיה מאור כנגד כולם ש' אל מול בני המעורה וגו'

אלהן ורקיעים
וילין רקיעים חקיים
ובול מכוון מעין
ערבות

את יום השביעי מה ה'בה בירכין וקדשו את יום השביעי
ישל על אחת כמה וכמה שחייבין לברך ולקדש את יום
השביעי מוכחנן אמרו חכמי כל המקדש על היין בליל
שבתות מארוכין ימין בעולם הזה ובעולם הבא שנ' כי צי
ירבן ימיו ויסקוט כל שנות חיים לעולם הבא
ועמדו בני ישראל את השבת ה'בה שמר ועשה את
השבת וישל אינן חייבין לשמור ולעשות את ה'
השבת תדע לך שהוא כן בן וראה כשנתן להם
אב הארבעים שנה במדבר ששת ימי המעשה
נותן להם וביום השביעי לא היה נותן להם שמר
ואמר לא היה בן כוח לנותן להם בכל יום ויום אלא
שמר ועשה את השבת לטפף היה נותן להם בערב
שבת לחם יומים שנ' ראו כי י' נתן לכם את השבת
וישבתו העם כיון שראו העם ששבת האין שבתו גם
הם שנ' וישבתו העם ושמרתם את השבת כי קדש הוא
לכם מהו קדושתה של שבת שלא לעשות בה
מלאכה ושלם לה בעיר צה את האש וכל שבת ולבוא
חוץ לתאום השבת וכל דבר שאינו יורד מן
ולבושו ומזקב המתן זו היא שמירתה של שבת
שנ' ושמרו בני ישראל את השבת ושמר ציני וצין

שבעה ימים שלא יבנה ומכולם לא יבנה אלא שנים
השבת וכל מי ששאל את שבת אטרוי בעולם הזה ובעולם
הבא שני אטרוי אנושי עשה זאת ונאמר שומר שבת
מחלפו אלו יתקדמו מחלפו אלא מחולק לו על כל פשעיו

פרק עשרים

אגדש את האדם לגרש ויטא אדם וישב לו חוץ למען עקב יד
המוריה ששער גן עדן סמוך להר המוריה משם לתחו ולשם
החזון ממקום שנתח סגן לעבוד את האדמה אשר לוקח
משם ו יחדה אומ' הנה נאמר שבת לאשן ה
בעלונים ואדם שמרה בתחתונים והיה יום שבת מסמרו
מכל דע ומנחמן מקרעט לבו שגן בקרעמי בתדבי נון
ו יהושע בן תרחה אומ' מן האילן שנתהבאו תחתיו
לתחו עולם ותפרו שגן ויחפרו ענה תאנה ו אלעזר
בן הורקנוס אומ' מן העור שפסטי הנחש לתח הנה ועשה
כתנות כבוד לאדם ולמשתנו שגן ויעשי יי אלהים לאדם
ולמשתנו כתנות עור ולבישם בין השמשות לשבת היה
אדם מנהדר בלבן ואומ' אוילי שגא יטא נחש שהתנה
אותו וישא בערב וישופט שגן אך חוסך שופט ונשתלח
לו עמך של אש פה איל ושמח בלבן ופשט ידיו לאור
עמוד של אש
לאור לו ונשמה
ככל דע ונאמר אדם

וכשהיה

וכשהרחיק ידיו מן האור אמעכא דע אידע שהבדיל
יום הקדש מיום החול לבנה שאין להפנה שבת שבת באותה
שנה אמ' ברוך אתה יי אומ' המבדיל בין קדש לחול נון
ר מנא אומ' כי צד חייב אדם להבדיל מברך על
הכוס של יין תחלה ואחר כך מברך על הבשמים בורח עצי
בשמים ואחר כך מברך על הנהר בורח מאורי האש
ומרחיק ידיו מן האש ומברך המבדיל ואם אין לו יין כושט
ידיו לאור האש ומסתכל בצפרניו שהנלצנות מן הגוף
ואומ' בורח מאורי האש ומרחיק ידיו מן האש ומברך
המבדיל ואם היה בדרך כושט ידיו לאור הכוכבים
שהן של אש ואומ' בורח מאורי האש ואם יתקדו שמים
בעבים תולה אבן נאומ' המבדיל ו ידיו חוץ אומ' כל מי
שאינו מבדיל על היין במוצאי שבתות ולא שומע מן המבדיל
אינו רואה סימן בחלה לעולם וכל מי שהוא מבדיל
על היין במוצאי שבתות או שומע מן המבדיל הנה תודא
לו קדוש וסגולה והציטו מצרות העמים שגן והייתם לי סגולה
באחד בשבת בנכס אדם למימי גחון העליון עד
שהגיעו המים לתוארו והיה מתעבה שבע שבתות גב
שעשה גופן ירוקה ואומ' חטאתי חודיעך ועוני לא כסיתי
ועבר חטאתי מעלי וקבל תשובתי וידעו כל הדורות שיש

מן הארץ

וְאֵלֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלִּפְנֵי הַמַּלְאָכִים שֶׁבְּעַלְמֵנוּ קָדוֹשׁ וְנֹרָא מִן
הַשָּׁמַיִם וְרָאוּ אֶת צְבָאוֹת דָּוִד שֶׁלְּבֵית שְׁהַנְּתָן מִיְּמֵי דָּוִד וְעַתָּה
וְהָיוּ מִכַּחֲלוֹת עֵינֵיהֶם כְּזוֹנוֹת וְתַעֲנוּ אַחֲרֵיהֶן וּלְתַחוּמֵיךָ שָׂשׂוֹן
שֶׁנְּוִירָאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת צְבָאוֹת הָאֲדָמָה: וְיִהְיוּ עִינֵיהֶם
הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר לֹא הֵטֵא שֶׁהֵם וְכִי יִשְׁלַח אֱלֹהֵינוּ שְׂבָאוֹת
בְּבֶשֶׁר וְדָם וְחַיִּים שׂוֹרְף אֶת הָאָרֶץ אֲלֵךְ מִיִּכְאֵן אֶתְּךָ לִפְנֵי
שְׂמֵשׁוֹת שֶׁבְּעַלְמֵנוּ בְּמִקְוֵי קָדוֹשׁוֹת מִן הַשָּׁמַיִם נִעֲטָה כֹּחַן
וְקוֹמָתָן כְּבַעֲרֵי אֲדָמָה וְנִבְשׂוּ בְּשָׂרָם גֹּוֹשׁ עֵפֶר שֶׁנֶּלְבַּשׁ בְּשָׂרָהּ
רַמְיָהּ וְגֹוֹשׁ עֵפֶר עֲוֹרֵי רָגַע וְיִמְחָקוּ: וְעֲדוֹק אֲוִי מֵהֶם
נִוְלָדוּ בְּנֵי הַעֲטָקִים שֶׁהָיוּ מֵהַלְכֵי בְּזָרוֹנוֹת בְּתַוְמָתָן וְהָיוּ
כְּשֶׁלְּחָץ יָדָם בְּגֹזֶל וּבְחֶמֶס וּבְשִׁפְכוֹת דַּמִּים מִנֵּיִן שֶׁמֵהֶן
נִוְלָדוּ הַעֲבָרִים שֶׁנֶּחֱפְזִים הָיוּ בְּאֶרֶץ וְלֹא הָיוּ אֲוִי אֲמֵר
וְשֶׁרָאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים בְּעֵתָן מִן הַנְּפִילִים עֲבָרִים מִן
הַנְּפִילִים הָיוּ: וְאֲלֵי עֵזֶר אֲוִי הָיוּ מוֹלִידִים אֶת צְבָאוֹת
וְכָרִים וְרַבִּים כַּמִּין שֶׁרָץ גְּדוֹל שֶׁשָׂה שֶׁשָׂה בְּכֹל לִיּוֹדָה
וּבְשֵׁשׁ שָׁה מִן מוֹלִידֵי אֶת צְבָאוֹת וְהָיוּ עוֹמְדִין עַל רַגְלֵיהֶן
וּמִדְּבָרֵי בְּלִשׁוֹן אֲבוֹתָם וּמִרְקָדֵי כְּבַעֲרֵי עֵמֶק שֶׁנֶּיִשְׁלַחוּ
כִּצְמַח עֲוֹלָה וְיִלְדוּ אֶת יִרְקָדֵי אֲמֵר לֵהֵן נֶחֱשׁוּ לְבָב
מִלְּרַכּוּבֵי הָרַעִים וּמִנְּעֵשִׂיכֶם הָרַעִים עַל שִׁבְבוֹ
עֲלִיכֶם אֶת הַמַּעֲבֹל וְיִכְרִית אֶת כָּל זֶרַע הָאֲדָמָה מִן הָעוֹלָם

בן קדחה

טבלתן של הצב והיה הארץ וטמנו ונתן ה' צבוק שפרן של
עורבין בעולם הזה שכל נתן להן כשהן מולידין בשמן
ורואין אותן לבנים ובורחין און מהן סבוהין שהן בני נחש
והבה נותן להן משונן של חסר ולא עוד אלא שקורין בהבה
ומתבל עשוקין ליתן מטר על הארץ והבה עונה אותן שנ
נותן לבהמה לחמה לבני עורב אשר יקראו:

פרק שנים ועשרים

ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויוסף כדמותו כצלמנו
מיכאן אתה לבד שאין תין שלם היה תין לא מערענו ולא
כדמותו ולא כצלמנו של אדם עד שנולד שות והוא היה
מזרעו ומדמותו ומצלמו של אדם מציון שנ' ויוסף
בדמותו וגו' ר' שמעון אוח' מ' שות שבו ונתחבן
כל הדורות של עדיקים ומתין עליו ונתחבן כל
דורות של רשעים ופושעים ומורדים שמרדו ביוצרן
אין אנו צריכין לטובי גשמיך ולא לדעת דרכיך
שנ' אמר אל סור ממנו: ר' עאיר אוח' אלה
ערוה היו מהלבין כל בני דורו של תין הח' ונשום
והבהמה והין מטמאין בכל זנות איש באישה ונותן
ובכלתו ובאשת רעהו בגטוי וברחובות וביצר הרע
של מחשבות לבם שנ' וכל יצר מחשבות לבו וגו':

אמרו הרי אנו מונגין את עצמינו מכריה ורביה ואין
אנו מונגין כריה ורביה בעולם מה היו שאין כשהין
באין על הנשים היו משחיתין את מקור זרעם
על הארץ וראה הבה שהשחיתו את דרכם על הארץ
שנ' וירא אלהים את הארץ ונה נשחתה אמרו אלהים
המצוב הוא מוריד עלנו מן השמים אנו גבוהי קומה
ואין המים מגיעים עד צוארינו ואם מי התהומות הוא
מוצא עלינו מן הארץ ישכח בכפות רגלינו לבתום
את התהומות ומשינות מה עשה ה' בה הדתיו עמו
מיהתהומות והיו עולת ושולתן בשרם ומבטיטין את
עורם מעליהן כשבעת יזורבו נצמתו נדעכו ממקומם
אל תהי קורא בן אלא בחמו מימץ ודעכו ממקומם

פרק שדשה ועשרים

זה אשר תעשה את התבה ל' שבעיה אום באצט
הראה הבה לבח ואמ' לו כזה ראה וכזה תעשה את התבה
מאה וחמשים קנים לצד אורך ומינה של תבה מאה
וחמשים לצד אורך שמאלה של תבה ושבעים
ושלשה קנים לצד רחבה בכנותיה לאחריה
ושורה בתים בתוך הרי אלו לחוצות מאכלו וירמס
חילוכו בדמך וחמש אמה טיונות לצד אורך שמאלה

של תבה הי' מכטסין את האים והיו מות' מפותחין ומקורין
כן ביציע התחתנה וכן במעלה השניה וכן במעלה השלישית
ומדור כל הבהמה והחיה באמצע ביציע הדתותנה ומדור
כל עופות ורמשים במעלה שניה וצט אדם במעלה שלשית
מבאן אתה למד ששלש מאות וששים וששה מיני שחיים
ורמשים בארץ הרי אלו ביציע התחתנה וכן במעלה
שניה וכן במעלה שלישית של תחתים שלשים שנים
ל תחנה אום חמשים שנה עשה נח את התבה שמה
ישנן אנשי דור המצוב ממעשיהם ומדרכיהם הרעים
ולא שבו ועד שלא באו מי המצוב היו הטמאים הרבה
מן הטהורים ומשבאן מי המצוב רעה הלה להמעיט
את הטמאים ולהדבות את הטהורים לפיכך אמ' הבה
לנח תבא אלך אל התבה מכל מיני טהורה שבה
שבבה איש ואשתו ומכל מיני בהמה טמאה שנים
שנים איש ואשתו שנ' ומכל הבהמה הטהורה ותח טו
אמ' נח וכי ישבנוחי לקצץ אל התבה להם ולמיניהם
עמדם ירדו משלמים המעטים על כל מיני ומין וקצצו
אותם אליו אל התבה אפכותו כאן אל המצוב אל נח
אל התבה שנים שנים ל' מנח אום בית טכנסו
כל הבריות בתבה סגר וחתם הלה צדו וישעל התבה

שנ' ויסגד יהוה בעדו ואבן מדבית חיתה תלנוה בנשבה
חיתה מאירה לו ולכל הצדיות שבתיבה פני שהוא
מאיר לכל הצבת וכסמט הזה שהוא מאיר בצבורתו
שנהררה שנ' זהר תעשה לתיבה ר' צדוק אומר
בעשרה במרחשון נבנסן כל הצריות בתיבה בשבעה
עשר בן ירדן מי המצול מן השמים שהן מים זכרים
ועל מי הנהומות מן הארץ שהן מים נקבות ונצמדו
אלו עם אלו ונברו להאריך את העולם שנ' והמים
צמדו מאד מאד ונמחו כל היקום אשר על פני כל
הארץ שנ' וימח את כל היקום וגו' חוץ מנח ואשר
את בתיבה וחוץ מעגמלך ובשן שישיג לו על עץ
אחד תחת האילנות של תיבה ונשבע לנח ולבניו
שיהא בהם עבד לעולם מה עשה נח שיצא חור
בתיבה והיה נחמן לו כל יום ויום ושאר גם הוא
שנ' כי רח ענג מלך הבשן וגו' וחוק מארץ ישראל של
קדן ענה מי המצול מן השמים אלמא חגלגלן מי
המצול מכל הארצות ונבנסן לתוכה שנ' בן אדם
אמור לך את מארץ מטה הרה ארץ למגמה ביום
שנ' את התיבה לעד מה בעולם והלך וישא
בבית אדם שדמי ההרים וישב לו עליו

וישע

הטיב שליחותו לשלוחו שנ' וישלח את העורב וישא וגו'
וישלח את היונה מאותן לודע מה בעולם וקושיבה שלחותה
לשלוחה שנ' ותבוא אליו היונה לבנת ערב וגו' ולמה
עלה זית טורף בטוה אלמא טאמרה לבי בוראה רבן כל
העולמים יהיו משונאתי מחרים כזית הזה ומקורים בידך
ואל יהיו מתקנים כלבט ומקורים ביד בטר ודם מיכאן
אמרן השלח דברים בידי טאמרים כשולח דברים ביד
כסית וכל השולח דברים ביד טהורים כשולח דברים
ביד ציר נאמן שנ' ליענת שלג ציוס קציר ציר נאמן
לשולחיו ונכנס אדונן ישיבו ר' צדוק אומר יצא דמים
עשו כל הצריות בתיבה והיו נח מתבטל לכבד הבה יאמר
דבון כל העולמים וחוציאט מטאם כמסגל הזה כי עיכר
נכשו מריות אריות כי וכתדון לך צדיקים כתר מעלות
כשואטאט מן המסגל הזה שנ' לחוציאט מעיסגר הזה
נכשו להודיות את שמיך צי וכתירו צדיקים כי תגמול
עלי כיון שבא נח לעולם חזר העולם לבריותו כיו
שזרע חטים יתצור לחטים ומי שזרע קוצים יתצור
קוצים ומי שזרע שעורים יתצור שעורים שנ'
עול כל ימי הארץ זרע וקציר וגו' וכלאמן שהטלות
קיימין וכלי אומות העולם שולטין עלול וכיון שהגיע
תן ישיבה

בירך לנסת ולבנין שיהיו חולם לבנים והנחילן מדבר
ושדותין בירך להם ולבנין שיהיו חולם שחורים כעודב
והנחילם את חוף הים מלו נחלות שהנחילם ר' אטעל
אוי היו מן ארץ צנחם כמין ארץ גדול ששה בכל
לידה וכולם עם אחד ונצח אחת שנויהי כל הארץ וכו'
ומאסן בארץ חמדה מלפני שם שני ויהי בשנים
מקדם עו' כדא מקדם לבית וירדן לארץ שבער
ומצאו שם ארץ גדולה ורחבת ידים וכזוה מיטור כבקעה
וישבו שם שני וימצאו בקעה בארץ שבער וישבו שם
ר' עקובה אוי השליכו מעטיהם עול מלכות שמים
והמלכו עליהם במרוד עבד בן עבד והלא כל בניהם
עבדים הם אלא אוי לארץ כי ימלך עליהם עבד ש'
תחת כי עמלך ר' חכיו אוי אוי גבור כח היה
במרוד שני וכוש ולד את במרוד עו' ר' יהודה אוי
כתבת הכבוד שעשה ה' לך לאדם ולעוזרו היה עם
נח בתובה וכשיצא חסבן לאה שם את הכתבת
הוציאם עמו והנחילן לעמרוד וכשהיה לנבט אותה
כל בהמה וחיה ועוף שהיו רואין את הכתבת עמו היו
באין ונופטין לפעו על פניהם ארצה והיו בני אדם
רואין אותו והיו סבורין שמכח גבורתו הוא עושה

לבו

לפיכך המלכו עליהם אותו מלך שני נאמר כבמרוד
אוי נמרוד לעמנו בואו ועל הלך עיר גדולה
ונשב בתוכה ואל נכון בארץ כדאמרתם ונבנה מגדל
לתוכה ועלנו לעמנו שאין כוחו על הבה אלא במים יתה
לנו שם גדול בארץ שני ונעשה לנו שם כן נכון
ר' פינחס אוי לא היה שם אבנים לבנות את העיר ואת
המגדל מה היו עושין מלבנים אמה לבנים ושורפין אותן
כיוצר חרס והיו בונין את העיר ואת המגדל עד שכל
עיר גבוה ומגדל גבוה כשעבדת מילין ומעלות היו
ובמערכו אלא ג' וכן ומהלכין את הלכנים היו מעלן אותן
במרדחן ואלו שירדן אותן היו יורדן בלוח מערכו ואם
היה נופל אדם וימות לא היו שמים את לבם עליו ואם
היתה נופלת לבנה היו בוכין ואומרים אוי לנו אימתה
תעלה אחרת תחתיה ונבד אבנים בן תרח וראה
אותן בונין את העיר ואת המגדל והלכנים וקלטן בשם
אלהי שני בלע יי פלג לשונם כיו חמם ורע בשור ומאסן
את דבריו כאבן שחומיו שלבת על פני חשדה וכל אבן
גדול ויקר אין נותנן אותן אלא על פינת הצען ועליו
הכתו אוי אבן מאסן הבונן עו' ר' שמעון אומר
אוי ה' ללשונם מלפניהם שהן סובבין את כסא הכבוד

ראי

בואו ונבטל לטובת פועלים ובעלי חיים
שחמיהו כן טהרה מרדה חן מהו
גדלה ונבטל לטובת שני ימים
על הן איש בכתב פועלו
שט בהנהל עמין גנים ופועל
רבות וכלם שפועל אלם
שירדן עם עמק שפועלים
באברהם ופועל שט כי חן יני
נחלתו אמר הנה חבל
בזוהי חלום נבטל לטובת
ועמלים וכלם לטובת שני ימים
מנין שירד הנה שט וירד
ירדה שנייה והין דתים לדבר
וכן ולא הין מכורין חיש
לקחו חיש הדבן ונחמו
וחצי השולם נבטל שם
כע כל הארץ שט ופועל
עמין חדי עמק רחוק
אותן בלבן ופועל
שט ותתח רבקה את בגדי

והנה

כשיצא

כשיצא יעקב מאת פט ויחוק
חין עשו הרשע רחוי לו
שט טמון חבלו ומלכותו
פרק חמשה ועשרים

ירדה השלטות שורד
אמר הנה דבר גדול
ואיש מגיד לחברם
ל חינוך אבן דומא
על אברהם אבינו
ואחר כך וישא עיניו
על הריון של בטן
אמר ענין וירא וירא
כל הדומה לדבר עם
מתחיל לדבר טוב
שכך הנה עשה עם
מדבר עמו דברים
מעשה קדום שט
אברהם מבקש ומתחונן
דבן כל העולמים כמות

לו

יתהללנו; וְנִתְנַחַל אֲחֻזָּה לֵאמֹר עַל כִּי יִשְׁמַח
 לְשֹׁכְלֵי אֲחֻזָּה וְלִגְרֵי אֲחֻזָּה הָיוּ מִסְכֵּכִין אֶת הַחַלְטוֹת
 לְמַעַן מִכִּירוֹתֶיהֶן כִּדֵּי שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַטָּהָה מִדֶּן גַּם לְעַן
 הַשָּׁמַיִם שֶׁנִּי מִתְנַבֵּל יִדְעוּ עֵיטָו וְלֹא שִׁזְמוֹתָ אֱלֹהֵינוּ;
 וְיִהְיוּשָׁע בֶּן קִרְיָהָה אֲחֻזָּה הַעֲבָדִים עַל הַשְּׂפָטִים
 שֶׁנִּפְטִי שֶׁקָּרָו וְכֹל אֲחֻזָּה נִגְרָה שֶׁהִיא עֲבָדִים בְּמִדּוֹם הָיוּ
 עֹשִׂים אֲחֻזָּה כִּדֵּין שֶׁל רִשְׁעֵי וּמַעֲצָמוֹת אֲחֻזָּה עַל וּמִיָּם
 שֶׁנִּי אֶת הַגֵּר שֶׁשָּׁקָן בְּלֹא מִשְׁפָּט; וְהָיוּ יוֹשְׁבֵיין בְּבִטָּחָה
 וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה בְּלֹא פֶחָד וּמַלְחָמָה וְלֹא שִׁבְטֵי אֲלֹהֵי
 עַל הַיָּם; וְהָיוּ שְׂבִיבִים מִכָּל תְּבוּאוֹת הָאָרֶץ וְלֹא הִזְזִיקוּן
 זָרִים בְּבֵית לֶחֶם לְשָׂעִי וְלֹא לִגְרֵי שֶׁנִּי הִנֵּה הוּא עֵן סְדוּלָאֵין
 אֲחֻזָּתְךָ שֶׁבֵּעַת לֶחֶם וְשִׁלְתָּ הַשָּׂקָט הִיא לֵב וְלִבְבָהּ
 וְלִבְבֹתֶיהָ עַל כֵּן לִמְיָהּ יוֹד עֵשֶׂי וְאַצִּיּוֹן לֹא הִחֲזִיקָה;
 וְיִהְיֶה אֲחֻזָּה הַכְרִיזוּ בְּמִדּוֹם כָּל מִי שֶׁהוּא
 מִחֲזִיק יָדוֹ בְּבֵית לֶחֶם וְלִגְרֵי וְלִשְׂרָף יִשְׂרָף בְּאֵשׁ;
 פְּלִיטָיוֹת בָּתוֹ שֶׁל לִבָּהּ הִיא נִשְׂמָחָה לְאֲחֻזָּה
 מִגְדוּלֵי סְדוּמִי וְלִמְיָהּ אֲחֻזָּה מִדִּקְדִּיק בְּרִחוּבֵי הַעִיר
 וְעַמְמָה עַל הַשָּׂלִיךְ שֶׁנִּי עַמְמָה נִפְטִי לְאַצִּיּוֹן מִדֶּה
 הִיא עֲנִיָּה בְּכָל יוֹם שֶׁהִיא יוֹצֵאת לְשִׂמְחָה לְשִׂמְחָה מִיָּם
 הִיא נִתְנַחַל בְּכָד שֶׁלָּהּ מִכָּל מִיָּם מִדּוֹן וּמִכָּל מִיָּם

ושלום לכל
 סביבתי
 בתיכם שלם צדק

ולמורח
 מהמאן

דדין עם רשע יהי פני וכל צדיק אחי אסלה בקדם אס
למטה בקדם המשיח צדיקים אסלה בקדום ולכל
הטחנה מיכאן אס יש המשיח בעולם בצדקתם עולם
עומד הוחיל מבקש ומתחנן עד שבא לעבודה
מיכאן אס יש צדיקים במקום אחד בצדקתן המקום
עומד קטן ויאמר יקח לא אסחות בעבוד עטרה
רזעיר אומר עטרה שלווה היו אנשי קדום
מן הארץ הרחבה והטובה והשמינה שהיו יושבין עליה
שכל עורך העולם הזה היו מוציאן מענה שנ ועפרות
זהב לן מהו ועפרות זהב לן בשעה שהיה אחד מהם
מבקש ליקח ירק הוא אומ' לעבוד לך והבא לי באסר
ירק והיה הולך ליקח ומותא תחתנו מלא זהב שנ
ועפרות זהב לן אטלן כסף היו מוציאן מענה שנ
סמיר אבנה כי יש לבקש מוצא ומ' לזהב ואבנים
טובות ומחזקות היו מוציאן מענה שנ מקום סמיר
אבנה אמיתן לחם היו מוציאן מענה שנ
ארץ מענה יוצא לחם והעוטר דוחה מענה
יראת שמים מניין אנו לומדין מהנשו קדום
שלא בטחון בעצ' יתלים אלא על רוב עשרה היו
בוסחין שנ והבוטחים על העלם וברוב עשרה

ימחל לו

ואלו אנשי קדום תעשה הזה מהיכן הוא חי
 על שידעו בדבר והוציאוהו לקוישרן באש כשהיתה
 אמרה אלפי עולם עשה משכתי ורעי מאנשי קדום
 ועלתה ענתתה לפני כסא הכבוד באותה שעה אמר
 אני הבה ארדה מארצה אמר כעצמתה של עדה
 הזאת עשו אנשי קדום מהכוכ את יסודותיה למעלה
 ואת כנה למטה שנ ארדה מארצה אמר כעצתם
 אין כתיב כאן אמר הכעצתה הבאה אלי וגו'
 הולך את חכמים למה הוא דומה למדע שנבטם
 לבית המרחקים מכולם למתח ולמנתן אמר ליה
 טוב לתח וייצא כך כל מי שהוא הולך את חכמים
 יחכם ולקח את מדבריהם וממעשיהם הטובים
 שנ הולך את חכמי יחכם ורועה כסילים ירוג
 למה הוא דומה למדע שנבטם לבית הבורסקי מפי למ
 לתח ולמנתן אמר ריח רע לתח וייצא כך כל מי שהוא
 הולך עם עמי הארץ ולמד מדבריהם וממעשיהם
 הדעים שנ ורועה כסילים ירוג
 חכם יחכם זה לוט שהלך עם אברהם אבינו
 ולמד מדרכיו וממעשיו הטובים מה עשה אברהם
 אבינו עשה לו בית תיבול חוץ לחרץ וכל מי שהיה

ספור
 פנדט

בחרן והיה מתקבץ צמחם צומחה והיה אמר
 לו אמור אחי הוא אלפי אברהם בעולם
 וכשנכנס לט לפרום הווא' ע' וס' וכשהכריזו אנשי
 קדום את מי שהוא מהות את ידו צפת לעני ולמרח
 ישרף באש היה מתרח מאנשי קדום מעשות נקמה
 ויעשליה שנ ויבאו שני המלמכים בערב סוף
 ולט יושב בשער קדום ולמה היה יושב לט בשער קדום
 בערב אמר שהיה מתרח מאנשי קדום מעשות נקמה
 ויעש לימה ורדה שני המלמכים מהלכים בערב בצד
 העיר והיה סבור שהן ארחי הארץ רץ לתראתם ואמר
 להם צואו ולעני בתוך צינע ואכלו ושתו ולכן לדרכם
 לשלום ולא תבטו האנשים עליהם עד שהחזיקו במ
 סלח כרצונם והכניסם לתוך צינעו שנ ויפצר במ
 מאד וראה אותם אחד מאנשי קדום והגיד לאנשי
 העיר ונתקבצו כולם עליהם לעשות בהם כמנהגם
 משכב זכור כנשים מג עשה להם לוט כשם שעשה
 משה ונתן כפשו תחת העם כך עשה לוט נתן שתי
 בנותיו תחת שתי המלמכים שנ הנה נא לי שתי בנות
 וגו' ולא תבטו עליהן האנשים מה עשו המלמכים
 הכו אותם בעורין עד שעלה עמך השחר והכל

עובר

בחרן

במדה כשם שהחזיק בידם שלא לרצונם הכניסם
 אך ביותן כן החזיקו בו ביד אסתו וביד שרדי
 בנותו והוציאו מחוץ לעיר שנ' ויתמהמה ויחזיקו
 האנשים בידו וגו' אמרו להם אל תביטו אחריכם
 שירדה שכינתו של ה' להציל את ישראל על קדום ועל
 עמורה וגפרות ואש עידיה אשתו של לוט עמיה
 רחמין על בנותיה הנשאנות גם הביטה אחריה
 הולכות אחריה אם לאו וראת אחרי השכינה
 ועשית נציב מלח שנ' ותבט אשתו מאחוריו
פרק ששה ועשרים
 עשרה נסיונות נעשה אברהם אבינו ועמד
 על כולם הנס הראשון כיון שנולד יצחק
 אברהם בתשו כל גדולי המדינה וקסמן להלגו ונחב
 בבית הארץ נג' שנה יצא מבית הארץ ומדבר
 בלשון הקדש מאס אליהם ושתף את הפקידים
 וצטח בצליו וצדו ואם יהוה צבאות אשרי אדם
 בוטח בך הנס השני נחבש בבית האסורים
 יטעם שלשה שנים בצות ועבד שנים בצד
 ולאחר יטעם שלחודו והביאוהו ונתנהו בתוך
 כבשן האש וכשט המלך ימיון הכבוד יד ימיון
 והוציאו מבטן האש

ויצא

ויצא שנ' ויאמר אלהי וני אסר ויחזיקו כשדוק
 וכתיב אחר אלהי הוה יי האלהים אסר בחרו
 הנס השלישי נעלמו מביטו אביו וכארח מולדתו
 והביאו לחרץ שסמית תרח אביו ועתה יאל אמו
 והטלמו קטה הוא לאדם הרבה מאד שנ' ואמר יהוה
 אל אברהם אלך מארצך ומבבל עדך וגו'
 הנס ד' מוס טנבראו שנים וארץ לאבא רעב בשש
 אלא בימי אברהם ולא בכל הארצות אלא בארץ
 כענין לבסותו להורידו במצרים ס' ויהי רעב בארץ
 וילך אברהם מצרימה ע' הנס ה' נלקחה שרה
 אשתו לכרעה לאשה וכי ישלך אדם שדואה אטות
 נלקחה לאש אחר ואינו תורע בגדין אלא שבטח
 שלא יתקרב אשה מניין שנלקחה שנ' ויראו אותה
 טרי כרעה ע' ר' יהושע בן קרחה אומר מאהבת
 שאוהב אותה כרעה כתב לה בשטר כתובתה
 מכל ממנה בין כסף בין זהב ובגדים ועבדים ושפחות
 וכתב לה את ארץ גשן לאחוזתה לפיכך ישבו בני ישראל
 בארץ גשן בארץ שדה אמים וכתב לה את הגר בות
 לשפחה ומעין שהיתה לה הגר מצרות שנ' ופד
 שפחה מצרות וטמה הגר ר' טרפון אומר ביום

ובר ראשונה
 שר אדם

ויקח אבימלך יתן עתה עמך אברהם והתפלל
 לפני ה' ואמר רצון העולמים לא אראה את עולמך לא
 לפרות ולרבות אבימלך וכל נקישות ביתו יפרו וירבו
 ונתן ונעטר לו שני ותפלל אברהם אל האלהים
 פרק שבעה ועשרים
 הנסו באו עליה כל המלכים להרגו ואמרו נתחיל
 ראשון בצן אחיו ואחר כך נתחיל בו ובשביל שטו שבו
 את כל רכוש סדום ועמורה ואחר כך שבו את אלוט ואת
 כל רכושו שם ויקחו את לוט וגו' בא מיכאל המלאך
 והגיד לאברהם שם ויצא הפליט ויגד לאברהם נסו
 עולם הוא מגיד שם גם במדעך מלך אל תקבל ובחדי
 משכך אל תקבל עשיר כי עוף השמים ילך את
 הקול ולמה שאלו תקרא על מיכאל פליט אל
 שהכיל ה' סגמאל ואת הכת שכן ממתקום אדום תן
 השמים אחו' בכנען של מיכאל להפילן עמן ופלט
 ה' מבעי' לטיכך תקרא שמו פליט ועפיו אמר
 ותקח אליו הפליט מירושלם למך הכתה
 העיר השכים אברהם בצדק ולקח את כלמה
 וצמדיו עבר משכול וממרח ודרך אחריהן עד ל'
 על פנים שני וירדע עד ל' ושם נתעכב העדיק

שנתקחה שרה לליוס הכסח היה והביא ה' על פרעה
 ועל ביתו נגעים גדולים להודיעך שכך עתיד ה' ל'
 להכות את עם ארצו שני ויגדע יי את פרעה נגשים
 גדולים וגו' וכתו אהרן אה' עוד נגע אחר וגו'
 והלא מכות בכורי מצרים היתה והמכות נמשלו
 בנגעים שני ויגעי יי וגו' עמד פרעה בבקר ונבול
 ונחמז שלא קרב אל שרה שלא וקרא לאברהם
 ואמר לו הרי שרה אשתך וכל שטר כתבתה עמך
 לך ואל תעמיד בארץ הזאת שני ועתה הנה אשתך
 קח וק' ועבר אברהם בארץ פלשתים להגיש
 שם והכל עבוי לפני ה' ושלא אבימלך ולקח
 את שרה והיה סבור להעמיד במנה זרע ונשאה
 אבימלך וכל ביתו עד ביצי כנים עקרות שגבו
 עזר וגו' וירד מיכאל המלאך ושלא את הרבו
 עליו ובקש להרגו ואמר אבימלך זה הוא דין אמת
 ומשפט אמת להרגו שלא ידעתי הגוי גם
 ידיוק תהדוג שני הלא הוא אה' ל' אחותי היא והיא
 אמרה וגו' אמר לו השב לו שני השב אשתך
 כי נביא הוא פרעה כל מה שנתן לה נתן
 אבימלך לשרה וכל מה שנתן לאברהם נתן

נקישות

ויקח

ואת כל הרפוש תמה בשבן. התחיל מטבח ^{ועכאז}
 בשם אל עליון שט וברוך אל עליון אשר מעד צדיק וגו'
 עמד מצרהם והיה מתכלל לפע הבה אמר לפני
 רבון כל העולמים למצח ימיני עשיתי את כל
 אלה אלה בכח ימינך שהייתה מעיני בעולם הזה
 ובעולם הבא שט ואתה יני מען בעדי בעולם הזה
 כבודי ומלויס ראשי בעולם הבא ועט העליונים
 נאמרו ברוך אתה יני מען מצרהם
 פרק שמונה ועשרים
 הנס השביעי היה דבר ין אל מצרהם כל הנביאים
 גלה להם הבה בחזיון ולמצרהם במראה ובחזיון
 מעין שמראה שט וירא יני אל מצרהם ויחמר
 לזרעך וגו' וענן שם מזבח ליוני הראה וגו' ימיני מענת לך בכל מקום שאת
 ומעין שבחזיון שט אחד הדברים האלה היה דבר ^{הבוקר עת ואתה את}
 יני במחזה לחמר אמר לו אל תירא מצרהם ^{לזרעך שכל שט}
 ר אוח הוציא הבה את מצרהם החזנה בכלי
 יום הפסח אמר לו ישצל כח לספור את כל עבד
 השמים ואם לפני רבון פלה עולבים הוט מספר לגדודיך
 אמר לו כן לא יספר זרעך מדוב שט ויוצא אותה וגו'
 והאמין ביני ויחטבה על ידקה: לא יעזר אוח

אל תירא מצרהם ויחמר
 לזרעך שכל שט
 הבוקר עת ואתה את
 לזרעך שכל שט
 הרבה שט אל תירא

ששם נאמר לו אברהם תראה יודע שבעתיד יין מבט בנ...
 לעבוד עז במתקום הזה וצאצאיו עז שעתיד יין לעשות
 נתעבב שם הצדיק ומעין שששש עז שט וישם את
 האחד בבית אל ואת האחד נתן בדן ושם הניח את
 תלמידין ואת נשיהם עמם ולקח את אלו עז
 עמיו מעין אותות של אלו עז וט באצטרי
 ודרך אחריהן עז משמאל לרמטק שט וירדע עז
 חובה: שמואל חקטן אוח שם נחלת לו הטלה
 הוא הטלה שהיה מקדם הוא הטלה שיתאנו בניטול
 ממצרים הוא הטלה שהכה הבה בכורי מצרים
 בן בטלה הכה המלכים ואת מחניהם עמם שט
 ויחלק עליהם וגו': הלל הזקן היה אומר
 לקח אברהם את כל רכוש המלבים ואת כל רכוש
 קדוש ועמורה ואת בנותיה ואת כל רכוש לוט
 וחזר לשלום עט ולא נעדר עז אחד שט וישב
 את כל הרכוש וגו' ליהושע אוח אברהם
 התחיל ראשון לעשר בעולם ולקח את כל מעטר
 רכוש קדוש ועמרה ובנותיה ואת כל מעשר לוט
 ונתן לשם בן נח שט ויתן לו מעשר מכל יצא
 שם בן נח לקראתו ולראו את כל היעשים

וה

כאחת להלחם עם בני דוד שנ' יתיצבו מעברי ארץ נגדו:
 ל' יהושע בן נון וקרח אומ' לתח אברהם אבינו
 את הרבון ובתל אותם כל אחד לשנים שנ' ויקח לנו
 את כל אלה נגדו: ואלו לא בתר אותם לא היה עולם
 עומד' אלא הואיל ובתל אותם דעש כוחנו והקריב
 כל בתר ובתל לתראת רעהו שנ' ויתן אעז בתר
 לתראת רעהו' נגזל בני יונה הנח בחיים שנ' ואת
 הצפור לא בתר' מיכאן אתה למד היה עם צפור
 אחר אלא בני יונה בלבד' וירד עלהו העיט לפתח
 ולתבדן' ואיזה הוא העיט זה בני דוד שנ' משלביט
 שנ' העיט צבוע נחלתו לי העיט סביב ענה נגדו:
 בצאת השמש מעזחז היה אברהם אבינו מנוק צמודו
 שלא ימשול בהן העיט עד שיבוא הערב: ל' אלעזר
 בן עזריה אומ' לא נמשלו כל העצמות האלו אלא
 יום אחד מימיו של הבה' שנ' נתנני שוממה כל
 היום דוה: חוץ מעשתי ידות שעה' אמ' אלעזר בן עזר
 ודאי כדבריך תדע לך שהוא כן' בוא ולראו כשהשמש
 נוטה לבוא בערב: שתי ידות שעה תשאר ויין
 נוטה לנו' וכן עד שלא יבוא הערב יצמח אורן של
 ישראל שנ' והיה יום אחד הוא יודע לני' לא יום ולא

הראה ה' ל' לאברהם אבינו בין הבתרים ל' מלפניך
ומשכן (אבן) שנ' ויאמר אליו תחה לי עגלה משולשת
עגלה זו מלפניו אחים שהיא עגלה רעה ועז משולשת
זו מלפניו יון שנ' והצפיר העזים הגדול וגו' איל
משולש זו מלפניו פרס ומדי שנ' האיל אשר לאיתך
בעל קרנים מלפני מדי ופרס ותור זו בני ישמעאל
לא נאמר לשון זה בלשון תורה אלא בלשון ארמית תור
זו השור אצל הרץ כי יצא ל' שור עם התבנה פתח
ויסדרו את כל הארץ שנ' כן אמר חיותא רביעותא
תהי בארעה דמשלוט בכל מלכותא ותאכל כל
ארעה ותדושה ותדוקנה וגזל אלן בני
ישראל שנמשלו בגזל שנ' יונתי בחגוי הסלע כי
תנולך ערב בתבלה ומלאיך נאווה במעשים טובים
ל' וגזל אלן ישראל שנ' יונתי אחת הי
יונתי תבתי ל' אחזה בר' יעקב אומ' מה לשון
משולשת אלן גבורי כח כחוט המשולש שנ' והחוט
המשולש לא במהרה יטתן ל' משלש יה אומ'
משולשת יהיו ג' פעמים עתידין למשול בחרץ ישראל
כעם ראשונה כל אחד ואחד בפני עצמו
כעם שניה שנים שנים פעם שלישיה פולם

כמה

לטה יהי אברהם עומד ומתפלל שלא יתערבו בניו
בארבע מלכויות אלו והכיל עליו שנת ותרדמה וישן שנ
והי השמש לבוא ותרדמה וגו' ואדם שוכב וישן יכול
להתפלל אלא מיכאן אתה למד שאברהם אבינו שפ
וישן לו מתפלל עד שיגברו לו מלכויות על בניו שנ
והטו אימה חשיכה וגו' אימה זו מלכות אדום
שהפילה אימה על ישראל שנ דחולמא ואימתא ותתפח
יתירא ושינת די פרזל שהי' חשיכה זו מלכות יון
שהשיכה שנתן של ישראל מכל מצות שבתורה
גדולה זו מלכות פרס ומדי גדולה לכרות ארץ
ישראל חם: נופלת זו מלכות שבט שבירה
עמדת ישראל שנ נפלה עמדת ראשינו מה כתיב
נפלה נפלה שבט: עטון אמן בני ישמעאל שעליו
בן דוד יצא ש' מובין אלביש בשת ועטון יצא נזרו
ל עזריה אומ' לא נבראן כל המלכות האלו
אלא הן עצם של גיהנם שנ וחי השמש באה ונפגמה היה
והנה תגור עשן ואין תגור עשן אלא גיהנם שנמשלה
בתגור שנ נאם יחי אשר אור לו בציון ותגור ל' בירושלם:
פרקן תשעה ועשרים
הנם השמיני ויהי אברהם בן תשעים ותשע שנה וירא

יוני וגו' אמי לו ה' ל' אברהם עד עכשין חיות לבני שנים
אלא הקור את בשר ערלתך מעטך והיה תמים שהעלה
היא חלפה באדם שנ כי חרפה היא ל' שהעלה היא
טמאה מכל הטמאות שנ כי לא ינסוף לעבור בק ענד
עדל וטמא: שהעלה מוס מכל המעשים וכן חור
אומ' מול בשר ערלתך מעטך והתהלך לפני והיה
תמים: רבן אמר אומ' שלח אומ' אברהם אבי
וקרא לשם בן נח ומל בשר ערלתו של אברהם אבינו
ואת ערלתו ישמעאל בן שנ בעצם היום נעול
אברהם וישמעאל בן: מה בעצם היום הזה
בעבוריות השמש ובחצי היום ולא ענד אלא בעשור
לחדש וציום הכפורים להלן אומ' כל מלאכה לא
תעשו בעצם בעצם היום הזה וכאן הוא אומ' באברהם
בעצם היום הזה נמול אברהם הוי אומ' ביום הכפורים
נמול אברהם: ל תחנא אומ' נבכל שנה ה' ב' ב'
רואה דם בריתו של אברהם אבינו ומכפר על
עונותיהם של ישראל שנ כי ביום הזה יכפר עליכם:
ל חנניא בן דוסא אומ' כל הנמשלים ביום
השלישי כאב להם שנ ויהי ביום השלישי בהיותם
כאבים מרחיטין את הקטן ביום השלישי שחל

וישמענו ונהיה ערלה אזהרה וכלו להקטיב : ערלת
 שמתים מעין ש' ואנ ערלת שמתים : ערלת הלב
 מעין ש' ומלתם את ערלת לבבכם : ערלת בשר
 מעין ש' וערל זכר אשר לא ימנע את בשר ערלתו :
 וכל הגוים ערלים בארצותם וכל בית
 ישראל ערלי לב הן : ערלת הלב אעה מניחה
 לישראל לעשות רצון אביהם שבשמים לעתוד
 לבוא הצ' מסיר ערלת הלב מישראל ואינו מקטין
 את ערפת לבם בוראם ש' וערפתם לא תקטן עוד :
 ערלת האילן מעין ש' כי תבואו אל הארץ
 וטענתם כלעץ מאכל וערלתם ערלתו :
 ערלת האילן זה עץ ואם אין כורחן את עץ ערלתו
 כל פירות שהוא עושה לא טובים ונפסלן לתרבו
 על המזבח וכיון שכורחן את עץ ערלתו כל
 פירות שהוא עושה טובים למראה ונחמדים
 לתרבו על המזבח : כך היה אברהם אבינו
 עד שלא נמול הפרי שעשה לא היה טוב צמעות
 ונבחר לתרבו על המזבח כיון נמך ס' ושת יין
 יסוכו כיון שנמול הפרי שעשה היה טוב
 צמעות ונבחר לתרבו על המזבח כיון נמך

לדקות צעבת וכל ערכי מיטה מותר לעשות צעדת
 ש' וכל ערל לא יאכל בו ולא עש' צקדש והסוד ש' מן
 הערלה ככורש מן הקבר : רבן גמליאל בן טל
 ל יהודה הנשיא אומ' כיון שנימול אברהם ביום השלשי
 כאב היה לו הרבה מאד לעשות את אברהם' מה עשה
 הצ' נקב אור אחד מגיהנם והרתיח את היום כיום של
 רשעים והלך וישב לו צפתח האהל פרוח היום ש' והוא
 יושב פתח האהל כחום היום : אמ' להם הצ' לעלמי
 השרת בואו ונרד ונבקר את החולה שמידת הדיבור
 חולים גדולה היא לפני ונקה הצ' על אברהם אבינו
 ואחר כך עלמי השרת ש' וירא אלו יני' ואחר כך י"ש
 שיני' וירא והנה שלשה וגו' אמ' להם הצ' לעלמי
 השרת בואו וראו כוחה של מילה עד שלא נימול
 אברהם' כשהיית מדבר עמו היה נופל על פניו
 ש' ויפל אברהם על פניו וגו' עבשו טעמול הוא
 יושב והוא עומד מעין לאברהם שהיה יושב ש' והוא
 פתח האהל וגו' ר' ישראל אומ' חמש ערלות בעולם
 ארבע באדם ואחת באילן ארבע באדם מעין
 ערלת האונן ערלת שמתים ערלת הלב ערלת בשר
 ערלת האונן מעין ש' על פי אברהם ואשדה

וישמעו

שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּזְכֹּר לְדָמָם רַב־עֲשִׂיתָ הַהִינֵנִי: לִי יוֹחֵן אֲמוֹהַ כָּל הַגִּימִים
הַבָּאִים בְּיִשְׂרָאֵל נִמְנָטִים בְּטוֹבוֹתַי וְצָרָעוֹת וְזִבְדוֹת שְׂמִים
הַנִּמְנָטִים אֲבָל עַבְדִּים נִמְנָטִים לְטוֹבוֹתַי שֶׁלֹּא לְטוֹבוֹתַי
בְּרָצוֹנִים וְשֶׁלֹּא בְּרָצוֹנִים יִמְצָא אֲמוֹנָה לְעַבְדִּים כֹּל
הַעַבְדִּים שֶׁנִּמְנָטִים עִם אֲבֵרָהִם אֲבִינִי לֹא נִשְׁתַּיְרָו
לֹא הֵם וְלֹא זָרַעֵם בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל אֲנָשֵׁי בֵּיתִי יִשְׁדָּ
בְּחַיֵּי וְלֹא מִפֶּן בַּהֲרָה שֶׁלֹּא יִטְמָאוּ מְדוֹנֵהֶם
בְּמִאֲכָל וּבְמִשְׁתֵּי־הַיַּיִן שֶׁכָּל הָאֹהֶל עִם הָעַרְלֵי כֹאֵל וְ
אֹהֶל מִן בָּשָׂר חֲזִיר וְכָל הַדְּוָדָן עִם עַרְלֵי כֹאֵל לְרוֹחַ
עִם הַנְּבִלָה וְכָל הַנֶּעֱבָר בְּעַרְלֵי כֹאֵל נֶגַע בְּמַת־שֵׁהָן
בְּחַיֵּיהֶן בְּמַתִּים וּבְמִוֹתֵתָם כִּמְתַבְּלַת בַּהֲמָה וְאִין
תִּבְלַת בְּבִנְיָם לִבְנֵי הַבָּה וְשֶׁלִּיהֶם הַכֹּהֵן לֹא הִמְעַטֵם
יְהִלְלֵהוּ: אֲבָל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵן נִמְנָטִין תִּבְלַת־נֶפֶשׁ
לִבְנֵי הַבָּה כְּרִיחַ מוֹר דָּבִי וְשֶׁלִּיהֶם הַכֹּהֵן אֲמוֹהַ וְאִמְחָנוּ
עַרְךָ יֵה מִעֲתָה וְעַד עַתָּה הִלְטִיָּה: לִי אֲמוֹהַ לֹא
עֵינֶיךָ אֲבֵרָהִם אֲבִינִי מִכָּל אֲשֶׁר זָקְנוּ לִבָּה שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבִן
שִׁמְנֵי יָמָיִם יִמְנָטֵם לְבָבִם כָּל זָכָר וְשִׁמְנֵי יִצְחָק
בְּנֵי הַגִּימִים לִימְנָטֵם אֲמוֹהַ וְכָל הַפְּגִישׁ אֲמוֹהַ לְמִילָה
כְּאִילוֹן כֹּהֵן גָּדוֹל מִתְרַיֵּעַ מִעֲהָתָה וְעַכְשָׁן לְפִיכָן חַיִּיב
אֵלֶם לְעֲשׂוֹת בְּמִוֹתָהּ הַיּוֹם מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה שֶׁזָכָה

לְמִילָה

לִימְנָטֵם אֲמוֹהַ כָּל הַגִּימִים לִימְנָטֵם אֲמוֹהַ כָּל הַגִּימִים
אֲמוֹהַ כָּל הַגִּימִים לִימְנָטֵם אֲמוֹהַ כָּל הַגִּימִים
עַשׂוֹת מִאֵם בְּרִית מִיִּלָּה כִּשְׁמֵם שֶׁמֵאֵם בְּבִכּוֹרֵתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
עַשׂוֹת אֲמוֹהַ הַבְּכוֹרָה יִשְׁתַּבַּח דְּבַח בְּבִרְיֵת מִיִּלָּה וְכֵן אֲמוֹהַ
בְּנֵי וְאֲמוֹהַ בְּנֵי בְּרִיתוֹ בְּנֵי מִעִיֵּן שֶׁבֶנִי יִשְׁתַּבַּח הֵן נִבְלַת־שֵׁהָן
אֵךְ בְּזִמְתָהּ נִמְנָטֵם לְבָבִם וְכֵן אֲמוֹהַ אֵךְ בְּזִמְתָהּ יִמְנָטֵם
הָאֲנָשִׁים וְכֵן הֵן בְּנֵי יִשְׁתַּבַּח נִמְנָטֵם וְכֵן יִשְׁתַּבַּח מִלֵּן אֲמוֹהַ
בְּנֵיהֶן וְאֲמוֹהַ בְּנֵי בְּרִיתוֹ וְהַחֲיִלָּם לְדָחַן עֲוֹנֵם עַד שֶׁעַמְדָה
עַלִּיהֶם פְּרִיעָה הַרְשָׁעָה וְגַזַּר עַלִּיהֶם גְּזֵרוֹת תְּנִיחוֹת וְכֵן
מִהֵן בְּרִית מִיִּלָּה כִּשְׁמֵם יִשְׂרָאֵל מִעֲצָרִים נִמְנָטֵם כֹּל
הַעַם מִתְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹלֵם כִּי מוֹלֵט הֵן וְכֵן לְוִתְחִין
דָּם בְּרִית מִיִּלָּה וְדָם פֶּסַח וְנִוְתַנֵּן עַל מִשְׁתַּקוֹף בְּתוֹהֶם
וְכִשְׁיָרֵד הַבָּה לְהַכּוֹת בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם הִיָּה רֹאחַ דָּם בְּרִית
מִיִּלָּה וְדָם הַפֶּסַח וְעַד מִשְׁתַּקוֹף בְּתוֹהֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְיִנִּי
לְבַגְּךָ אֲמוֹהַ מִצְרַיִם: וְכֵן אֲמוֹהַ אֲמוֹהַ וְאֲמוֹהַ עַלִּיךָ וְאֲמוֹהַ
מִתְבּוֹסְסֵת בְּדָמֶיךָ וְאִין לֹאֵן כִּתִּי אֲמוֹהַ בְּדָמֶיךָ בְּשֵׁנִי
דָּמִים בְּדָם מִיִּלָּה וְבְדָם פֶּסַח לְכָךְ נִאֲמַר וְאֲמוֹהַ לְכָךְ
בְּדָמֶיךָ חַיִּי וְאֲמוֹהַ לְכָךְ בְּדָמֶיךָ חַיִּי: לִי אֲמוֹהַ אֲמוֹהַ
וְכִי מִה רֹאחַ הַכֹּהֵן לְוִתְחִין שֶׁנֶּאֱמַר וְאֲמוֹהַ לְכָךְ בְּדָמֶיךָ חַיִּי
אֲמוֹהַ אֲמוֹהַ בְּזִכְרוֹתֵם בְּרִית מִיִּלָּה וְדָם הַפֶּסַח תִּתְגַּלֵּן

שט ויין לנסך רביעיות ההין: ל יוחנן מונה כל הגלים
הבאים בישראל גמולם בטובותם וצדקתם וצדקת ^{שמים}
הן גמולם אבל עבדים גמולם בטובתן שלא לטובתן
ברצונם ושלא ברצונם. וחת אמונה לעבדים. כל
העבדים שנמנוג עם אברהם אבינו לא נשתויר
לא הם ולא זרעם בישראל שנ וכל אנשי ביתן יטד
בחת נגו: ולמה מלך בטהרה שלא יטמאו מדוטהם
במאכלן ובמשותיהן שכל האוכל עם הערל כאכל
אוכל מן בשר חזיר. וכל הדוחץ עם ערל כאכל דוחץ
עם הגבלה. וכל הנגע בערל כאכל נגע צמית שהין
בחייחן כמתים. ובמיותתם כמת גבלת בהמה ואין
תבלתן כבנות לבני הבה ועמהם הכותן לא המעות
יהלמניה: אבל ישראל שהן נמולין תבלתן כבנות
לבני הבה כריח מור לכו ועמהם הכותן מוח ומחזנו
עברך יה מעתה ועד עולם הלמניה: ל מוח שלא
עובד אברהם אבינו ככל אשר צדקו הבה שנ וכן
שמנת ימים ימול לבם כל זכר. וצמית יתחך
בנו הגישו לימול מוחתן. וכל המגיש מוחתן למילה
כאילו כותן גדול מתריע מעתה ועד עולם לביכך חייב

אמר יהוה אל יהושע עשה לך חרבות צורים וגו' וכך
היו ישראל נהגים לעולם עד שחזקו שתי מעלבות
מעלות אחת מעשה מהם ברית מילה ושני מעלת אלהים
וקנה תנא גדולה ונשבע לשמים שלא להוריד טל
ומטר ושמעה אטבל וצתשה להרוג אותן ואם לא
טוב אותה מאבותי מה עשו צתש להרוג את ישראל
וצרח מפניו ונעלם שם ויצרח יעקב טדה אדם
כרעה צתש להרוג את משה וצרח מפניו ונעלם
שם ושמע כרעה את הדבר הזה ויצתש וגו'
סאול צתש להרוג את דוד וצרח מפניו ונעלם שם
ודוד צרח ונעלם ויצוא אל סמואל הרמיה וכתי'
אחר אום וצרח דוד מענות צרמה ויאמדות סכל
הצורח נעלם ועמד אלהים זל וצאל וצדד
מארץ ישראל עד שבא אהר סיני שם ויקם ויאכל
ותאת וילך צכח האכילה ההיא מיום ומליטה עד הר
האלהים חורבה וסם נאקה עטין דבקה אמר לומר
לך כה אשהו ויאמר קנה קנאדני ליהוה אלהי ישראל
כי עשון בריתך בני ישראל וגו' אמר על הבה אשהו
לשולם את מקנא תנאדה צטטום על גלף עריות
ס' פינאס בן אלעזר וגו' וכאן תנא תנאדה חייך אין ישראל

ממצרים ובזכות דם מילה צרית ודם כסף תגאלו
במקור מלכות רביעות שנ גם אתה בדם ברייתך שלמות
אסיריך מפור אין מים בג' לבך נאמ' ואמר לך בדיעבד
חיי' ואמר לך בדיעבד חיי' געניתיים הן נאלגהן
עני הצום ועני הדרך ועני בית אקורים עני
הצום מנין שנ עניות צעום נבטי' ועני הדרך
מעין ענה בדרך כוחי' ועני בית אקורים מעין
שנ עני בבבל רגלו צרזל צאה נבטון וישראל
מעני הדרך לא מעני' ל' ישעיהו אומ' וכי ערלים
שמעו קולו של ה' בהר סיני אומ' אנבי' חסונשלים
נבטנים היין אמא לא מלך כותנתן היין לוחותין את ערלה
ואת הודם היין מבטין אותם צעפר המדבר' כנשא
בלעם ראה את כל המדבר שהוא מטא מעבר לוחותין
של ישראל ואמר מי וכל טעמך כנגד דם צריות
מיטף זו שהיא מכוסה צעפר שנ מי מנה עפר יעקב
ומספר את רבע ישראל: וכן הותנתן חכמים
שיהו מבטין את הערלות ואת הודם צעפר הארץ נבטון
צעפר שנ והיה גרען צעפר הארץ. וכשאן לארץ
אנ' ה' ליהושע יהושע אין אתה יודע שאין ישראל
נבטון כותנתן חזק ומעל אותם נבטן צעפר ה' י

עושים צרות מולך עד שתהא אותה רואה בשעריך וכו' וכו'
התקינו חכמינו שיהיו עושים מושב כבוד למלאך הברית שיהיה
הנה אנכי שולח מלאכי ופנה דרך לפני פתאום וכל היכל
האדון אשר אתם משקטים וממלאך הברית אשר אתם
חמצים הנה בא אמר יוי יצא אותי

פרק שששים

העם הירושלמי נולד ושמעאל בקטות ונתרבה בקטות
שנ' ויהי אלהים את הער ויגדל עמו נטול קטות וחמרים
והיה מרד אחד הגומות וראה יצחק יושב לבדן וירד עליו
חצים להקלו ולראות אותן שרה והגידה לאברהם אמרה
לן כזה וכזה עשה ושמעאל ליתחקי אלא תום כותב כל
מה שמעל הבה ליתן לך ולגרעך שאין שמעאל יורשעם
יחקך שנ' ותאמר לאברהם אל שאת וגו' בן תמימה
אומ' אמרה שרה לאברהם תום כותב אל גירושין ושלח את
האמה הזאת ואת בנה מעלי ומעט יחקך בני מן העולם
הזה וכן העולם הבא ומכל הדעות שמעאל על
אברהם לע בשנין הדבר הזה שנ' וירע הדבר מאד
בשני אברהם וגו' ר' יהודה הנשיא אומ' באותה
השנה נגמר הבה א' על אברהם אבינו ואח' לן אברהם
אין אתה יודע ששרה ראויה לך לאשה מעני אמה

אמר

דברתך ואשת בריתך לא נקראת שרה שמחתך אלא אשתך
שנ' ויאמר אלהים אבל שרה אשתך וגו' ולא נקראת הגר אשתך
אלא שמחתך כל מה שדברה אליך שרה באמת דברה אל
ירעבעיניך שנ' אל ירעבעיניך וגו' השכים אברהם בבקר
וכתב גט גירושין ושלח את האמה ואת בנה שנ' וישכם אברהם
בבקר וגו' שלחה בגט גירושין לתח רדיד אחד ותשר לך
במתעב שיהא שוחק אחריה לידע שיהא שמה ולא עוץ
אלא כשירצה אברהם לראות את ושמעאל בנ' ולראות
את הדרך אשר הלכו בה וכיון שהוא הולך הוא רואה היכן
הולך כיון שהגיעה לבתה המדברה התחילה תושבך
אחר על של אביה שנ' ותלך ותתע במדבר באר שבע ע'
בן יצ' שנה ושמעאל ביצאתו מבית אביו ויצחק
בן יצ' שנים היה ובזכות אברהם לא חסרו המים מן החמת
וכשהתחילה תושה אחר על של אביה חסרו המים
מן החמת ועומד נטשו של ושמעאל בעמא הלכה ותשע
נטשו תחת חרוב מדבר להיות דשן עשן ואמר אלהי
אברהם אבי יש לפנך תוצאות המעות תח את נפשו מנו
וצא אמות בעמא ונעתי לן שנ' ושמע אלהים את
קול הער' ונעם נבחה להם אותה הבאר שמבראת
בין השמשות שנ' ויקח אלהים את עינה ותרא באר מים

נפסד ומתה ובה אברהם ומתאה שמתה שני ובה אברהם למכר
לשרה נא ר' יוסף אומ' שלש שנים עשה יצחק מתאבל
על אמו ולאחר שלש שנים לתח את רבקה ושכח את אב
אמו מיכאן אתה למד עד שפא ישא אדם אשה אהבתו
על הוריו ישא אשה אהבתו ולבת אחר אשתו שנ' על פן
יעזב אדם את אביו ואת אמו וכו' יעזב אדם את אביו ואת
אמו מצות כבוד אביו ואמו לאו אלא שאהבת גבשו' לצדקה
באשתו שנ' ודבק באשתו ר' יהודה אומ' עשרים שנה
הייתה רבקה עקרה לאחר כ' שנה לתח רבקה והלך לו להר
המורה למקום שעקד והתבלבל עליו ונבחר שני ויעתר
יצחק למהו לבח אסתר ויהי הצעם מתגברים במישיה
כגבורי כח בתרבה שנויות ויצו הבנים בתרבה והגיטה
גבשה למות והלבה לה להתבלבל במקום טהרה שנ' ותלך
לדרוש את יי' אמרה רבן העובדים הרי הגיעה גישי
למות הלכו לבנה לי אמ' לה שני גישים בבטן שני מלכים
בבטן שנ' ויאמר יי' לה עו' מה עשה יעקב אחו' בעקב
הלכו שלשנו להטיל שנ' ואחריו כנימא אחיו וידן אחות
בעקב עשו מיכאן אתה למד שאין בני עשו גופלים עד
שנבא שריד מיעקב ויקצץ ראשם של עשו מהר שעיר שנ'
חזה היות עדרי התגרות אבן די לא בידין ומחת לפעמא

הלבנו ושתנו ומלאנו את החמת מים ומטסם הלכנו נלך כל המדבר
עד שהגיענו למדבר סחרן ומצאנו שם מוסיא מים וישבו שם
שנ' וישב במדבר סחרן ותקח וגו' בתחלה שלח ושמעל
ולקח לו אשה מענות מואב ועיישה שמה לאחד שלש
שנים רצה אברהם לראות את ישמעאל לבנו וישבע לשה
שאת יורד מהגמל במקום שישמעל שרוי שם והגיע לשם
בהציה היום ומצא את אשתו של ישמעאל אמ' לו היכן הוא
ישמעאל אמרה לו יצא הוא ואמן לרעות הגמלים במדבר
אמ' לה תע לי מעט לחם כי עימך מזרע נפש המדבר
אמרה לו אין לי לחם ולחמים אמ' לה כשעבדתי ושמעל
מן המדבר הגידו לו שבא זקן מארץ כנען לראותך ואמר
הלך את מיכתן ביתך שאינה טובה לך וכשבא ישמעל
הגידה לו את הדבר וכן חכם כחצי חכם הבין ושלחה
שלח אמו ולקחה לו אשה מענות אביה בארץ
מצרים וטאטמה שמה ולסחר שלש שנים רצה אברהם
לראות את ישמעאל צע וישבע לשרה פעם שניה שלא
יורד מן הגמל במקום שישמעל שרוי שם והגיע שם לחצי
היום ומצאה את אשתו אמ' לה היכן הוא ישמעאל אמרה
ישא הוא ואמ' לרעות את הגמל להביא לנו פירות תגרים
מן המדבר אמ' לו תע לי מעט לחם ומעט מים כי עימך

שם ויהי דיבורם וחספא והדיות המון ונאמל נקם וטלב
לשבתמוט לגעם ; ר תגחום אומ' גדלג הנעלים זה
בדרך חיים נה בדרך המות יעקב בדרך חיים שהיה יושב
אהלם עומת בתורה כל ימיו עשו בדרך המות שהרג את
גמלוד ואת חורבנו ועוד מעט בתקש להרוג את יעקב
שנ ומהרה את יעקב אחיו ; ר שמעון אומ' בשעת
עקודתו של יעקב ראה שמינתו של הבה כי לא יראנה האדם
וחי אלמ תחת הכייתה כהו עיניו בזקנותו שנ ויהי כי יתן
יעקב ותכהין עיניו מיכאן אתה לגיד שהסונמא כמת הוא
חשע' הגיע ליט יום הפסח תרא יעקב לאביו לעשו בנ
הגדול אמ' לו בע היום הזה יום ברכות וטלמם היום הזה
בן העלונם אומרין הלבויה בן היום הזה בן אומרות
טלמם נפתחין עשה לו מטעמים ואוכל עד שחע בעודי
ואברכך ורחק הקדש מדברת ואומרת אל תלחם את
לחם רע עין הלך להביא ונתעכב שם אמרה רבית
ליעקב הנה בני היום הזה בן אומרות טלמם נפתחין היום
הזה בן ברכות טלמם עשה מטעמים למבית יעקב שהיה
כל ימיו בתורה אחד לבו מתקלנות מבין שנ אומ' ימוטני
אביו נע' אמרה לו אמובע אמ ברכות יהא שלך ועל
זרעך ואם קללות עלי שנ ותאמר לו אמנו עלי נע'

ג'ג

הלך והבוא שני גדיי עזים וכי שני גדיים היה מאכלם של יעקב
אלמ אחד התרשו תרבן נסחים ואחד עשה מטעמים והביאו
למביו שנתום נא שבה ואכלה אמ' יעקב התולתול יעקב
והידיים ידי עשו התולתול יעקב בהגיון תורה התולתול יעקב
ביוחור השם ולא עוד אלמ כשהן מזכירין תול בעלונם
השמים רועשין כשהן מזכירין התול בתחונים כלמי שהם
שומע ועושה יפיה חלקו עם התולתול יעקב וכלמי שאינו
שומע ועושה יהא חלקו עם והידיים ידי עשו ; ר יהודה אומ'
עשר ברכות ברך יעקב אומ' עקב כנגד עשר מאמרות
שבקן נברא העולם שנ ויתקלף האלהים נעו יעבדוך עבדע
הרי אלמ עשר ברכות וכשיעא יעקב מאת פני יעקב אביו
מעוטור כחתן וככלה בקיטוריה וירד עליו תחית טלמם
מן השמים נר שטע עצמותיו ועשה גם הוא גבורי כח שנ
מידי אביר יעקב ומשם רועת אבן ישראל
פרת שלשה ושלוש
ויזרע יעקב בארץ ההיא ; ר אלעזר אומ' וכי זרע דאן
זרע חס וטלמם אלמ לתת את כל מעשר ממנו וזרע
לעניים ולמביונים כשם שחיתה אומ' זרעו לבם לצדקה תצדו
לפי חסד וכל דבר שהוא שעיפאר פתח לו הבה מאה ברכות

שנ וימסא בשנה ההיא ע"י ר' שמעון אוח מכוח הצדקות
המתוס עתידין לחיות תדעלך שהיא כן צומ וראה מאשה
התשבי זל שהלך למרפת ותבלטת אשה אלבעה בכבוד גדול
ומפת ושמן ויצהר שלה היו נשונן ואוכלין שנותן הוא והיא
ובנה שנ ותלך ותעשה כדבר אליהו ותאכל הוא והוא ובה
ימים אמר רב היא והוא כות הוא והיא בזכות אליהן אכלו
ולאחר ימים הלך בן האמה ומת שנ ויהי אחד ההפריים האמה
חלה בן האמה בעלת הבית ויהי חלו כבוד מאד אשר לא
עזרה בן שאמה אמרה לו האשה באתה עלי בתשמיש
המטה פלכיד עונ ומת בני עמד אליהו זל והיה יתעלה
לפני ה' ונאמר לאדיו כל הרעות שעברו על ראשו אלא
גם האשה הזאת שאני יודע שמותך ירדענה דברה דבר
שלא נעשה הביאה עלי עילה להראני עכשיו ידען כל
הדורות שיטת חיות המתים היוצא נפשו שלילד אפ
תרבו ונעתר לו שנ וישמע יני בקול אליהן ותעב נפש
הולך אל תרבו ויחי וכתאחר אוח ויקח אליהן את הילך
ורידהו מן העליה הביתה ויתנהו למנו ויאמר אליהן ראי
חי בנך ר' יהושע בן קרחה אומר על הדא אוח
תמה אל ותמה צומ וראה מאשטע בן שפט שלא הייתה

גש

אשה וכולה להסתבל בפניו שלא תמות ויהי חולך מהר אל
הר ומערה אלבערה והלך לו אל שונם ותבלטת אשה
גדולה בכבוד גדול אדוותה של אבי שגהטונגמית אמו של
עודר הנבוא שנ ויהי היום ויעבר אלשטע אל שאש ושם
אשר גדולה ע אמרה אשה לבועלך איש האלהים הזה
אין האשה וכולה להסתבל בפניו שלא תמות נשקהנא
עלית תיר קטנת ונשים לנשם מטה ושלחן וכסא ומורה
וכל פעם שהיא עובר יסור שבעה ובעה והכינן ונת זה תקיטן
לאחר ימים היה עובר אל שונם אלה עליה שנ ויהי היום ויעבר
ונבא שמה ויקל אלה עליה וישכב שמה תרא לטונגמית שנ
ויאמר לגחזי תראנא לה ויקרא לה ותעמיד בפתח ולמה
עמדה בפתח אלא שלא היתה וכולה להסתבל בפניו שלא
תמות אמר לה לבועלך הזאת כעת חיה את הבנות
מפרי בטןך אמרה לו אדני זתן מאד מאד חדטה מעין
אורח כנשים ואמטר הדבר הזה להיעשות אלא אדניא
תבגב בשמחתך ר' זכריה אוח ר' ירמיהו יעשה
עשה רצון של אשטע נביא והדת וולדה בן גדלה עבר
יטא אחר תאות גמות וגש לראות בתוצרים וקראו ויטן
ומת שנ וישארו וביאהו אל אמנו גו הלכה האשה לראש
הר הכרמל ונבלה על פניה ארצה לפני אלישע אמרה לו

לא דיו שהיה כפי רותם אלא שנתמלא ושפך אמ' הנביא
כל דבר שהבין עושה הריז מעיד לו ענה הדבר העלם מעני
ולא הגיד ש' שנתבוא אל איש האלהים אל ההרות חתבו
ולתח המעטנת שבידו ונתן לתי' אמ' לן אל תדבר בניך
דבר מאומה שאתה הולך ותנחת המטה הזה על פני
הענר ויחיה גיתתי היה הדבר כשחוק בעיניו כל
אדם שפגע בו היה אומ' לו התאמן שהמטה הזה מחיה
המתים למיכך לא עלת בידו ער שהלך הוא בגליון
ונתן כעין על כעין וידיו על ידיו ורגליו על רגליו והיה
מתפלל לפני ה' ואומ' רבו העולמים כנס ששית
נשים על ידו אדני אלהו והיה את המית כל יחיה הענר
הזה ונעטר לך שני ילק ויטב בבית אחת הנה ואחת ילנה
לעזריה אומ' תדע לך כוח צדקה בון ורחה
משלום בן תקוה שהוא כשדולי הדור מעלפי צדקות
מה עשה בכל יום היה ממלא את התבית מים והיה
יושב על פתח המבוי וככל אדם שהיה בא מען הדד
היה משקה אותו ומשע את נפשו וצאביל צדקות
שעשה שרת רוח על משתג שני וילך חלקיהו ואשר
לבעל אל חולדה הנביאה אשת שלום בן תקוה בן הדום
טומר הבגדים למפרע נהרא שמו בנסהרא כשע

שמה

שאתה אומ' כי טוב ספרה מסחר כסף וכת' אחר אומ'
בן חסרה כשמת בעלה חסרה צדקות של בעלה וחלם
כל ישראל לגמול חסד עם שלום בן תקוה וראו הגדוד
שבאו עשהו ונתגן אתו בתבר אל ששע וחיה של וילך
ויגע האיש בעצמות אל ששע ויחי ויתם על רגליו ואחר
כך הוליד את חנאל בן שלום בא אלך לאמר את
תנה לך את שרי אשר בענתות כי לך המשפט
תנאמה לתן ותהו ר' חנניה אומ' תדע לך כח
התשובה בון ורחה משאום בן תיש שהסיר את
האובות ואת הידעונים מן הארץ כל ימי שאוב'
וכיון שמנת שמאל חגל וחה את אשר שנא שני
ושמאל מת ויספרו לו ויתברוהו בצותו ברמה
ושאוב הסיר אתה אובות ואת הידעונים מן הארץ
וילך לו לעין דוד אתל האשה עכניה אמו של
אבנר ושאלה לה באוב והעלת לן את שמאל
הנביא שני ותאמר האשה את מי אעלה לך וראו
המתים את שמאל שולה עמן עמין סבורים שהגיעו
תחיית המתים וראת האשה ונתרחה מאד שנוותר
האשה את שמאל ותזעק לה גדול ויאמר לה
המלך אל תראי כי מה רחית ותאמר האשה

כל ישראל

מיוז מצרים ואת הוא שעתיד לבא ולתן בקורף מלכות
רבושית לכך טאמ' כי אתה אתה הוא ואין אלהים עמדי
כל גוי שואמ' ושאלוה שני אני הו' אמיתם במות שני
שאין צו תחיה' וכל גוי שאין אלוה שני אתי
אחיים בתחיות המותם לעתיד שני אני אמידך
ואחיה את ממית את אלך ומחיה את אלך מחצתי
ואני ארפא ואין מידוי מצול' לא אברהם מציל את
שמעאל ולא יצחק מציל את עשו מידוי
ל' וצדקת אומ' כל הדורות עומדין בתחיות המותם
הוא מדור המצול' שני מתם כל יחין רפאים כל
יקומי מתם אלן אומות העולם שנמשלן במותם
יקומי ביום הדין אבל לא יחין רפאים זה דור
המצול' גם ביום הדין אינן עומדין וכל דוחותן עשו
דוחות ארורים ומעיתים לבני אדם לעתיד לבוא
הצ'ה מצד אותן מן העולם ואין מיתק לשראם
עוד שני לבן כקדחת ותשמידם ותאבד כל זכר למן
ל' זכריה אומ' שאנת הליטה דומה לעולם
הזה והקייצת תבתיך דומה לעתיד לבוא מה שיש
הליטה אדם שוכב וישן רוחו משוטטת בכל הארץ
ומגדת לו בחלום כל דבר' שהיה שנבחרים בתיו

אל שאול מלחיהם לחיות מן הארץ אמרו הרבה עדינותם
עליו עמו באותה שאול שעבדו לו מליעל בניעת
אומי כל המותים עונגדים בתחיות המותים לבושין
תכריכיהן תרעם כל צוא ורחה מן הזרע והארץ
שהוא זורע ערומים ויוצאין לבושין כמדת לפי
ויורדין לארץ לבושין אימם עולת לבושין ולת
עוד אלא צוא ורחה מהנהיה לישאול ועזריה
טיהרו לבושין האש לבושין תכריכיהן ועל
בתכריכיהן שטח ומתכנסין אל שדר פניא פניא
וכחוסם והל'צ'א והדברי מלבא חזין לשבריה
אינא כי לא עליט נולא בגטמיהן ולת עוד
אלא צוא ורחה משמאל הנביא ששלה עוטה
מעיל שני ויאמר לה מה דאלו ותאמר חוש
אתן עולה עוטה מעיל וידע שאול כי שמאל
הוא: הלל הזקן אוקי אמר שמאל לשאול
לא דיין שאל שמעתי צתול ולת שאת חלון אמו
אלא גם לשאול צתול ולת ציד עוננים שניית
שמאל לביה הדגתני חוי לרועה וחוי לשמע
בשביטך נתן הבה את ישראל ציד פגשותים
שני ויתן ירי גם את ישראל ציד פגשותם למחר

ב

שנ

ואסמך איש אעדור אבותיך ואל עמיו הצדיקים עם
הצדיקים והרשעים עם הרשעים שנ וגו' אברהם
וכתי אחר אוק ואתה תבוא אל אבותיך בשלום
וכי הנפש יוצאה מן הגוף והיא בשלום אל שא הצדיקים
מתדימין ואומרים לו בא בשלום שנ לבן הנני אוסוך
אל אבותיך ואסמך אל קבורותיך בשלום ולא תראינה
עיניך בכל רעה אשר את מביא אל המתום הזה וישבו
אל המלך דבר: ר' הונא אוק ישראל המיתים
בחוזה לארץ נכסותם נאסכות לארץ ישראל שנ והיותה
נכסאדני ברורה בצחור החיים אתיוי אלהיך
והגוים המיתים בארץ ישראל נכסותם נכסכות בקלע
חוז לארץ שנ את נכס אביך יתלענה בתוך כך
הקלע: ולעתיד לבוא הבה אוחז בכל נפשות ארץ
וישראל ונוער אותה מכל טומאה ומשפך בחוזה
לארץ שנ לאחוז בכל טהרת הארץ ונער רשעים ממנה
שנטה אורבים ושלן לאדם ואעוהן בניו
וצני ביותו ומיונו ומעטין הטובים בשעת
פטירתו של אדם מן העולם היא תודא לבניו וצני ביותו
ואוק להם בבקשה מכם היעלני מדין המות הדי
הזה והן אומרים לו לא שמעת שאין שלטון ביום
המות לכל כתי אח לא פדה יפדה איש:

למה בעל תרדמה על אנשים נאמי אז יאמר אנן
סא כרש נכמוסרס חתום בין המיתים ורוחותם משוטטות
הארץ ומגדת להם כל דבר שיהיה אבל אין דומי
להם שהן נותנין רגון ושבח על משכבותם של
שהוא עתיד להחיותם שנ יעלנו חסידים בכבוד
ורגון על משכבותם רוממות אל בגרונם
והתיצת הבתר דומה לעולם הבא כאדם שהוא
מקיץ משנתו כך יתויעו המיתים לעתיד לבוא
ענ טבענו בבקר חסדך: המטה תולדות יצאו
מסוף העולם ועד סוף העולם ואין התול ששמע
א בשעה שכורתין את עץ האיץ עושה פרי
התול יוצא מסוף העולם ועד סוף ואין תול ששמע
ב בשעה שהנפש יוצאה מן הגוף עד שתראה
את השכינה שנ כו לא יראני האדם והי: אר
בשעה שהנפש מפשיט את העורן התול יוצא
מסוף העולם ועד סוף ואין תול ששמע
ד כשהאשה מתגרשת לבעלה התול ששמע
מסוף העולם ועד סוף: ה בשעה שהולך
יוצא מעני אמו התול יוצא העולם ועלוק ועד
סוף: ו עזריה אוק כל הדורות חוזרין

התול יוצא מסוף
העולם ועד סוף ואין
תול ששמע וצני
הנפש יוצאה מן
הגוף

והאמת

והוא תורה לממונו ואנו לו בבקשה ממך היצילני מדין
 המות הזה והוא אנו לו לא שמענת לא יושיל הונו ביום
 עברה וצדקה תטיט מעות לא כך כת לא יושילו או צרות
 משע: והוא תורה למעשיו הטובים ואנו להם בבקשה
 מכם היצילני מדין המות הרע הזה והן ^{אשר} ליין לו עד
 שלא תפך הרי אנו מתקיימין לפניך שנ והלך לפניך
 צדקתך ימי האב הנפש הולכות וחוזרות מעיות
 פכוכו ומכוכו לביותו לאחר ימי האב הולכות
 הגוף פה תטיט ונמס וחוזר שבתום שנצרא שבער שנ
 וישנב העפר על הארץ כשהיה מניין אנו למדין ^{שהנפש}
 נתנה מן השמים בוא וראה כשיצר את האדם לא היה
 בו הרוח מה עשה הבה נפח ברוח נשמת פיו ונצרתה
 בו נשמה שנ ויפח באפיו נשמת חיים והנפש
 דומה שיוצרה מה הבה רואה ואינו נראה כך הנפש
 רואה ואינו נראה מה הבה אין לפענו שינה כך
 הנפש אין לפענה שינה מה הבה קובל עולם
 כך הנפש קובלת הארץ וכל הנפשות מעטן הן שנ הן כל
 הנפשות פי הנה כנפש האב והנפש הבן פי הנה הנפש
 החטאת הונתמותו לישמעאל אנו כל הגופות
 נגזעין בעפר הארץ עד שמתו ייר מבכל הגוף מלא תורבו
 רחבי ולענתו לבוא כשיקרא הבה לארץ פיתפידון

כל האמות הן מתערבות בעפר הארץ כה מור שהוא מתערב
 מנפיו ומרבה למעלה את הלש כך הוא מנפיה לרבה
 למעלה מן הארץ בלא מים מיד הארץ רעשה והקדים
 נגזעניעים והתבררות כטחנות ואבני התבררות ליתפחות
 אשה מרעוטה שנ והושיעם ימי אלהיהם ביום ההוא
 כצאן עמון כי אבני נצח מתנוסקות על אדמתו:
 ל עזריה אנו כל הנפשות בידן של הבה
 שנ אשר בידן נפש כל חי משל כמה הדבר
 דומה למפלך בשר ודם שהוא מהלך בטות ומפתח
 של ציותו בידו הוואיל ומפתח בידו כל ממונו בידו
 כך הבה מפתח של תברות ומפתח של אוצרות
 נשמות צדו ומחזיר כל רוח ורוח לארץ בשר אוש
 שנ תשלח רוחך עבראון ותחדש פני אדמה:
 ל יחודך אנו משחרב בית המקדש הארץ אומללה
 ואין ברכה ליתן מירותה לזותן לעתיד לבוא הבה
 מוריד טל תהיה ומחיה את המתים ונותן רוחות
 לארץ שניחיו מתוך נבלתי יתומון ואין מתוך אט
 ישראל שמתו וצטחון על שמן יבבלתי יתומון אלו
 אומות העולם שנמשלו בנבלת בהמה יתומון ביום
 הדין אבל לא יתקו ודנו סוכני עפר ארץ כי פל
 אלו הצדיקים שהן סוכני עפר ארץ כי פל יורד

טען גותן רמאות לארץ מה היא נותן רמאות לארץ
אמר ר' תנחום אדרעה ארשא תביעדיה תבלט טל
תחית המיתים מאטה מתום הוא מרד מראשו של הבה
טל שראשו של הבה מלא תחית המיתים טל לעתיד
לבוא הבה בער שער ראשו ומרד ונתית טל ומחיה
אתה מיתים ומציון שראשו הבה מלא טל תחיה
טל את ישונך ולביתך תולדו דומך כטל לבי אחותי
פרק המטא ושולשים
טוב אחרות דבר מראשיתו טוב ארץ ארץ
רוח טוב אחרות דבר מראשיתו טובות ברכות
האחרות מן הראשונות נברכות הראשונות שביע
יעזק אתו ועתה על פלטי השמים ועל דגן הארץ שנת
לך האמרים מטל השמים וברכות האחרונות
ברכות ימך עולם הן ואין בהן בטלה לא שום
הזה ולא בעולם הבא שנ' ואם שדי וברך אחרת והוסף
לך את ברכת אברהם שנ' ונתן לך את ברכת אברהם
היא אומ' טוב אחרות דבר מראשיתו טוב
ארץ ארץ מגובה רוח טוב ארץ רוח זה יעקב אבי
שבע יום ויום הוא מאריך את רוחו ואוכל דברי
מגומות מגובה רוח זה ששאר הטע שבע יום
יום הוא אוכל בשר מצידו ומגמות רוחו לא היה לו

בבבבב

ממאכלו ומצידו ליעקב כעם יצא לארץ ציד וטל עבד צידו
וראה את יעקב אוכל ממאכל עדשים וחמד אותן בלבן ואמ' לו
הלעיטני טל מן האדום האדום הזה אמ' לו יעקב אדום
ימאת ממעי אמך חמדת ממאכל אדום לאכול טל ויאמר
עשן אל יעקב הלעיטני טל אמ' לו אולי עדשים
מאכל אכל יערה הן תדע לך שהוא כן בוא וראה כשהרג
הבל היו אבותינו אוכלין מאכל עדשים על אצלן וכששרת
הרן באור כטדים היו אבותינו אוכלין מאכל עדשים על
אצלן ויעקב היה אוכל מאכל עדשים באצל וראה על
שהיתה שררות מגלות בכורה לעשן ואותו היום מת
אברהם זקנו ישראל אוכלין מאכל עדשים באצל
אברהם שחלב בית המתדש ועל גלות ישראל מיכאל
אתה למד שאין בני עשן נמלן עד שובא שריד מיעקב
ויתן לטען עשן מאכל עדשים שאל ויערה ויתח מהם
שררות מגלות בכורה שתנה יעקב מהם בשבועה טמא
ויאמר יעקב הטענה פי ר' עקבה אומ' כל מקום
שהיו האבות העולם מה לבין היתה הבאר מה לבת עקבה
אברהם חפר בארץ שלשה טעמים ומצא אותה לטען
שנ' וישב יעקב ויחפר את בארות המים יעקב חפר
בארץ ארבעה טעמים ומצא אותה לטען שנ' ויחפרו יעקב

יצחק בנחל היא הבאר שעתידה לעלות לירושלם
ולתעלות ולהשתות את כל סביבותיה שנה יהיה ביום ההוא
יצאו מים חיים מירושלם על שמצאו אותה זכעמים קראו
אותה עבנה בן שבעים ושבע שנה היה יעקב אבינו
בלבואו להר המערה והיתה הבאר מהלכת עמו מבאר שבע
עד הר המערה מהלך שני ימים והגיע לשם בחצי היום
וכעבור הנה שנה ויגע במתןם ולמה נקרא שמו של הנה
מתן אמר שבכל המקום שהצדיקים עומד שם הוא נמצא
עמיהם שנה בכל המקום אשר אזכיר את שמי אמר ליה
לחס בעתלונך והבאר לפניך לאכול ולשכנב במתן הזה
אמר לפני עדין יש לשמש המשירידות ואני שוכב
במתן הזה ולא עתה וצא השמש במערב וראה יעקב
את השמש ולן שם שנה כיצא השמש לתח יעקב שנים
עשר אבנים מאבני המצבה שעמד יצחק אבין עמין וכן
שם ושם אותם מראשותן באותו המקום להודיעו שעתיד
לעמוד מצד יב ארבע שבעים ונעשו כולן אבן אחת
להודיעך שעתידין כולן גוי אחד בארץ שנה ומי כעמד
ישראל גוי אחד בארץ ר לוי אומר באותו הלילה
שגלה הנה על יעקב אבינו והראה לו סולם מן הארץ
ועד לשמים שנה ויחלם והנה סולם מצב וגו

מלכא

מלכא כי השרת מסתכלין לפניו ואומר לו הנני בפי חיה
שבבסא הכבוד אמר שהיה למטה היו עולין ורואין פני
החיה לפניו ואומרין אמר הסנים שבמטה והיו אצל שירדן
ואומרין אמר הסנים שבמענה והיו אצל שירדן ואצל עולין
שנה והנה מלכא כי אלהים עולם ויורדים בו והראהו
שרה של מעלות בבבל עולה שבעים עוקים ויורד
וראה שרה של מעלות מדי עולה ושתים עוקים ויורד
והראהו שרה של מעלות יון עולה מאה ושמונים
עוקים ויורד וראה שרה של מעלות אדום עולה
ולא ידע כמה עמה ואמר עמה עמתי עב אדמה
לעולין אמר לוי יעקב אך אל שאול תגורד אל ירכת יבור
והנה אומר אסתגביה כאשר ואם בין כוכבים שים תוך
משם אוריך ואם יוי השכים יעקב בבקר בפחד
גדול ביותר של הנה במתןם הזה ולא יד עתה שכינתו של
הנה במתןם הזה ולא יד עתה שנה ויירא ויאמר מה נורא
המתןם מיכאן אתה לבד שכל מי שהוא מהתגלגל
בירושלם כאלו מתגלגל לפני כסא הכבוד ונענף השמים
שם הוא פתוח לשמנה כל תפלות שנה וזה שער השמים
שב יעקב לפתח האבנים ומצא אותן אבן אחת
ששם ויקח את האבן אשר שם מראשותיו ושם אותה
מצבה באותה המקום מה עשה הנה נראה רגלי מינו

וטעם את האבן עד עמק תחומות סעף לטהומות ^{כאדם}
 שהיא טושה קועף לבנות לפיכך נקרא אבן שתייה
 ששם הוא טבור הארץ ומשם הוא נמתח כל הארץ
 ועשה היכלי שם והאבן אשר שמתה מצבה ועל
 יעקב על פניו ארצה לפני אבן שתייה והיה מתפלל
 לפני ה' ואמר רבן כל העולם אם תשיבני בשמים
 למקום הזה אזבחה לפניך זבח תודה ושפלים ונדר
 ושלם וירד לו השמן מן השמים ויצק עליה שמן שם
 ויצק שמן על ראשה ושם הטח את הבאר ומשם
 נשא את ראשו כהריתת עין ושא פחרן שם וישא יעקב
 ראשו ונאמר וישא יעקב מבאר שבע מיד וילך
 חרנה ונאמר ויצבה יו בגשפט והאל וגו' וענו
 העשונים ברוך אתה יהוה האל הקדוש
 פרק ששה ועשרים

בלביתך לא יצר ענדך ואם תרוץ לא תבטל לא
 צח ענדך של יעקב ולא תבטל כחו כגבור כחגל
 האבן מעל פי הבאר והיתה הבאר עולה ושופת
 מים חוצה לה וראו כל הרועים ותגיהן כולם שכולם
 לא יכלו לגול את האבן מעל פי הבאר ויעקב
 לבדו גל את האבן מעל פי הבאר שם וישא יעקב
 ויגל את האבן ר עקיבה אומר הבעם לעד

ונאמר

ומצא נערות יונקות לפניו לשאוב מים דרכו מיושבת
 לפניו מינין אבן למדיים כסולטניד עבדן של אברהם
 אבינו עד שלא נכנס לעיר דרכו מיושבת מצא נערות
 יונקות לשאוב מים שם הנה אנכי נצב על עין המים והעליח
 יו דרכו שם האמר אלהם אל תאחרו אתי ויוי העלוד
 דרכו ולא עוד אלא בוא וראה ממשה רעה עד שלא
 נכנס לעיר מצא נערות יונקות לפניו שם ולבית מדין
 שבע בנות וגו' והעליח יו דרכו נאם אתי ישראל
 ממצרים ולא עוד אלא בוא וראה משאול בן
 קיט שעד שלא נכנס לעיר מצא נערות יונקות לפניו
 לשאוב מים שם והמה עולם במעלות והמה מצא
 נערות יונקות לשאוב מים ואמר להם ישבנה הרחוקה
 והעליוח יו דרכו ועלה למעכה ולא עוד אלא
 בוא וראה מיעקב אבינו עד שלא נכנס לעיר מצא
 נערות יונקות לפניו שם והנה רחל בתו וגו'
 ל הווא אומר הכל עמיו לפני ה' עד שלא נכנס יעקב
 פחרן מה עשה ה' שם מגפה בעמך לבן ושאר
 מעט מהרבה מה שהיתה רחל רועה שם ורחל באה
 עם העמך וגו' ומניין ששחזיר מעט מהרבה
 שם ויעקב רועה עם עמך לבן הנותרות הנותרות

כבני בני בנותי של אדם כבני מעין אלו
לומדין מלבן שנה הצרות בנותי והבנים בני וכי בני
היו והלא בני בנותיו היו אלא לבמדך שבני בנותיו
של אדם כבני התחיל יעקב לעבוד באשה
שבע שנים ולאחר שבע שנים עשה משתה ושמחה
ולקח את לאה ועוד הוסיף שבעתומים אחרים
משתה ושמחה ולקח את רחל שני ויעשי יעקב כן וגו'
ולקח לבנות שתי טפחותיו לשתי בנותיו וכי טפחותיו
היו והלא בנותיו היו אלא כך נמנע הארץ שבנותיו
של אדם מפי לבן פתרון שפחות שני ויתן לבנות
ב לרחל בתו אהבה ר לוי אומ' צפ' הבה
ב צרותה של רחל לאה ונתנה הריון צפ' נחומים
למשנה וילדה איש תואר וחכם ונאמר דאעבן
שנתן לה הבה שנותה לאה ותלך בן ותקרא שמו
דאובן ל אלש' אומ' משבעה שבעה ילדה
לאה אהבה ולבשבע שנים נולדו יא' צנים ובת אחת
וכולם נולדו ונולדו זגותיהם עמהם חוץ מיוסף של
נולד זוגו עמו שהיתה אסנת בת דינה דאוויה לן לאשה
וחוץ מדינה של אה נולד זוגה עמה ואמרה היילדה
הזאת דין ומשפט שיקרא שמה דינה שנתקרא שמה
דינה ועוד היה ל אלש' אומ' צריח יעקב לבוא

מן המגפה כדי להסרות וטהרת בית אדם מן כל טמא
של ועתה מוכאן אתה למד שיש הגלגלים מחלבת
את הבית ויש האדם אשר כחאת הבית טמא ועלך
ויי אונתך לרגלי וכן לבן אדם ויבדל כפי ויי בגלגלי
שמע לבן את שמע יעקב בן אחותו ואת כוד
גברותו שעשה עמה באר ורץ לתראתו לחבתו לפשתו
טמא ויהי כשמע לבן וגו' אמר לבן יעקב הרי אחי
אתה נעבדתני חנם וכי אחיו היה והלא בן אחותו
היה אלא לפי מדך שבן אחותו של אדם כאחיו בן
אחיו של אדם כאחיו מעין אנו לומדין מלפני
שאר לאברהם טמא ויאמר אברהם אל עט אלט
תהי מרובה עו כי אנשים אחים אנו וכו' אחים
היו והלא בן אחיו היה אלא לפי מדך שבן אחיו של
אדם כאחיו בעני של אדם כאחיו מעין אנו
לומדין מיעקב אבינו שאמר לבני עו ויאמר
יעקב לאחיו לזמן אבנים וכי אחים היו והלא בני
היו אלא מלמד שבן אדם כאחיו בעני של
אדם כבני מעין אנו לומדין מיוסף שאמר לו יעקב
אפרים ומשה כראובן ושמעון יהיו לי וכי בני היו
והרי בני בני היו אלא לפי מדך שבני של אדם

כבני

אל טבן וברח מלבן לטאת ממבן טנ וטד לטבן ביום השטט
ולמה ברח טאמ' לט הבה אינ רוצה לטכונ את כבודי
א עמך במקום הזה אמא טוב אל ארץ אבותיך ולמטרתך
טנ ויאמר אלהים אל יעקב שוב ען לטכך ברח יעקב
ולתן לבן את כל אנשי ביתו ועירו וגבורי חיל ורץ אחריז
בתו להראו באותה הלילה בא מוכאט ושלף חרבון שטו
להרגו אמ' לט השמר לך אל תדבר עם יעקב משום
ועד רע ומכל דבר רע מאומה טנ וישוא אלהים אל
לבן הארמי: הטכיס לבן בבקר את כלטאט
ליעקב ואמ' לי כל אלה מטלי הן הואיל ולתרות את
אלה ולמה גבת את התרפים שט שקליהתמשתחווה
להם: ומה הם התרפים היו שוחטין אדם בבוקר
ומולתין את ראשו ומגולחין אותו במלח ומקטירין
לטבן ומבשטמין לטבן וכותבין על יצ' זהב שם רוח
טומאה ומטחין תחת לטונו ונותבין אותו על תקור
ומדליתין לטבן ומשתחוים לט ומדברים עמו והוא
מדבר עמהם ומנין שהתרפים מדברים טנ
כי התרפים דברו און והתוקמים חזו שתר' ותלמית
טוא ידברו הבל ודברין יהמיון על כל נשאו כמון טאן
וענו כי אין רועה: לטכך גבתם רחל טלמאידו
לטבן טברח יעקב ולהכריות עז מבית אביה ויעקב

נ

לא ידע בכל אלה ואמ' כל מי שגנב את התרפים טלך
ומות בלמ עתה והיוצא מפי של עדיין כאלו יצא
מכלמטאך יוי וולדה ומתה שט' יהי ביטאת נכטה
כי מתה: ל יהודה אומ' אבות ג כרות ברית
עם עמי הארץ אברהם עם אבימלך כטטט
עלמ היה סבור שהנא אורחי הארץ ורץ לקראתו
ורצה לעשות להן קעודה גדולה ואמ' לטרה לעשות
להן שגאות טרה כטהיתה לטרה ראת דם נדה
לככך לט הגיע להן את העונות ורץ אחרי
בן בקר וברח בן בקר לכנו ועבט למעדת
המכבלה זנכנס אחריז לטטס וראה טס אדם
ועזר שוכבין על המטה ונרות דולקות עליהן
ורוח פוצ עלהן כריח ניחח למיכך אמ' מערת
המכבלה למחזות קצר: ואמ' לבני יבוק לתנות
מחן מערת המכבלה במימבר זהב בכותב טולט
לאלות טולט ולאתבטן האנשים עליהן וכי
היבוקים היו והלמ חתום היו אלמ על שם העיר
היבוק טקראנו היבוקים: התחיל אברהם כודע
ומשוחחה לטס טנ וישתחו אברהם לטט עט
הארץ אמרו אנו יודעין שהבה שתידליתן
לך ולרעך את כל הארצות הלטן כרות עבט

ברית ושבועה שאין זרעך יורש את העיר היבוסית
מדתנן לך את מערת המכפלה בממכר זהב ^{בכתב}
עולם לאחזת קבר וקבור וכתב וכרת ברית
ושבועה עמיהם שאין ישראל יורש את העיר ^{היבוסית}
אלא כי אם ברצון בני היבוסים ואחר כך תכל תנה
את מערת המכפלה בממכר זהב ובמכתב עולם
לאחזת עולם שני וישמע אברהם אל עכרון וגו'
מה עשו אנשי יבוס עשו יעלמי נחשת וכתבו
עליון ברית ושבועת אברהם ונתנו אותה ברחוב
העיר ^{וכשבאו ישראל לארץ היו וישאין דוין}
לבוא לעיר יבוס ולא הטחו אותה שני ואת היבוסים
והעיר ירושלים לא יכלו בני יהודה להורישם ע'
וכשבני דוד היה רוצה לבוא אל שר היבוסים
ולא הטחו אותה שני ויאמרו יושבי יבוס לדוד לא
תבוא הנה ^{וכי מה פוחן של בני יבוס לומר}
לדוד לא תבוא הנה והיו ישראל כחונל הים ^{אלא}
ממח ברית שבועת אברהם וראה דוד וחזק
לאחוריו שני וישב דוד במצודה על פני תראו לן
עיר דוד אמרו לן אין אתה יכול לבוא בעיר
היבוסים עד שתסיר הצלמים הלפני שכתב עליהם
את ברית שבועת אברהם שני כי אם הסירך

יהושפט
ז'

העורים

שני חזקה ובניך עמי ל יוחנן אומ' כלה נביאים מועצאים
בחיותם ושמאל טנבא בחייו ולסחר מותו שאחל שחול
אם אתה שומע לי לטוב בחרב והא מיתתך כמרה עטך
ויהי גורלך עמי במתום שאני שם ושמע שאול לעצתו
ועל בחרב הנה וכבדית שני וימת שאול ושלושת בניו
וכבדית יחדין מותו שיהא חלקן עם שמאל הנביא
שני מחד אתה ובניך עמי ומהו עמי אמר ל דוחן
במחיותי ^{ל יתחנ אומ' כיתן עטני וישראל לבבל}
לא הטחו את מעשיהם הרעים אחאב בן תוליה וצדקיה
בן מנשיה יעשו רסאי סקר ויהי מרסאין את נטי היבוסים
באוי עליהן בזנות ויהי המלך לשדוף אותן באש אמרו
שני הם יהושפט יהושפט איש צדיק הוא יבוא עמנו יצילנו
מן הצרה הזאת אמרו ולא אדונינו המלך האיש הזה
עמנו בכל דבר וצוה המלך לשדוף אותן את ששיתן
באש וירד מוכאל המלך והצילן משריפת האש
מעין שהצילן משריפת האש שני הלוא זה אוד מעל מאש
וששיתן שרפו מ' באש שני ופתח מהם תלפז לכל גלות
בבבל יהודה אשר בבבל לאמר ישומך יוי כעדתיה וכאחאב
אשר תלם מלך בבבל באש הא למדנו שנתחרך בעונותיהן
שני בצחות רשע ידלח עני ומעין שניצל ויאמר יהודה
אל השטן ^{ל יהודה אומ' כשהביא עבדותנו}

עליונות דברים עם ישראל להרגן העמיד עלם בבתע
 דודא והוציא כרוז ואמר כלמי שלטא הסתחוק לעלם זך
 ישראל באש ישראל לא בטחון בעליו וצרן וזלבו לרשתות
 לעג הם נשחם ובעהם בעתיהם חוז מדעאל חנניה
 מויסאל ובעזריה דניאל שהיה שמן כשם אלהיה היה
 גאוי להם לשורפו באש שנ ועוד אחרי על קדמי דעל
 די שמיה בלשטער כשם אלהי דין דוח אלהי קדיש
 ביה והלשטא קדמוהי אמריות ונתנו חנניה מישאל
 ועזריה לתוך כבשן האש שנ אהיון נבוכדנצר מלכא
 הזך ותם בהתבהלה ענה ואמר להזכור הלא גברין
 תלדא רמיוטא לען נורא מכטתון ענה ואמר להא
 חזי גברין ארבעה אדיין תרב נבוכדנצר פתלע איתון
 נורא ותידיתא ענה ואמר שרד מישל ועבד גו
 אמ להם המלך הייתם נודעים שיש לכם אלה משיש
 ומעיל למה עזבתם לא אלהיכם והסתחוויתם לעג הלא
 כשם ש' בארצכם והחרבתם אתה כך אתם משתשם
 לעשות בארץ הזאת להחרובה וטוה המלך והרגן
 כולן מנין שהרגן כולן שנ ופחיה בהרגים האלה וחיו
 ר פינחס אומ' לאחר כ שנה שרת הבה
 רוח התקש על יחזקאל והוציאן לבתענת דודא שנ
 היתה עליו יד יני ויוצאני וגו' והראה לי עצמות

זה למא
 אודות
 דודא
 כמנה
 בישראל
 וזו
 בלשטער

עשור

ובטות הרבה ואם לן התחיינה העצמות האלה נלמ
 אמ' הנביא רבון העולמים יש בכך כח לעשות ינתר מעה
 אלמא אמ' יני אלהים אתה ידעת כאמנ לא האמין
 למיכך לא נתברו עצמותיו בארץ טהורה אלמא בארץ
 טמאה שנ ואתה על אדמה טמאה תמות אמ' לן
 הנביא על העצמות אמ' לפענו רבנן כל העולם נבואה
 תעלה להם בשר וגידים ועצמות אי הנבואה מצואה
 להם כל בשר וגידים ועצמות שאכלו מהם בהמה חיה
 ועוף ומתו בארץ אחרת באותה השעה דער הזה לען
 שני הכרעים ורעשה הארץ שנ והיו קול בהנבאי והנה
 רעש גדול כל בהמה וחיה ועוף שאכלו ומתו בארץ
 אחרת היתה הארץ מתרבה עצם אל עצמו שנ ותקרבון
 עצם אל עצמו ל יהושע בן תרחה אומ' ורד
 עלהן טל מן השמים וכמעין שהוא נובע ומוציא
 מים כך היו נובעין ועולין עליון גידים בשר ועצמות
 שנ וראיתי והנה עלהן אדים בשר ענה אמ' לן הנביא
 הנבא על הרוח שנ בן אדם ואמרת אל הרוח באותה
 שעה יצאו רוחות העולם בארבע טנות העולם
 ונתחו את אוצרות הקברות ואת אוצרות הנשמות
 והחזירו כל רוח ורוח פלוג בשר אוש שנ והנבא

כאשר עוני ותבוא בהם וידוח ויחיי ויעמדו על גליהם
חיל גדול מאד מאד נתבצרים מאד מאד שני בני ישי
פח וישרעו וירבו ויעצמו במאד מאד מה מאד מאד
להלן ששים רבוא אף כאן רבוא וכולן עמדו
על הארץ חוץ לאיש אחד אה הנביא מהטעם
של איש זה אה לו בשך נתן במרבית לתחוחי
לא יחיה ישבו להם וכוונתו מודין אוי לן גיוני
מתפוס לאור ובה החשך היונו מעפים להחבץ עם
כל ישראל לארץ עכשיו אברה תתותינו היונו
מצטם לעמוך בתחיות המתים ונגזרנו לנן
באותה שעה אה לנהב אמוך להם חי אני שאני
מעמיד אתכם בתחיות המתים לעתיד לבוא שנדבר
אלהם כה אה יני אלהיכם הנה אני כותח את תברותיכם
ודעלוני אתכם מתברותיכם עמי ונתתי רוח בסר
וחייתם והנחתי אתכם על אר מתבם
פרק ארבעה ושלושים
ראו עתה כי אני אני הוא ואיתן אלהים עמדי
אלישך אוב וכי מה ראה חכתי לומר שני פעמים
כי אני אני הוא אלהי אלהי אה הוא בעולם הזה
ואני הוא לעולם הבא אני הוא שאחתי את ישראל

לביח

היד

בפני מדרך המדבר והוצאה ונתנה לו ועמד אברהם
על בני ומלא ביתו כל טוב מעני וברכות וכשבא ושמע
הגידה לו את הדבר וידע ישמעאל טעם הנה רחמי אביו
עליו שני כרחם אב על בעם ולאחר מיתתה של שרה
שלה אברהם ולתח את גרושתו שני ויוסף אברהם ויתח אשה
ושמה קטורה ולמה ויוסף טעם ראשונה היתה אשתו עדי
דוסוף לבוא טלה ושמה קטורה שהיתה מתוטרות מבבל
מינו בשמים דא ושמה קטורה שהיתה מעשיה טים
כתורת וילדה ובעים וכולם נקראו על שמו של ישמעאל
שני ותפל לו את זמרו ואת יקשו עני וכאשה מתגרשת
מצעלה כך עמד אברהם ושלחן מן העולם הבא שני ולבני
הכילגשים אשר לאברהם עני ושלחם בגט גירושין על שם
של ישמעאל קידר נקראו בניו בע קודר שני לקדר ולבני לבנות
הצור אשר הכה נבוכדנצר מלך בבל שני כה אה יני קומן ילן
אל קידר ושדרו את בני קדם שם בנו וקדמה נקראו בעו בני
קדם שני לבני קדם לבני עמען נתייה למורשה לא תזכר
בט עמין בגוים והלא כל בני תין בדור המבול אלה לשם
אחרת בני תין שיהיו נקראו שם בני תין שני וחבר הקיני ש
נברדו מתין מבט חובב חתן משה ויש אהלה על אלמן
בעענים אשר את קדש אלה על שם אחות תין טהיין

60

אחת ביוער בערב שנ' מוט חלב נטוטה
 ואחת בים שנ' מוט תשת דלוכה ואחת בכרך
 גדולה של מלבנות רומי והוא כבוד משניהם שנ' ומעני
 כונבל מלחמה ומטם בן דוד יצאח ויראה צאבדן אט
 ומטם יבוא בארץ ישראל שנ' מי זה בא מאדום
 חמוץ בגדים מבצרה זה הדור בטבוטן ענה ברוב
 כוחו אני מדבר בעצקה רב להוטיע
 כרק אחד ושדעים

הנס העשירי הוא ויהי אחד הדברים האלה והאלהים
 נקה את אברהם הנה מנקה אברהם בכל פעם לראות היכול
 לעמוד בכל מצותיו אמ' למו ועוד שלחניתנה התגרה
 שגיר ועשה כל המצות שבתורה שנ' תקב אשר שמע
 אברהם ע' באותן הליכה ב' גלה חבה על אברהם א'
 ואמ' לו קח את בניך אברהם חס על יצחק בן אמ' ר'
 למה בן צן הערלה' או לבן חמיכה אמ' את יחידך אמ' לו
 זה יחיד לאמי וזה יחיד לאמי אמ' לו אשר אהבת אמ' ר'
 למה אני אוהב ולמה אני אוהב אמ' לו את יצחק והעלה
 לעלה באחד החרים מיכאן אתה למד שידושלם על
 שבעה הרים היא עומדת אמ' לו באיזה הר אמ' צמקום
 שתראה אותי עומד ומצותך לך עם אמ' ר' לך זה הוא

באישות אמ' ר'
 הדין לר' מנחם
 אברהם אבינו

נקדאו בעיני בעיני שכי אם יהיה פבער קין אם יהיה
 פבער מזרעו של יצחק אמ' ר' הן ישבו מלכו אמ' ר'
 בפעם ש' פטונות ברא חבה מאחד מהן לא שם לו
 שם אמ' אלא פישראל החייל והשוה חבה שמו של
 ישמעאל פשמו של ישראל אני מי יחיה בימיו שנ' וישא
 משמו ואמר אני מי יחיה משמו אמ' ר'
 וישמעאל אור וצמח עשר דברים עתידין בעי יצחק
 לעשות בארץ באחריות הוימים ואפ' הן ומודדן בארץ
 בחבלים ועשו בית הקברות מרפץ הצאן ומטות
 אשפות ימדדו מהן וצהן על ההרים וירבה פסקי
 ויגז האמת וירחק חק מ' ישראל ותרבה עריות
 ויתערב שני כותלעז בצמר ויחגל הנזר והקוסמים
 ויפסל קלע מלכות ויבנו את ההרים החרבות ויבנו
 הדרכים ויטעו גנות ופרדסים וגדלו פרצות חונות
 בית המקדש ויבנו בעתה יכל ושע אחים יעמדו
 עליהם נשיאם ובימיהם בן דוד יצא מלך והוא
 וימיהן די מפלא אנון יקום אלה שמיא ועוד
 היה אור ג' ישמעאל שלשה גלחמות גדולות בני
 ישמעאל עתידין לעשות בארץ באחריות הוימים
 שנ' מלכי חרבנות גדלו וכו' אמ' ר' אברהם מלחמות

המטבח שנעל אחד ההרים אשר אומר אלך אמרתי אין כתי
כאן אלמא אשר אומר אלך השכים אברהם בציד ולקח
את ישמעאל ואת אליעזר ואת יצחק בן ויחבש את החמור
הוא האתון שנברח בין השמשות הוא החמור שרכב
עליו משה בבואו למצרים שנ ויקח את אשתו ואת בנו
וירכבם על החמור הוא החמור ששתיו לרכוב עליו
דוד שנעט ורכב על החמור בן שלשים ושבע שנים
היה יצחק בלבדו להר המוריה ושמעאל בן נשים
נכנסה תחרות בין ישמעאל ובין אליעזר אמרו
עבדיו הוא מתריב אברהם את יצחק לעולה מוקדה על
גבי המצבה אמר ישמעאל אני בן בכור ואני וורש את
אברהם אמר לו אליעזר חייך גורטך טאסה מתארטת
מבעלה ושלחה מן המנהל למדבר ועד שלא נולדת
אני עבדן משרת לפני ביום נבליה ואני הוא יורש אהו
ורוח הקדש מכרזת למה יורש ולא זה יורש אמר לו
ביום השלישי וישא אברהם את עינו ויראו מה ראה
ראה של אש עומד מן הארץ ועד לב השמים אמר יצחק
רואה אתה מה שאני רואה אמר לו הין והצין הנער כי
נרצה הנער לעולה אמר לי שמעאל ולא יעזר רואים
אתם מאומה על אחד ההרים הללו אמרו לו לא שמע

עמך

לו אותם כחמור ואמר הנאים והן כחמור ולא ראן מאומה טב
עם החמור שנעטן לבס עם החמור עם הדומה לחמור לקח
את עצים ושתן על גבי יצחק ואת האש ואת המאכלת
והיו מה לבין והולכין אמר יצחק לחבין אמר הדו האש
והמאכלת והעצים ואיה השה לעולה אמר לו בני אונה
הוא השה לעולה שנ וואמר אברהם אלהים יראה ל
השה לעולה בני ר ישמעאל אומר כיון שהגיע
לאותו מקום הראה הבה באצבע לאברהם ואמר לו זה
הוא המצבה שנ ובן אברהם את המצבה הוא המצבה
שהקריע בו אדם הראשון הוא המצבה שהקריעו בו
צין והבל הוא המצבה שהקריעו בו אמר יצחק לחבין
אמר כמות שתי ידי והגלי כראוי שלא אבעט לך
ועצאתי מחלל מצות כבוד אבי והוא היה בחור עומד
צפוחו בן ל שנים וקטר שתי ידיו ורגליו ואימץ את
זרועתיו וכך שתי ארבעותו מעליו ושלח ידו ולקח
את המאכלת שנ וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכל
והבה יושב ורואה האב מעתה בכל לב והבן מתעקד
בכל לבו ומלאכי השרת צועקים ובוכין שנתן ארמם
עקון חוצה אמרו מלאכי השרת לפני הבה רבון כל
העולמות תקראת מרחם מי שר המופ על כל מעטק רחם

יסוד על גבי המזבה הפנימי גידיו של איל הנעשרה נבלים
 של כנור שהיה מעגן בהן דוד שורח של איל מזור מתען
 של אלהו זל שנ ויאמר אליו איש בעל שער ומזור שר
 במתען קדנו של איל של שמשאל ששן ענו בהר קיט שנ
 ויהי תול השופר נון ושלימין שהיא גדולה מהשמשאל
 שרד לתקוע בו לעתיד לבוא שנ והיך ביום ההוא יתקע
 בשופר גדול ר יצחק אומ' הכלל שבו מהר המזרה
 אלם בזכות השתחויה שנ וששתחויה ושופר אליכם
 בית המקדש למעבר אלם בזכות השתחויה שנ רוממו
 אלהינו והשתחויה להדום רגלין והעולם הבא למעבר
 אלם בזכות השתחויה שנ רוממו יף אלהי' והשתחויה להר נון

ברית שנים ושלושים

ששה כתריו שמונתם ער שלם נלדו ואלו הן ישמעאל
 יצחק משה שלמה יאשיהו ומלך המשיח
 ושמשאל מנין שנ ויאמר לה מלך ין הנך הרה
 ולמה נקרא שמו ישמעאל שעתיד ה'לה לשמוע בשמחת
 עם שעתידין בני ישמעאל לענות בארץ באחריות הומים
 לפיכך נקרא ישמעאל שנ וישמע אל וועם יצחק
 מנין שנ וקראת שמו יצחק יעלך נטרותן עסרה
 כנגד עסרה נסיונות שנסקה אברהם אבינו ועמד

שמו

על יצחק שנעתיך לפניך כבהמה אדם ובהמה תושיע יוני :
תדיתתך כהררי אב : ר יהודה אומ' כיון שהגיוע על כל אדם
כרחוק נשמתו של יצחק כשהוא מיוע ה' ב' קולו בין שני הכרובים
אם למצדדים אם למשלה ידך אם הער' תזדה עבשו לגוף ו'
והתירן ועמד על רגליו וידע יצחק שכך המעשים שתדירן לחיות
באומתו שעה צ"א יוני כמחיה המתים : ר' זבדיה אומ'
מותו האיל שנברא בין השמשות היה רץ להתקרב למות
יצחק ויהי סמאל עומד ומשטין לו לבטל קרבנו ויעל
אברהם אבי' ונאחז צינ' שני קרליו בין האילנות וישא
אברהם את שניו וגו' מה עשה פשט מתידו והיה גומר
בטליתו של אברהם אברהם אבינו והביט אברהם וראת
את האיל והלך והתירו והתריעו תחת יצחק צמ' שניו ילך
אברהם ויקח ע"ו : ר' ברביה אומ' עלה ריח ניחוד
של איל סבני כסא הכבוד כאלו בעלה ריח ניחוח של
יצחק וערב עליו מה עשה ה' ב' פשט יד ימינו נאחז
בראשו של יצחק ונשבע לברכו בעולם הזה ולעולם
הבא שני כי צריך מצרכך יי צרך בעולם הזה מצרכך
בעולם הבא ה' ה' בעולם הזה ארבה בעולם הבא : את
זרעך לעתיד לבוא : ר' חנניה צנ' דוסא אומ' מותו
האיל למ' יצא מבעד דבר לבטלה אפרו של איל היה

בכונן ע שהיתה אמונת תשעים שנה שנה הבת תשעים וגו'
ה שמונה שנים ללשונות ימים שנה וימל אברהם את
יתחק בנו בן שמונת ימים ק שהיה תבין בן מאת שנה
שנ ואברהם בן מאת שנה: משה מניין שנבשגם
הוא בשל: שלבך מניין שנה הנה בן נולד לך והוא
יהיה איש מנוחה והניחותי לך מכל אנשי מלכות כי
שלמה יהיה שמו: ולמה נקרא שמו שלמה בשלון ארמית
נקרא שמו שלמה על שם שלמה ושקט אף היתה לישראל
בזמיו: יאשיהו מניין שנה הנה בן נולד לבית דוד
יאשיהו שמו ולמה נקרא שמו יאשיהו שנה רצה שמו
כשי למגזבו וכך אמר ישי שמו: משיח מניין שנ
והו שמו שלמה לכי שמש ינון שמו: ולמה נקרא שמו
ינון שהוא עתיד לינון ושיני עבר: לפיכך נקרא שמו ינון
וכשעב אברהם מהר המורה בשלום משם חלה
אכו של קמאל שלם עלת בידו לשטל קרצנו של אברהם
אביו: מה עשה קמאל הלך ואח לשרה לא שמעת
מה נעשה בארץ אמרתי לו לאו אחי לך אברהם
את יצחק ושחטו על גבי המזבח והקדשנו לעולה
מקדדה: הנהיגה בן עקיבא ומלכות שלם בכיות כנגד שלם
תחינות שלמה ולמלכות כנגד שלמה עבות: ופרחה

כמשה

העורים והמסחים לומר לא תבוא הנה וכת שונאי כמסדוד
היה שונא לבעמנו ובראות עני שנ על כן יאמר עור ופסח
לא יבוא הבית הזה שמה תאמר עורים ופסחים לא היו
באים אל בית המקדש: אלא העורים והפסחים אלו העלמים
שעינים להם לא יראו ואזנים להם ולא ישמעו והגלים
להם לא יהלכו: אמר דוד לא נשיו כל מי שועלה בראשו
ויסור את העלמים הללו שכת בהן ברית שבועת אברהם
אבי יהודה לראש ועלה יואב בן ערויה: והיה לראש שנ
ויעל בראשונה יואב בן ערויה והיו לראש: ואחר כך
קנה את העיר יבוס בממכר זהב במכתב עולם לאחזת
עולם: מה עשה דוד לתח מכל שבט ושבת המשים
שקלים שנ ויתן דוד לארנון במקום שקלי זהב משקל
שש מאות: יצחק כרת את ברית עם עמלקי
כשגר בארץ פלשתים וראה אותם שהמכו פניהם למנו
יצא מהם בעלגם והלכו אחרינו אבומלך וכלבאדולן אמר
להם יצחק אתם הכנתם פניכם ממני ועכשיו באתם
אלי שנ ויאמר מלחם יצחק מדוע באתם עו:
אמרו לו אנו יודעין שעתיד הבה ליתן לך ולזרעך
את כל הארצות הללו: כדנת עמנו ברית שבועת אבי
זרעך יורש את ארץ פלשתים: מה עשה יצחק כרת
אמה ממנו החמור שהיה דוכב עליו ונתן להם שיהא

זרעך

צידים אית ברית שבועה : וכשמלך דוד רצה לבוא
אל ארץ פלשתים ולא היה יכול מכוח אונת שבועת
יתחן עד שלקח מותג האמה : שני ויך דוד את הפלשתים
ויבטיעם ויתחלל את האמה מיד פלשתים וכת אחד
אומ' ויבנה פלשתים ולא יספן עוד לבוא בגבול
ישראל : יעקב כרת ברית עם עמי הארץ
שאם לבן יודע אני שעתיד הבה ליתן לך ולשתיך
את כל הארצות האם כרות עמי ברית שבועה
שאין זרעך יורש את ארץ אדם : וכרת יעקב עם
ברית שבועה והבוא לבני שבועה ברית שבועה
והיעב לו מצבת מצבים : אמ' לו לבן אס ושראם
וירשקן לא יבוא בארץ אדם : וכשמלך דוד
רצה לבוא אל עיר אדם ולא היה יכול לכורך
ברית יעקב עד שהחרע ושבד את המצבה ^{היה}
ועליו אמ' משה שבר ונצטר מצבותיהם וכת אחד
אומ' ויך דוד את הדור עזר מלך יבנה חמת ^{בביתן}
להצוב ידו צנהר כרת :
פרק שבועה ושלישים
כאשר ימס איש מכח הארי וכגענו הדוב : ארי
זה לבן שרדף אחרי יעקב כארי לחטוף את ^{עצמו}
ודוב זה עשן הדשע שעמד על הדרך כדוב

שטל

שכול שבועה להמית את על בניו : והארי ישב
בשבתים והדוב אין בו בשבת פנים : ויעמד יעקב
והיה מתפלל לפני הבה : אמ' לבני רבון כל העולמים
לא כך אמרת שוב אל ארץ אבותיך : הרי עשן הדשע
באלהרצט : ואני מתירא ממנו : שאינו מתירא ממך
מוטאן אל ותירא ממני איש שומר ומושל לא מעב
איש שאין בו יראת שמים : מה עשה הבה שלח לך
מלחך להושיענו ולהצילנו מיד עשן : ונראה לו שאיש
שנ' ויחזר יעקב לבדו וגו' : כיון שעלה במוד השחר
אזכרו שלחני שהיו ענה עת עמידתו לשודר ולזמר
לפני הבה ולא רעה יעקב לשלחו התחיל מטורף למזמר
מן הארץ : אמרו העלונים בעצב לבדו הצדיק אנו
שומעין את תול המלחך משורר ומזמר מן הארץ שנ'
מכנת הארץ זמירות שמענו עבו לצדיק : ועוד אמ'
שלחני : אמ' לו אין אני משלח אותך עד אשר כתי
וצירכו שנ' ועברך אונת עם אמ' לו שלחני אמ' לו
אשלחך עד שתגיד לומה שמך : אמ' לו המלחך למה
זה תשאם לשמי : ובעת שברך יעקב אמ' לו מה
שמך : אמ' יעקב ויעקב ויקרא שמך ישראל : וקרא
את שמו ישראל כשמו : שנ' ויקרא את שמו ישראל :
רצה יעקב להתגבר עם המלחך ולהפיטו לארץ

שכונם בעדה להמית את על בנים : והארי יש צו
בשופנים והדוב אין בו בשות פנים ויעמד ונקב
והיה מתפלל לפני ה' אה לפני רצון כל העולמים
לא כך אמרת שוב אל ארץ אבותי הרי עשן הדשע
באלהרטי ואני מתירא ממנו שאינו מתירא ממך
מוטאן אל תתירא ממני איש שוטר ומושל לא מעט
איש שאין בו יראת שמים מה עשה ה' שלח לו
מטאן להושיענו ולהצילנו מיד עשן ונראה לנו טאוש
שנ ווחר יעקב לבדו וגו' כיון שעלה בעמוד השחר
אזלנו שלחני שהגינה ענת בעמידתו לשורר ולעמר
לפני ה' ולא רעה יעקב לשלחן התחיל משורר למעמד
מן הארץ אמרו העלונים בעצמם כבוד הצדיק אנו
שומעין את תול המטאן משורר ומשמר מן הארץ שנ
מכנה הארץ זמירות שמענו עבו לצדיק ועוד אמר
שלחני אמר לו אין אני משלח אותך עבד אשר כני
ובירכו שנ ועברך אותם עם אמר לו שלחני אמר לו
אשלחך עבד שתגיד לומדה שמעך אמר לו המטאן לבנה
זה תשא אל לשמי ובעת שצירך ועקב את לוי

מה עשה המלך אחז בגיד הנשה שבכף ידך יעקב
והט הגיד הנשה ונעשה כהקטב המת מיכאל אמרו אפר
אמר לכול את גיד הנשה ששל גיד שעל כף היד
כל צהמה שנ על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה
דעה יעקב לעבור את נחל בית ונתעכב שם
אם לו המלך לא כך אמרת וכל אשר תבן לו עשר
אעשרנו לך מה עשה יעקב תיבץ את כל תנינו
מלכה שהביא מסדן אדם ועישר מהן חמש מאות וחמשים
מיטת אתה למד שכל מקנה קנינו של יעקב שהביא
מסדן אדם חמשת אלפים וחמש מאות דעה יעקב
לעבור את נחל בית ונתעכב שם שאם לו המלך לא כך
אמרת וכל אשר תבן לו עשר אעשרנו לך והרי יש
דברים וישלך בנים ולא עישרת מה עשה הבה לקח
ארבע בכורות מזו אמחות ונשארו שמונה והתחיל
קמר בבנימין שבמעי אמו ועוד התחיל מצעמין ושל
לו משער ר' ישמעאל אומ' כל הבכורות כשהן
בשמידת העץ חיבתן בבכורה ומעשר ולא עישר יעקב
אלא למכרם התחיל מצעמין שבמעי אמו ועלה לו
קדש ועליו הכת אומ' העשירי יהיה קדש לוי' הבד
ידך מיכאל המלך ולקח לו והעלהו לפני כסא
ואם לפני רבון העולמים זהו גורלך וחלתיך וחלתיך

משעיר

מעשרך וצורכו טוהא שבט לוי משלת פטנו באר
כמלכוי השרת בשמים אמ מיכאל לפני הבה רבון כל
העולמים המשרתים לפני המלך אלו נותן להם מר
כזונם למיכך נתן הבה לפני כל קדש שיעלה לפני
שנ אשו ויו ותחלתו יאכלו דרחה עליו השמש וראה
עשו בא כגדן בזעם זועם להרגו שנ זומם רשע לעדוק
וחורת עליו שינוי וכת עופה רשע לעדיות ומצתם להמיתו
אם עשו אינו הורג את יעקב לא בתשת ולא בחיים
אלא בני ובשתי אני מוצין את דמו ורץ לקראתו לעשו
שנ וירץ עשו לקראתו ויחבקו ויפלעל צואריו וישתחו
אל תקרא וישתחו אלא וישכחו ועשה עוארן של
יעקב כמגדל השן שנ עוארן כמגדל השן וקחו שינו
וראה עשו שלא עלת בידו תאות לבנו התחיל פועם
וחודת שינו שנ רשע יראה וכעס שינו וחרות נגמס
לקח יעקב את כל מעשר קנינו ושלח לעשו אמר
לעבדו אמ' לו כה אמר עבדך יעקב אמ' לו הבה
יעקב עשית אתה קודש חול' אמ' לפני רבון כל העולמים
מחטף אני לרשע צטטוב שלא יהרגי מיכאל אמרו
מחנימן לרשעים בעולם הזה לפני דרכי שלום לפיכך
חולק עשו ליעקב כבוד שנ ויאמר עשו ישלי רב אחי
לפניך חילתן בני ישראל כבוד לפני עשו באורתו

הלצון שנרצב לכם סבבך את ההר הזה כגן לכם עמונה
אם לן הצה ליעקב לא דיין שששיות את הקדש חוב
ולא עוד אלמא אני אמרתי ורצ יעבד עביר ואמה
אמרת כה אמר עבדך יעקב חייך כדברייך כנייהיה עוד
הוא ימשול עליך בעולם הזה ואתה בעולם הבא
לפיכך אם לן יעקב יעבד נא אדע לפע עבדן וגו'
מיכאל אתה למד שאין בני עשו נוסלים עד שיבוא ידו
מיעקב ויתעצ את רגלם של בני עשו מהר שעיר שניהיה
בית יעקב אש ובית יוסף לכה וצית עשו לתש עו

פרק שמונה ושלשים

ובא הבית וסמך ידו על הקיר ונשכו הנחש כשבא יעקב
לביתו לארץ ישראל אחוזתו נשכו הנחש נחש זה
שכם בן חמור שהיתה בתו של יעקב ונשבת אהלים
ואמה ויצאה החוצה מה עשה שכם בן חמור הביא
עדרות משחתות ומבווכות בתים חוצה ויצאה
דינה לראות בבנות הארץ המשחתות ושללה ושכב
עמה והרה וילדה את חסנת אמרו בני יעקב
להרה שאמרו עכשיו אמרו בכל הארץ בת זנות
באה לי יעקב מה עשה יעקב כתב על עץ זהב
שם הקדש ותלה על עוורה ושלחה והכל צפוי
לפני הבה ירד מיכאל ולתחה והורידה למצרים

לדין

לציתו של פוטו מרע שביתה אשתו עקרה וגידלתה
לבת וכשירד יוסף למצרים לתחה לן לאשה שצוית
לן את חסנת שמעון ולני תנאו על הזנות הרבה
מאד לשאמרו הכזונה יעשה אותי אחותיני ולתחא איש
חרבו והרגו את כל אנשי שכם ושמע יעקב וכחך
הרבה מאד ואם ישמעו עכשיו כל מלכי הארץ יאספו
עלי ויהרגוני ואתחיל מקלל רגזו של בני שם ארור
אם כי בני ועוד שחלב את חרבים בלשון יונות
שם שמעון לני אחים וגו' שמעו כל מלכי הארץ אמרו
אם שני בני יעקב עשו את הדבר הגדול הזה אם
יאספו כולם וכולים הם להחריב את העולם כולו
ונכל כחדן של הצה עליהם שנתגבל עליהם אויבתה
של ויהי חתת אלהים לתח יעקב את נשיו ואות
בניו ואת בנותיו והלך אל תרית ארבע אצל יצחק
אביו וראה יעקב את עשו ואת בניו אצל יצחק
אביו נטה אהל חוצה לן וראה יצחק את יעקב
ואת בניו ואת עשו ואת בנותיו ושמח בלבו הרבה
מאד ועליו הכת אומ' וראה בעם לבניך שלום על
ישראל רלוי אומ' בשעת אסיפות של יצחק
חלק את כל מקנה ינינו לנאי בניו גמלן לן חסד למכר
שניהם שן ויתברז אותו עשו ויעקב בניו אמר

למכר

שפיה אהב אותי ויתאו תטה גדולה שנ' ויראנו אחיו
כנ' אותי אביהם ועוד שראה יוסף את בני בילגשו
אביו אופטין אליות כבשים כשהן חיים והוציא עטת
דופי לפני אביהם ולא יכלו לראות את פניו עוד שנ'
וישאו אותו ולא יכלו דבר לשלום אמ' יעקב
יוסף הרי ישרי כמה ימים שלא ראיתי ולא שמעתי
לא שלום אחי ולא את שלום הצאן שנ' לך נא אל
ראה את שלום ע' והעבד עבד היה והיה ונתעבד
בדרך ומצאו גבריאל בלחך שנ' ומצאהו איוש
והנה נתנה בשדה ואין איש אלא גבריאל שנ'
והאיש גבריאל אמ' לן מה אתה עבדת אמ' לן
את אחי אב' עבדת שנ' את אחי וגו' הוליכו
אל אחי וראו אותי מרחוק ובקשו להראו שנ'
ויראו אותי מרחוק וגו' אמ' להם ראובן השליכו
אותו אל הבור הזה וימות עם ואלת סכונ דם שנ'
ויאמר אליהם ראובן וגו' ושמעו לך אחי ולתחווהו
ועתה אל הבור שנ' ויתחוו וישלכו וגו' מה
עשה ראובן הלך וישב לן באחד ההרים ליריד בשלם
ויעלה אותו למבין ותשעה אחיו היו יושבין במיתם
אחד כולם לב אחד ועצה אחת אמרו לבו ועבדנו
לשעבאשים בעשרים כסף והם מוליכין אותנו בתצה

עשו ליעקב חלוקת את כל מה שהניח אבי לשנים ואני בוחר
טאני גדולי אה' יעקב הרשע הזה א' ממלח את שניו מן
העושר שני גם עיניו לא תשבע עושר חילת את כל
מה שהניח אביו ? לחלק אחד את ארץ ישראל ואת
מערת המכפלה לחלק אחר מה עשה עשו הלך
אלו ישמעאל לבנותו שני וילך עשו אל ישמעאל
אה' לו ישמעאל האמרי והלכנו בארץ ויעקב
בוטח לרשת את הארץ אלה לך ותח את כל מה שהניח
אביו והניו את ארץ ישראל ואת מערת המכפלה
ליעקב וכתבו כתובותם ואת ארץ ישראל נתן
ליעקב וכתבו כתובותם ביניהם : באותה שנה
אה' יעקב לעשו לקחת חלקך יא אתה מארץ אחוזתי
ולתת עשו את כל נשיו ואת בנותיו ואת בניו לך וללך
לארץ אחרת מפני יעקב אחיו וישכר שכרו
את כליו מכס אחיו נתן לו מאה מדינה עשיר
ועד מגדיל אל זה דומי שני אלוק מגדיל אלוק עירם
אז ישב יעקב בטח שאנו ושלוה בארץ אחוזתו בארץ
מולדתו ובארץ מגורי אביו שני השב יעקב בארץ
מגורי אביו : וישמעאל אומ' כל בני יעקב אחי
לאביו שני וישראל אה' את חסר מכל בניו כי בני
יעקב הוואו נא : וכשראו אחי את אביהם

התדשש עלי כבתחלה שנ' ותחי רוח יעקב אביהם
 ר' עקובה אוב' החרם הוא השבעה והשבוטה הוא החרם
 וכל המסר את השבוטה לאט מסר את החרם וכל מי שהא
 יודע דבר זה ואינו מגיד החרם בא חליץ ומכלה אותו ואת
 בנותו ואת כל אשר לו את עיניו ואת אבניו שנ' והוצאתה
 נאם יי' עבמות ונאה אל בית הגב ואל בית השבע בשמי
 לשחרר: תדע לך פוח החרם בנא וראה מיהושע בן
 נון שהחרים ליריחו היא וכל אשר בה ושדך באט' עכנ
 בן זבדי רצח תרבים ולשונם של זהב אחד צפין ואת
 הארצות שהגזנה כרוסה למטו וחמד אותן בלבן ש
 ולקחן וחביאן וטמאן בתוך ביתו ועל מעל שמעל על
 לו עדיקים שנ' ויכזמהם אטשו העיר כשטשים ושטה עו
 הלך יהושע ונפל על פניו לפני ארון ברית יהוה
 והיה מבקש תשובה ונרצה לו אמ' הבה לי הושע
 יהושע מעטן ישראל בחרם שנ' חטא ישראל וגם
 עברו את בריתי אשר עויתו אותם גם לקחו מן
 החרם גם גנבו גם טמנו בכליהם וראה יהושע
 בשנים עשר מבנים של כהן גדול שהן כנגד שנים
 עשר שבטו ישראל כל שבט ושבט שהיה עולה
 עושה דבר של עבירה היתה אבנו מכהה את אורה
 וכל שבט ושבט שהוא עושה מצוה דבר של

המדבר ואין יעקב שומע את שמו עוד ומכרו אותו
לשעמאלים בעשרים כסף כל אחד ואחד מהן בשני
כסף לקנות מעשים לדגלים שנכדו אהיוני על
שלשה פשעו ושראל אמרו נחרים בוננו שאין אחד
ממנו מגיד דבריו ליעקב אהם יהודה ראובן
אין כאן ואין החרם אלא מתקיים בששרה מה
עשו שנתנו עמיהם המיתום והחרימו וירד ראובן
בשיטה לשעטת את יוסף ולא מעא אמללהם הדגתם
את יוסף ומט אנה אני בא אמרו את החרם
ששנו ואת החרם שהחרימו ושמע ראובן את החרם
שתת אנה הבה שותת מפני החרם ולא הגיד ליעקב
לפיכך לא ידע ויעקב בדבר שנעשה לו ווסף ואמר
טרף יוסף ר' מנח אומ' במעבדות יוסף לר' ^{החרם}
נתבאר לשבטים עד שמתן שנו ונאכלו באנו יהודה
שבמות אים וקבר העון ~~העולם~~ עד תמותו
במעבדות יוסף בארעב בארץ ישראל שבע שנים וירח
אחי יוסף לשבור אוכל מצרים ומשחו את יוסף חי
והתירו החרם ושמע יעקב על יוסף שהוא אחיו וחיית
רוחו שנו ותחי רוח יעקב אביהם וכי היתה רוחו
של יעקב מתה שחית רוחו אלא בשביל החרם
נמלטה רוח התדש עליו וכשהתירו החרם שרת רוח

צדקה היתה אבנו מגיחה את אורה וראה יהושע את אבנו
שני יהודה מכהה את אורה וידע יהושע ששפט יהודה
מעל בחרם והטיל גורלות למשפחותי ונלכד עכנז
כרמי שני ויקרב את ביתו לגבורים ולכבד עכנז כרמי
בן גדו בן זרח למטה יהודה ולתח יהושע את כל
לעבדו והעלהו לעמק עכור שני ויקח יהושע את עכנז
בן זרח ב ואת הכסף ואת אדמתו ואת לשע הזהב
ואת צנין ואת שנתין ואת צמנו ואת שורן ואת חמיוח
ואת אהלן ואת כל אשר לן וכל יצראל אתו ויעל אתם
עמק עכור וכת לא יזמתו אבות על ים וסתום
ושרכום הם סתומה לבנה שרופה ואם שרופה
למה סתומה ואם אלה סתומה על שידעו בדבר
ולא הגידו שרופה על שגבלו שלמים וששה
תדיקים ועל שנתן הודאה לשמים של הבה ישל
חמת לעולם הבה שני ויאמר יהושע מה
עברתו יעכרך ביום הזה ביום הזה אתה
עכור ואין אתה עכור לעתיד לבוא תדעלך
כה החרם בנא וראה מן השבטים שתואו מן הזנות
ולא ועל שבט בנימין אמ' להם הבה תנאתם על
הזנות ולא תנאתם על פסל מוכה לטובך הרצון בהן
שבט בנימין פעם ראשונה ושניה ושלישית

ש

עד שהלכו ונכסלו לפני הארון ברית יהוה והחריםו שיהא כל
ישראל עולין אחריהן מגדול ועד קטן שכו שבועה גדולה לאשר
היתה וכי שבועה נשבעו כל ישראל אלה הוא השבועה הוא
בחרם: אנשי ובש גלעד לא עלה עמהן בתהל
ונתחייבו מיתה שני כי השבועה גדולה היתה לאשר לא
עלה אל יו' בצמח לאמר מות יומתו תדעלך כח
החרם בנא וראה משאול בנתים שהחרים שויצמו העם
מגדול ועד קטן שט ארור אשר יאכל עך הערב ונתמתי
מאשרי ולא שנים אלהם ויהונתן שאול לא ידע בדבר
ואכל מעשרי שש ואורו שניו שני ותארה עיניו וראה
שאול את הטלטים חזקין של ישראל וידע שאול שמענו
ישראל בחרם וראה בשנים עשר אבנים של כהן גדול
שהן כנגד שנים עשר שבטים כל שבט שהיה עושה דבר
של צדקה היתה אבן מעודה את אורה: וכל שבט
שהיה עושה דבר של עבירה היתה אבנו מכהה את
אורה והטיל גורלות לעשפחות ונלכד שאול ויהונתן
שני ונלכד שאול ויהונתן בניו והעם יצאו: לתח שאול
חרבו את יהונתן בניו שני ויאמר שאול כה יעשה וכה
יוסף מחר כו מות תביות יהונתן אמרו לו העם
אדונינו המלך שגדו היא והתריבו עלו תרבנו עולה על

צדקה היתה אבנו מעינה את אורה וראה יהושע את אבנו
שני יהודה מכהה את אורה וידע יהושע ששפט יהודה
מעט בחרם והטיב גורלנות למשפחתו ונלבד עבדו
כרמי שני ויתר את ביתו לגבורים ולבד עבדו כרמי
בן צדו בן זרח למטה יהודה וכתח יהושע את כל
לעבדו והעלהו לעמק עכור שני ויתח יהושע את עבדו
בן זרח ואת הכסף ואת אדמתו ואת לשון הזהב
ואת צנף ואת שנתיו ואת צמנו ואת שורו ואת חמיו
ואת אהלו ואת כל אשר לו וכל ימי ימי אהלו ויעלו אתם
עמית עכור וכת לשון אבות על ים וסתלום
ושרכים אם סחיתה לבנה שרופה ואם שריפה
אמר הנה ונה אמר סחיתה על שידעו בדבר

אדונינו המלך הארץ ההיא אינה מתקבלת גוי שאינו תורה
בתורה בארץ ההיא אינה מתקבלת גוי שאינו כבוד אלהים
תגלו שנים מכם וילכו וימלוך אותם וילבדו אותם ספר תורה
ורבר המלך אין לה שב ושלחו את ר' לוי ואת ר' שמעון ואת ר' סביב
ומלו אותם ולבדו אותם תורה שבכתב נוטריקון בלשון
יונת והיו בוכים והגוים ההם היו הולכים בחקות התורה
בחקות אלהיון שנ' אתני יראים ואת אלהיהם היו עובדין
כמשפט הגוים אשר בגולה אותם משם; עמה עזרא
שריבבל בן שאלתאמל וישוע בן יהוידק שנ' באדין יתבן
זרובבל בן שאלתאמל וישוע בן יהוידק ושרין למבני בית
אלהאדי בירושלם ועמהון נביא דאלהא מסעדין להון;
עוד שבתשו להרע את נחמיה במלמה שנ' לך אלהא
יחדו בכורים שבתת אונן; ועוד שבטלן מלכותיו
שנ' באדין בטולת עבידת בית אלהא די בירושלם והות
בטולת עבד שנת תרתין אלפבות דריוש מלך פרס;
מה עשה זרובבל בן שאלתאמל וישוע בן יהוידק הכהן
תבנו את כל הקהל אל תחת היכל יי' והביאו שלש מאות
כחנים ושלש מאות שופרות ושלש מאות ספרות ואלות
בידם והלמים משולש משורדים ומשמרים ומגדין את
בסוד עם המפורש בכתב הנכתב על הלוחות בחדם

שגרתו ונעדר לו והצילוהו ממיות הרע שנ ויכדו העם את
יהונתן ולא מת
הכותים אינם יושבים משבעים
לשונות אלמא מיתר המשה גוים שושעם מלך אשור שנ
ועבד מלך אשור מבבל מבותרה ונענה ונחמת ומספרות
וישבן בשמרון תחת גברי ישראל וירשן את שומרון
ל יוסי אומ' עוד הוסיפו עליהן ארבעה אלפים
גוים וכולם תשעה גוים הם שנ דתאי אמדסכאי טנרלתי
פרסאי ארכאי בצלתי שושמאכי דרתי עפמאי דיי
יתגלי סנפר רבאי ויתורא והותעב מוימן בתרו
דטמרתי וכו' אגטן ישראל לבבל סלח המעל
את עבדין פישב בשמרון להעלות מעם לבבלות
מה עשה להם שלח בהן את האיות והיו הורגין ומעיות
אותן שנ ויהי בתחלת שבתם עם לא יראו את יהוה
וישטן יוי את אריות ויהיו הורגין בהן
שפחן המעל
שפחן אמרו עלו ארוננו המלך הארץ ההיא ששלחת
את עבדיך אינה מתקבלת אנתנו כי נשארנו מעט
מהרבה שלח וקרא לכל חכמי ישראל ואמר להם
כל אדשנים הלבו שהייתם בארצכם לא שפחן אתכם
חיות השדה ועשין אינה מתקבלת את עבדין אמרו
לו דבר של עצה אולי ישוב אותם לארץ אמרו לו

אמרו לו

בית דין העמון ובחרם בית דין התחתון שלא יגיד אדם
מושראם לכותם ושלא יאכל אדם פת כותי מיטאן אמרו
כל האוכל פת כותי כאילו אכל בשר חזיר ועוד שלא
יהיה להם חלק בעולם הבא ולא חלק בתחיית המתים
שנ לא לבם ולבנו לבנות בית אלה ינו לא לבם ולבנו
לא בעולם הזה ולא בעולם הבא שנ ולהם אין חלק ושלה
עברו בירושתם מה עשן שלחן אתה חרם אצל
ישראל שבבבל והם הוסיפו עליו חרם על חרם ועוד
שהוסיף עליו כורש המלך חרם עולם שנאמר דשכען
שמיה תמן ימגר כל מעל ועם די שפח ידויה להשמה
לתבנה בית אלהא די בירושתם אטא דינות שמיות
טעם אפידא יתעבור:

פרי תשעה ושלושים

ירודה הרביעית שירד למצרים שנ אנכי ארד עמך
שמענ יעקב שמע יוסף שהוא חי והיה מקדוהר בלבנו
ואם מעזוב את ארץ אבותי ואת ארץ מולדתי וארץ
ששכינתו של ה' בתוכה ואמך כי בארץ טמאה לתוך
עבויים בני חם שאין יראת שמים בלבם אמר ה' אלה
אל תירא אנכי ארד עמך מצרימה ושמע יעקב
את הדבר הזה ולקח את נשיו ואת בניו ואת בני

וירד למצרים שנ בניו ובני בניו וגו' וכת אחר אומות
דינה בתו וכן הוא אומ' בנותנו אלא מכאן אתה למד שכל
זרעו של יעקב נשאן אחיותיהן ואת שאר בשרם שלא
ודתתן בעמי הארץ לביכך נקראו זרע אחר אמת
שנ אנכי נטעתיך ירדית זרע אמת כיון שבא יעקב
למצרים נתיחסו הזכרים ששים ושמה ויוסף ושני בניו
במצרים היו הרי ששים ותשעה וכת בשבטים נבג
ירדו אבותיך מה עשה ה' נכנס למצרים עמם ועלה
המצרע לקיים מה שנ אנכי ארד עמך מצרימה
וכנ' י ישראל מצרים נתיחסו הגבורים ששים רבוא
חסר אחת מה עשה ה' נכנס עמם למצרים ועלה חסר
סרבו לקיים מה שנ אנכי אמרך גם עלה
י שמעאל אומ' עשרה שבטים אמרו בני יעקב ליוסף

בא

שמע יוסף ושתת' ושתיה כהודאה
מנין שמענו שנ ימין עשרה שנים שמע יוסף
מצרים למצול חסו' ושתח את כל אנשי המהלכין עמך
את אביו עו' ונאת אדם לממך שאפי' של אדם
כניית את מצרע נחם אומ' שרת רוח הקדש עליוסף
המצרעיים ונאת אומ' שרת רוח הקדש עליוסף
הב' גמלתם חסו' ושה ישראל האזינה נות כצאן יוסף

בכל חכמתו השניתו אשר אחת וכשבתש להגות בדבר
 דמנות דמתנו סלמבין וחזר לחזקין וכבש יצח' שלשה
 כבשו יצחק מעצ יצחק ואלו הן יוסף' בעל' ופלמון לטע'
 היה ראוי לעצמו כיוסף שטעם עשר שבטים ויסת' וידעו
 מעצמותיו זרע של עשר שבטים ושתי יורן מעשר' ויסת'
 טע' ויכזן ערעי ידיו' והצואה לו האשה שלולת
 דברים להראו עתה בבית האסורים עשר שנים ושם
 כתר חלמות אלה עבדי פרעה איש בילעמותן טעם
 שהיו הדברים בעיניו שנויה כאשר פתח לו פתח היה'
 עתה עתה חלמותיו של פרעה שהיתה רוח הקודש
 מדויה עטו כבתחלה שט' ויאמר פרעה אל עבדיו
 הנביא כזה וכל השונות היו באין אליו וסוף לעצמו
 אולם וישאין המס שט' ויאמר לטעמו אליו וסוף
 והוא בקבר לכל עם ועם כלשונן שט' והם לט' ידעו
 כי טעם יוסף יגו' ועוד כשהיה יוסף'
 ורואה את העמים עומדין כולם כתיב' ויסת' בהן ובהן
 חזרות והיו מדברים כלשונן והיה יוסף'
 מדברים שט' עדות ביהוסף שמו ב' סת'
 פתחיה רוכב במלכה ונבצר בפל' שבת שט'
 ובלת חיו מצעדות על החומות שט' ויסת'
 כעצמותם זהב שהסתבבו ולראות'

04000

**END OF
TITLE**

END OF

REEL

PLEASE

REWIND